vltra opinatus fuerit mentituꝫ eſſe. qꝛ futura neſcierit Sed euſebius ceſarienſis ⁊ appollinaris ⁊ methodi⁹ ſufficienter ei reſponderunt.

In anno tertio regni ioachim qui ⁊ eliachim q̄ regnauit in iudea ⁊ hierуſalem ānis vndecim. Cui ſucceſſit ioachim filius ſuus ꝯgnomento iechonias qui tertō menſe regni ſui captus eſt a ducibꝰ nabuchodonoſoꝛ ⁊ ductus in babilonē. cui ſucceſſit patruus ſuus ſedechias. filius ioſie. cui⁹ āno xi. capta eſt hieruſalem ⁊ ſubuerſa. Fuit aūt ioachim pater qui ſcribit̄ per chim. ⁊ fili⁹ p chin. Jn̄ in matheo: vbi minus videt̄ vna generatio vbi ſc̄d̄a theſſereſſe decas inuenit̄ deſinere. in ioachiꝫ filio ioſie. ⁊ tercia īcipit a ioachin filio ioachim. qd̄ ignorans porphirius matheum nititur arguere falſitatis.

Joachim fili⁹ ioſie frater ſellū a nabuchodonoſoꝛ captus eſt. et in babilonē ductus et cum eo daniel. miſael. ananias. ⁊ açarias. ⁊ ab eodeꝫ nabuchodonoſoꝛ ioachim interfectus. ⁊ cadauer eius canibꝰ ⁊ volucribus celi datū eſt. ⁊ impletū eſt in eo illud ꝓpheticum. ſepultura aſini ſepelietur. Jpſe eſt etiam ioachim qui ⁊ eliachim. Quarto igit̄ regni ei⁹ anno nabuchodonoſoꝛ cepit regnare in babilone ſic̄ legit̄ in hieremia ꝓpheta Uerbum qd̄ factū ē ad hieremiam in anno quarto regis ioachim filij regis iuda. Jpſe eſt primus annus nabuchodonoſor regi babylōis. Anno vero octauo regni ioachim. ⁊ quarto nabuchodonoſoꝛ idē ioachim poteſtati nabuchodonoſoꝛ ſe dedit. ⁊ in eadem deditione tribꝰ tantū annis perſeuerans. rebellis exiſtē̄s ab ipſo nabuchodonoſoꝛ capt⁹ ⁊ ī babylonē duct⁹ ⁊ īterfectus ē. Jdcirco dr̄ in exordio danielis ꝓphete anno t̄rio regni ioachim regꝭ iuda aſcendit nabuchodonoſor in hieruſalem ⁊c̄.

ex quo cepit tributuꝫ reddere in xi. captiuatus eſt a nabuchodonoſoꝛ:

Anno tercio

filij ioſie cuius terciodecīo anno cepit prophetare hieremias ſub quo et olda mulier ꝓphetauit.

regni ioachim regis iude venit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis in hieruſalem ⁊ obſedit eā. Et tradidit

cuius voluntate factū eſt nō viribus hoſtiuꝫ ſcilicet nabucho. et aliorum.

dit dn̄s in manu eius ioachim regem iude. ⁊ partem vaſoꝝ dom⁹

eccleſie

fetoꝛ dentiū vel mendaciū. ſenaar quidā fluuius eſſe dicitur iuxta quē gigantes turrim babel fecerūt

dei. ⁊ aſportauit ea in terrā ſennaar. in domū dei ſui. ⁊ vaſa tulit

mercurij vel alterius dei. alias ſententias veras dyabolus vel philoſophus vel hereticus. mundū ꝯuenticula hereticoꝝ. ydoli. hereſis.

in domum theſauri dei ſui. Et ait

nabuchodonoſoꝛ. hiero. i. equoꝝ domitoꝛ.

rex arfaxat ꝓpōito eunuchoꝝ ſuorum vt introduceret de filijs iſrael

id eſt. dauid. nobiliū.

⁊ de ſemine regio ⁊ tirannorum pueros in quib⁹ nulla eſſet macula.

mentis vel corporis.

ꝓpria verba ponit.

decoros forma ⁊ eruditos omni

qd̄ plus eſt.

ſapientia. cautos ſcientia ⁊ doctos

diſciplina eſt ordinata morū correctio. his inſigniti digni ſunt regio aſpectu.

diſciplina. ⁊ qui poſſent ſtare in palatio regis vt doceret eos lrās

Daniel interp̄tatur iudiciū. ſiue quia in preſbiteroꝝ iudicio ſententiaꝫ diuine examinationis exhibuit. dū repta coꝝ falſitate ſuſannā ab interitu liberauit. ſiue qꝛ viſiones ⁊ ſomnia quibꝰ per ſingula quedā enigmata futura monſtrabant̄: ſagaci mente diſcernens aperuit. ſiue quidem ⁊ deſideriorū vir appellatus eſt. qꝛ panē deſiderij non manducauit. ⁊ vinū concupiſcentie non bibit. Hic de chriſto cunctoꝝ manifeſtioꝛ ꝓpharuꝫ in ꝓphia ſua claro ſermone regna orbis pronunciat. ⁊ tempus aduentus chriſti manifeſtiſſima predicatione annotat.

Anno tercio regni io. ⁊c̄. Occiſo ioſia a pharaone nechao. ꝓplus ioachath filiū eius regē ſtatuit. quē pharao vinctū duxit in egiptū impoſita multa terre. ⁊ pro eo eliachim frēm eius verſo noīe ioachim in regnum ꝓmouit. vt regū ⁊ paralipomenō. teſtat̄ hyſtoria. hui⁹ tertio anno venit nabuchodonoſoꝛ ⁊ abſtulit eū. ⁊ in loco eius ſedechiam poſuit. de quo dcm̄ eſt Jn babilonē duceris. ⁊ nō videbis eā. Uiduatus em̄ fuit ab oculis a nabuchodonoſoꝛ.

Pater ioachim per m. qui ⁊ iechonias dcūs ē. ⁊ patri ſuo ioachin ſucceſſit in regnum.

Et partē vaſoꝝ. Non oīa. em̄ reuoluas phoꝝ libros. ptē vaſoꝝ. i. dogmatū v̄itatis inuenies. Sꝫ qꝛ mēdaciū iūgūt v̄itati. nō oīa vaſa. ſꝫ partem habere memorant̄. Multi nāqꝫ heretici ſciētes aliquas auctoritates. ⁊ eas ſuis modulis exponentes auferūt a domo dei partē vaſoꝝ vt in boetio de phīa qui veſtes philoſophie rapiebat. libri em̄ ſanctoꝝ patruꝫ vaſa dei eſſe dicūtur.

Sennaar. Ubi campus duran. vbi turris quā qui ab oriente mouerāt pedes ſuos vſqꝫ ad celū edificare conati ſūt Vn̄ a ꝯfuſiōe liguaꝝ loc⁹ babilon. i. confuſio dr̄. Gigātes em̄ turrim facere ſatagebant. mōtē monti apponētes quā deus deſtruxit. vn̄ dicta ē babilon. i. ꝯfuſio

Et vaſa tulit ⁊c̄. Aliquā reuerētiā deo exhibuit cuius vaſa in loco religiōis ſue poſuit. ⁊ nō oīa aſportauit

Et de ſemine. Hinc arbitrāt̄ hebrei danielē ⁊ ſocios ſuos fuiſſe eunuchos. ſcd̄m qd̄ yſaias dic̄ ezechie. de ſemine tuo tollēt et facient eunuchos ī domo regis. Si aūt de ſemine regio fuerūt. conſtat qꝛ de ſemīe dauid ſed fortaſſe nō coheret qd̄ ſequit̄. ⁊ tyrannoꝝ pueros in quibus nō eſt macula. qꝛ ſi eſſent eunuchizati: nulle eis gētes ſi nulla in eis macula

In quibus ⁊c̄. Non vident̄ abſciſi q̄ ſine macula ſunt. q̄dā em̄ eunuchiçāt̄ aut vi aut īfirmitate. Quidā aūt ſe caſtrāt ꝓ celeſti curia vl̄ patria. ⁊ hi n̄ abſciſi niſi ſola voluntate. ⁊ hi ſūt ſine macula

Litteras. ſ. liberales. artes ⁊ linguā caldaicā que quadā proprietate diſtat ab hebrea licet abraam inde venerit.

Philo arbitrat̄ linguā hebreoꝝ eē caldeā qꝛ abraā de chaldeis

Syram. qꝛ vna eſt cū chaldea lingua.

⁊ linguā chaldeoꝝ. Et ꝯſtituit eis

refectionē.

rex annonā per ſingulos dies de

ꝓprijs. non de quolibet ſed

cibis ſuis ⁊ de vino vnde bibebat ipſe.

anticipatio. qꝛ iā dicit eos enutritos et dicturus eſt quomodo nutriti ſunt.

Et enutriti tribus annis

et qꝛ precepit ergo factū eſt.

poſtea ſteterūt in conſpectu regis

pueros. fuerunt enim alij multi.

Fuerūt ergo inter eos de filijs iude

iudiciū vel iudicat me deus.

daniel, ananias miſael ⁊ azarias. Et impoſuit eis prepoſitus eunuchoꝝ nomia danieli balthaſar

hiero. i. capillus capitis.

i. grā domini. decoꝛ meus. populus meus. i. qui ſcit riſus vel de gaudio.

ananie ſydrac miſaeli miſac. et

auxiliū domini. ſeruiēs taceo. Conſtituit eis rex annonā per ſingulos dies ⁊c̄ ꝓpoſuit autē da. ⁊c̄

azarie abdenago Propoſuit autem daniel in corde ſuo ne pollueret̄ de menſa regis. neqꝫ de vino potus eius.

nō dictis. intentio enī preualet verbis. cōtra legē

quaſi idolotito vel crapula. ebrietate

cibis

fideo.

⁊ rogauit ꝓpoſitū eunuchoꝝ ne ꝯtaminaret̄ Dedit aūt

ne cogeret eū cōtaminari cibis aliengenarum

danieli dico ſicut et ioſeph qui magis pro alienis peccatis capti. i. captiuati ſunt. ioſeph ꝓ fratruꝫ peccatis daniel pro populo hieruſalem.

deus gratiam danieli. ⁊ miſericordiā in conſpectu principis eunuchorum. Et ait pīceps eunucho

fideo.

Sed quomodo pueri linguā quā nouerāt docerent. forte ſm̄ quorūdam opinionē abraam chaldeoꝝ ⁊ hebreoꝝ linguā habuit.

Et intantū eos caros habuit. qꝛ eundem cibū eundē potum quem ſibi eis ꝑparari precipiebat.

Et impoſuit. Quos dyabolus captiuat. alio nomīe vocat. iuſtum vocat iniuſtum. caſtū inceſtum. ⁊ huiuſmodi.

Sicut pharao ioſeph. Noluit em̄ in terra captiuitatis eos habere vocabula iudee. Vn̄ quō cātabim⁹ canticū dn̄i in t̄ra aliena. dn̄s aūt in bonū mutabat antiqua noīa. ⁊ ex rebus. imponit virtutū vocabula vt abrā ⁊ ſare. ⁊ in euangelio dominus ſymoni petri nomen impoſuit. Symō em̄ obediens dictus eſt. ſed poſtea in fide chriſti cōfirmatus eſt. ⁊ ad paſſioēs tolerandas. ⁊ filios zebedei non boanergos vt quidā putant. ſed boanerges. i. filios tonitrui appellauit.

Propoſuit aūt daniel. Qui de menſa regis non vult comedere ne polluat̄. ſi ſapientiam atqꝫ doctrinam egiptioꝝ ſciret eſſe peccatū nūqꝫ didiciſſet. didicit aūt nō vt ſequatur. ſed vt iudicet atqꝫ cōuincat. Si em̄ quis imperitus huius artis aduerſus mathematicos ſcribat. aut expers philoſophie cōtra philoſophos agat. quis etiā ridendus. vel ridēdo nō rideat? Hac ergo intentione diſcūt pueri chaldaicā doctrinam. q̄ moyſes egiptiorum ſapientiam.

Dedit aūt de⁹. Qui pro peccato maioꝝ ductus eſt in captiuitatem

virtutum ſuaꝝ recipit
mercedem. ꝓpoſuit eñ
in corde ſuo ne pollue
retur de mēſa regis. et
viles cibos ꝓpoſuerat
regijs epulis ideo gra
tiam in cōſpectu p. e. a
deo promeruit. Unde
dat intelligi. ſi qñ dili
gunt ſancti ab infideli
bus nō coꝝ bonitatis
eſſe ſꝫ dei miſericordie.

Timeo e. d. m.
Similiter qꝛ pylatus
plus ceſarē timuit ꝗ̄
deū: penas gehēnales
meruit. ꝑus manus ſu
as abluit dicens: mū
dus ego ſū a ſanguine
iuſti huius. vos vide
ritis. Et iterū. An ne
ſcis qꝛ poteſtatem ha
beo dimittere te?

Coeuis. Ideo co
euis appoſuit. Solēt
eñ iuniores maiorib⁹
pulcriores eſſe.

Tempta nos.
Admirabilis fidei ma
gnitudo. non ſolū ſibi
corpulentiā viliori eſu
vt ꝑ legumina promit
tit. ſed ⁊ tēpus ſtatuit
nō temeritate ſed fidei
magnitudine qua regi
as dapes contempſit.

Coueniens proba
tioni ſpaciū nec breue
nimiſ. nec nimis longū
qđ cito poſſit impetre

Ariolos ⁊ ma
gos. Alij ſophiſtas et
philoſophos. non iuxͣ
hāc philoſophiā ⁊ ſo
phiſticā diſciplinam
quā greci pollicentur.
ſed doctrinam gentis
barbare. qua vſqꝫ ho
die chaldei philoſo
phant.

Fuit aūt. Dicen
dum eſt in ſequentib⁹
quomō vſqꝫ ad ꝑmū
annū cyri fuiſſe dicat.
poſtea tercio āno eiuſ
dem ⁊ primo darij fuiſ
ſe legatur.

Ca. II.

In anno. Si p⁹
tres ānos pueri igreſ
ſi ſunt in cōſpectu regī
quō ſecundo āno hꝫ ſō
niaſſe nunc dicit. hoc
ita ſoluūt hebrei. Se
cundus annus hic di
citur. quo omnib⁹ bar
baris gētibus impera
uit aſſirijſ. egiptijſ. mo
abitis. ⁊ reliquis natō
nibus. nō tm̄ iudeis et
chaldeis. Uñ ioſeph⁹
poſt annū ſecundū egi

quaſi facerem qđ pre
rum ad daniele. Timeo ego domi
cario: ſed timeo.
num meū regem. qui cōſtituit vo
bis cibū ⁊ potū. qui ſi viderit vul
tus veſtros macillentiores pre ce
regio veſcentibus cibo. quibus debetis
teris adoleſcentibus coeuis v̄ris
ſicut etate ita corpore et pulchritudiñe cōparari.
reum capitis me facietis. quia eunuchorū prin
ceps nō acquieuit nō tamē diffidit. aliū precib⁹ inua
dit. pulſat vt aperiatur ei.
cōdēnabitis caput meū regi. Et di
rex hoc pōt facere qđ petitur
xit daniel ad malaſar. quē conſti
tuerat princeps eunuchoꝝ ſuper
ideo poterat facere quod petebatur.
danielem ananiā miſaelem ⁊ aza
caute ambit. beniuolentiam querit.
riam. Tempta nos obſecro ſeruos
tuos diebus decē. ⁊ dentur nobis
que lex noſtra nō ꝓhibet.
legumina ad veſcendū. ⁊ aqua ad
poſt hec.
bibendū. ⁊ cōtemplare vultus no
ſtros. ⁊ vultus puerorum qui ve
cōparatione habita ſi videris nos eque corpulen
tos et pulchros. concede nobis legumina.
ſcūtur cibo regio ⁊ ſicut videris.
ſic facias cū ſeruis tuis. Qui audi
to ſermone huiuſcemodi. tentauit
eos diebus decem. Poſt dies au
quos panis ſatiabat qui de celo deſcēdit.
tem decē apparuerūt vultus eoꝝ
decore. pinguedine.
meliores ⁊ corpulentiores ꝓ omni
bus pueris qui veſcebanꝭ cibo re
ſibi.
gio. Porro malaſar tollebat ciba
nequis hoc perciperet.
ria ⁊ vinum potus eoꝝ. dabatqꝫ
eis legumina. Pueris aūt his de
de celeſtibus. de terrenis.
dit deus ſcientiā ⁊ diſciplinam in
docendo. diſcenda.
omni libro ⁊ ſapientia. danieli aūt
Extra alios. qꝛ qđ alij in fantaſmate. hic mētis ocu
lis aſpiciebat. enigmatū qui
intelligentiā omnium viſionum ⁊
bus futura monſtrātur. trienio ſcđm preceptū re
ſomnioꝝ. Completis itaqꝫ dieb⁹
gis. pueri.
poſt quos rex dixerat vt itroduce
arphanaz. alias arphaxath.
rent. itroduxit eos ꝓpoſitus eunu
chorū i cōſpectu nabuchodonoſor
temptando eorum ſapientiam.
Cūqꝫ eis locut⁹ fuiſſꝫ rex. n̄ ſūt iuē
in ſapiā. pueris. quos panis vite
ti tales de vniuerſis. vt daniel ana
et fōs ſapiētie pauerat et docuerat. ideo quaſi
nias miſael ⁊ azarias. Et ſteterūt
ſeruituri.
quaſi merito ſtant. in cōſpectu regis qꝛ
in conſpectu regis. Et omne ver
omne. v. ſ. ⁊c. de diuinis. de mundanis.
bū ſapiētie ⁊ intellect⁹ qđ ſciſcita
tus eſt ab eis rex. inuenit in eis de
ab aris. ma
cuplū ſuper cūctos ariolos. ⁊ ma

gi qui de ſingulis philoſophantur.
gos ꝗ erant in vniuerſo regno ei⁹
In honore. in ſequentibus eni tertio anno cyri re
gis viſionem vidiſſe dr̄. defuncto eniꝫ dario. cū ciro
Fuit aūt daniel vſqꝫ ad annū pri
fuit.
mū cyri regis.

Ca. II.

In anno autē
In anno autē ſedechie ⁊c.
poſtqꝫ ſubdidit ſibi exteras gentes
ſecūdo regni nabucho
nō ſibi. ſed danieli. et captiuis dei.
ſor vidit nabuchodonoſor ſomni
moraliter qꝛ carnalis nō pōt ſuſtinere ſpūalia.
um. ⁊ cōterritus eſt ſpiritus eius.
vt per eius inquiſitionem virtus dei oſtēderetur
et ſancti eius aliquantulū refrigerarentur.
⁊ ſomniū effugit ab eo. Precepit
ab aris. alij incantatores qui verbis agunt
ergo rex vt conuocarenꝭ arioli et
mathematici. aſtrolog.
magi ⁊ chaldei ⁊ malefici vt idica
rēt regi ſomnia ſua. Qui cū veniſ
nō ſederūt qꝛ audire parati.
ſent ſteterūt corā rege. ⁊ dixit ad
vmbrā et quaſi aurā. et veſtigia ſomnij retinebat
vt alijs referētib⁹. poſſet que viderat reminiſci neqꝫ
a mentiētibus decipi.
eos rex. Uidi ſomniū ⁊ mēte cō
fuſus ignoro qđ viderim. Reſpō
derūtqꝫ chaldei regi ſiriace. Rex in
ſempiternū viue. Dic ſomnium ſer
uis tuis. ⁊ interpretationem eius
indicabimus. Et reſpondit rex et
ſomniū vel viſio
dixit chaldeis. Sermo receſſit a
prius
me. Niſi indicaueritis mihi ſom
poſt. interpretationē quid. ſ. porten
niū ⁊ cōiecturam eius ꝑibitis vos
dat. confiſcate. ſ. de fiſco erūt. ſ. de cōmunitate re
⁊ domus veſtre publicabuntur.
gis. fiſcus eni ſaccus regius eſt.
Si nō terret pena. alliciant premia.
Si aūt ſomniū ⁊ cōiecturam eius
in preſenti. in futuro. inter
narraueritiſ. premia ⁊ dona ⁊ ho
vicinos et amicos.
norem multū accipietis a me. Sō
nium igitur ⁊ interpretationē eiuſ
indicate mihi. Reſponderūt ſcđo
iterū beniuolentia eū alliciūt.
⁊ dixerunt. Rex ſomnium dicat ſer
uis ſuis. ⁊ interptatōnem eius in
dicabimus. Rn̄dit rex ⁊ ait. Certe
ſpaciū vite. ambage verborum.
ſcio qꝛ tempus redimitis. ſcienteſ
ꝙ a me receſſerit ſermo. Si ergo
remanebat eni in eo aliquod ſomnij veſtigiū. vt ſi
quis diceret illud agnoſceret ſtatim. firma ſola.
ſomniū nō idicaueritis mihi. vna
michi. nō aliquis pro vobis intercedet
hoc. ſ.
eſt de vobis ſententia. qđ interpre
tationē quoqꝫ fallacē. ⁊ deceptōe
fingendo.
plenam cōpoſueritis. vt loquamini

ptiace captiuitatiſ na
buchodonoſor vidit
mirabile ſomniū ⁊ fu
git ab eo.

Somnium. Ui
dit rex impius ſomniū
vt daniele interpretā
te glorificetur deus. et
captiui deo ſeruienteſ
inde habeant ſolatiū.
Sic ⁊ pharao non qꝛ
meruerūt. ſꝫ ioſeph et
daniel digni fuerūt q̇
interpretatione omni
bus preferrentur.

Magi. Cōſuetu
do aūt ⁊ ſermo cōmu
nis. magos pro malefi
cis accipit.

Magi qui de ſingu
lis philoſophantur.

Chaldei. Chal
dei philoſophi chal
deoꝝ. mathematici. ſ.
qꝛ ſm̄ hanc artē. etiā
reges ⁊ principes illiuſ
gentis omnia faciunt.
Uñ ⁊ in natiuitate dñi
ꝑmi ortū eius notaue
runt. ⁊ in bethleem ve
nientes. puerū adora
uerūt.

Et malefici ⁊c.
Qui victimis vtun
tur ⁊ ſanguie ⁊ ſepe cō
tingunt corpa mortuo
rum.

Reſpōderūtqꝫ
Huc uſqꝫ hebraice. ab
hinc vſqꝫ ad viſionē
tercij āni regis baltha
ſar quā daniel vidit i
ſuſis hebraicis quidē
lr̄is. ſed lingua ſcripſit
chaldaica quā ſyriacā
vocat.

Peribitis. Mi
nat penā. ꝓpōit ꝓmia.
vt ſi poterunt ſomniū
dicere cuius non pote
rat recordari. credat
etiam ſomnij expoſitō
nem. aliter interptatō
coꝝ non habeat fidē.

Sapientes int̄ficiebantur. Querunt hebrei cur daniel ⁊ tres pueri nō ingreſſi ſunt ad regē cū alijs ſapientibus. ⁊ cū eis iubētur perire. ⁊ ſic ſoluūt. cuꝫ rex dona maxima ⁊ ſūmū honorē ꝓmittebat ire noluerūt. ne dignitatē ⁊ diuitias viderētur ambire. Aut forte chaldei inuidentes ſapientie eoꝝ ⁊ glorie. ingreſſi ſūt ſoli. quaſi ſoli p̄mia recepturi. ſ; poſtea pene voluerūt habere cōſortes. Daniel aūt ⁊ ſocij eius nō venerūt ne p̄mia ambire viderent̄. vel ꝓpter inuidiā. ne forte chaldei inuiderent ſapie eoꝝ.

Ut tempus daret. Nō vt ſagacitate mentis occulta perquireret. ſ; vt dn̄m occultoꝝ obſecraret. Alios ſibi in p̄ces adiungit. ne videat̄ p̄ſumere de priuilegio ſui meriti. ⁊ quoꝝ ē cōmune diſcrimen. fiat cōis oratio.

Tūc danieli ⁊c. Somniū regis diſcit ſuo ſomnio. imo ⁊ ſōniū ⁊ interpretatōnem eius dei reuelatōne cognoſcit. qd̓ demones ignorabant. ſapientia ſeculi ſcire nō poterat daniel ꝙ fuerat cūctis ignotū retroactis generatōnibus cognoſcit deo reuelāte miſterium.

Deum celi ⁊c. Dij em̄ qui nō fecerūt celum ⁊ terram p̄ibūt.

Et ipſe mutat. Ne miremur ꝗ̄ ſi qn̄qꝫ cernimus reges regib; ⁊ regnis regna ſuccedere. que omnia fiunt dei arbitrio. q̇ cās omniū nouit. qui cōcidit omnia. ⁊ malos reges patit̄ ſuſcitari. vt puniāt malos. ⁊ emēdēt bonos.

Dat ſapientiā. Sapiētia de celeſtib; ſciētia de terrenis. diſciplina ordinata moꝝ correctio. ṗus per diſciplinā corrigim̄. deide ſcimus ⁊ poſt ſapim̄.

Ipſe reuelat. Cui reuelat deus profunda admirat̄ ⁊ dicit O altitudo diuiciarū. ſa. ⁊ ſ. d. Iſte ībabitante in ſe ſpū ſācto ſcrutat̄ ꝓfunda dei et in ꝓfundo aīe ſue altiſſimos puteos fodit. ⁊ terrā egerit. q̄ aq̄s opit. bibit aquā de vaſis ſuis. ⁊ de fōte puteoꝝ ſuoꝝ

Nouit in tene. Tenebre ignorantia. lux ſciētia atqꝫ doctrina. deuꝫ enim peruerſa non latent recta. ambiunt ⁊ adherent. Uel tenebre myſtica ⁊ profunda. Unde in parabolis. Intelligit parabolam ⁊ tenebroſum ſmonē. Et ī pſalmo. Aqua tenebroſa ī nubib; aeris. ꝓ. f. ī cōſ. eius. Qui em̄ terrena deſerit ⁊ ad excelſa cōſcendit. quaſi auis tenuiſſimū aerē. ethera qꝫ deſiderat. ⁊ nubes efficitur ad quā ꝟitas dei peruenit. q̄ ꝑ ſcōs pluere cōſueuit. ſ; taliſ repletus multitudine ſcientie. habet multas aq̄s tenebroſas. ⁊ caligine inuolutaſ. q̄s ſol⁹ moyſes ⁊ ſui cōformes ingredit̄. ⁊ facie ad faciē deo loquit̄. de quo poſuit tenebraſ latibulū ſuum.

Nouerat illud qd̓ patriarche fodiebant puteoſ. ⁊ allophili nocte terram ingerebāt. ⁊ patriarche iterū fodiebāt vſqꝫ ad inuentam aquā. Sic q̄libet fidelis aīa vigilare debet ꝓpter inſidias dyaboli. vt ad aquā viuam chriſtū ſcilicet poſſit ꝑuenire. Sōnolentiam quarū ſcilicet aīarū increpat ꝓpha dauid ſcilicet dicēs. Filij ho. v. q̄ gra. cor. Memores em̄ eſſe debemus ſcītille diuine. ⁊ ymagis nob̄ imp̄ſſe. de q̄ idem dauid Signatū ē ſup nos lu. vultus t. d.

Sapiētes. Imitat̄ dn̄i clemētiā ꝓ perſecutoribus orās. Nec vult eos ꝑire ꝓ quib; erat ipſe ꝑiturus ſi occiderent̄.

Introduc. Arrogantiā vitat. qꝛ ip̄e recto itinere poſſet ire. et ideo vult introduci.

Inueni hominem ⁊c. Dei grām ad ſuā refert diligentiam ⁊ ſe inueniſſe dicit. cuꝫ daniel ſe vltro obtulerit. ⁊ morē nūcioꝝ oſtēdit qui cū bona nūciāt ſua volunt videri.

De filiis tranſmigratōis. Nō ꝙ d̓ filijs iude. i. d̓ regali ſtirpe ſit daniel non. ſacerdos. ſicut in fine continet belis fabula.

Putas ne vere. Seruat ordinē queſtionis. prius ſomnium quod magi ignorabāt poſt interp̄tationem ſomnij querit. vt cū que viderat recognouerit credat interp̄tationē ſomnij. que variam recipit cōiecturam.

Miſterium quod rex. Aufert regi prauā ſuſpitōnem. ne exiſtimet inueniri poſſe humana ſolertia qd̓ ſolius dei habet noticia.

---

ni mihi. donec tempus pertrāſeat.
ſ heret in propoſito. ſtat in ſententia. idem replicat.
Sōniū itaqꝫ dicite mihi. vt ſciam
ꝙ interpretatōnem eius veram loquamini. Reſpondētes ergo chaldei coram rege dixerunt. Non eſt
ſ ſuper celū eni eſt qui hoc pōt.
homo ſuper terrā qui ſermonem tu
ſ tandē cōpulſi deū creatorē omniū recognoſcūt.
ſ nedū ſerui regū
um rex poſſit implere: ſed neqꝫ re
poſſunt ſoluere.
gū quiſqꝫ magnus ⁊ potens ꝟbū
huiuſmōi ſciſcitat̄ ab omni ariolo
⁊ mago ⁊ chaldeo. Sermo em̄ quē
tu rex q̄ris grauis eſt. nec reperiet̄
quiſqꝫ qui indicet illū in cōſpectu
ſ Confitentur arioli. et omnis ſcientia ſecularis. p̄e
regis. exceptis dijs quorū non eſt
ſcientiā futuroꝝ eſſe ſolius dei nō hoim. vnde ꝓba
conuerſatio cū hominibus. Quo
tur ꝓphetas ſpū dei locutos. qui futura predixerūt.
audito rex in furore ⁊ ī ira magna
ſ nō de vno tātū p̄cepit. ſ nō de ſtultis et lecatorib⁹
p̄cepit vt perirēt omnes ſapiētes
ſ nō de extranea patria. ſ a rege.
babilonis. Et egreſſa ſententia ſa
ſ preparabant̄ occidi. vnde poſt Sapiētes ne ꝑdas
piētes interficiebant̄. Querebatqꝫ
daniel ⁊ ſocii eius vt perirēt. Tūc
ſ neſciens cauſā ſui periculi. celauerant enim chaldei queſtionē regis. ne daniel et tres pueri preferrentur eis in expoſitione viſionis.
daniel requiſiuit de lege atqꝫ ſentē
ſ arioch. i. ad ſolitudinem redigens.
tia ab arioch p̄cipe militie regis.
qui egreſſus fuerat ad interficiendos ſapientes babilonis. Et inter
ſ hanc.
rogauit eū qui a rege poteſtatē acceperat. quā ob cauſam tam crude
ſ a ſecreto.
lis ſentētia a facie regis eſſet egreſſa. Cum ergo rē indicaſſet arioch
danieli. daniel igreſſus rogauit regem vt tempus daret ſibi ad ſolutionem indicādam regi. Et ingreſ
ſ Moraliter. Ne ſis ſapiens tibi ſoli. omnibus p̄o
ſus eſt domū ſuā. ananieqꝫ ⁊ mi
ficere debes. et alios tecum docere.
ſaeli ⁊ azarie ſocijs ſuis indicauit
ſ ecum.
negociū. vt quererēt miſericordiā
ſ occulto ſomnio quo ſacra futura ſignantur.
a facie dei celi. ſup ſacramēto iſto
ſ quo inuento.
⁊ non perirent daniel ⁊ ſocij eius
ſ diligit inimicos. benefacit odiētibus. orat pro per
cū ceteris ſapiētib⁹ babilonis. Tūc
ſequentibus.
danieli miſteriū per viſionē nocte
ſ a deo. ſ ideo. ſ nō ingratus ē. deo imputat non ſibi.
reuelatum eſt. Et benedixit daniel
ſ ad differentiā eorum deorū qui perſantur in terra.
deum celi. ⁊ locut⁹ ait. Sit nomē
et demoniacis artib⁹ et preſtigijs terrenos deludūt.
dn̄i benedictū a ſeculo ⁊ vſqꝫ in ſe
ſ qua cognoſcuntur miſteria. ſ regnorum
culū. quia ſapientia ⁊ fortitudo
ſ nō hoim. nō demonū. nō regū. ſ non alius.
eius ſūt. ⁊ ipſe mutat tempora ⁊
ſ nota qꝛ generali diſputatione preparat auditorem iam innuēs ſomniū eſſe de mutatione regnorum.
etates. trāſfert regna atqꝫ ꝯſtituit
ſ vnde. audiens ſapiens ſapientior erit. et qui habet dabitur ei. et qui nō habet. et qd̓ videtur habere auferetur ab eo.
dat ſapientiam ſapientibus. ⁊ ſciē
ſ diligentibus correctionem morum.
tiam intelligentibus diſciplinam.
Ipe reuelat profunda ⁊ abſcondi
ſ ignorantia.
ta. ⁊ nouit in tenebris conſtituta ⁊
ſ ſapientia atqꝫ ſcientia. ſ ergo. ſ ne videatur ſui me
lux cū eo eſt. Tibi deus patrū no
riti. refert hec ad patrum iuſticiam. et dei veritatem qui ſeminis eorū etiā in captiuitate miſeretur
ſtrorū confiteor. atqꝫ laudo. quia
ſ exponendi. ſ patiendi.
ſapientiam ⁊ fortitudinem dediſti
ſ ſoli.
mihi. ⁊ nunc oſtendiſti mihi qu
ſ nos quatuor. arrogantiam fugit ne ſolus impetraſſe videatur. et grās agit qꝛ miſteriū ſomnij ſolus intelligit.
rogauimus te. quia ſermonē regiſ
aperuiſti nobis. Poſt hec daniel
ingreſſus ad arioch quē conſtituerat rex vt perderet ſapientes babylonis. ſic ei locutus eſt. Sapiētes
babylonis ne ꝑdas. Introduc me
in conſpectu regiſ. ⁊ ſolutionē narrabo regi. Tūc arioch feſtinus in
ſ quantū ad laudē. ſ ad quem nihil.
troduxit danielem ad regem et dixit ei Inueni hominē de filiis trāſmigrationis iude qui ſolutionem regi annūciet. Reſpondit rex ⁊ dixit danieli cui nomen erat balthaſar Putas ne vere potes indicare
ſ ordinem ſomnij ſeruat.
mihi ſomniū qd̓ vidi ⁊ interpretationem eius: Et reſpondens dani
nota omne occultū poſſe
el coram rege ait. Miſteriū qd̓ rex
vocari miſterium.
interrogat ſapientes magi ⁊ arioli
ſ admirabilis ſimplicitas. innocētes oſ̄dit qui eius mortem querebant. Nec enim nocendum eſt nocentibus. ſ qui exta inſpiciunt et ex his futura predicāt.
⁊ aruſpices nequeūt indicare regi

Sed eſt deus. Nō dij. vigilant retrahit a multoꝝ deoꝝ opinione
Que ventura. Aut ex quo danieli ſomniū reuelatum eſt vſq; ad con
ſūmatōnem mūdi. aut
certe vniuerſa interp̄
tatio ſomnij ad finem
tēdit. in quo imago et
ſtatua que videt con
terenda eſt.

Capitis. Mētis
ſcilicet de quo cogita
tio. vel caput chriſtus
nos mēbra. iſte paſtor
nos grex. Vñ ſcriptum
eſt. Illuc pueniat infir
mitas gregis. quo prę
ceſſit paſtoris firmitas

Capitis tui ꝛc.
Nō dicit oculorū ne
quid putarem⁹ eſſe cor
porū ſed capitis. Vñ
in parabol. Oculi ſapi
entis in capite. i. in p̄n
cipali cordis. Vñ Be
ati mundo corde ꝛc.
Et quid cogitatis ma
la in cordibus veſtris.
Alij hac occaſione ſm
platonē in cerebro ſuſ
picantur eſſe ſapiam.

Somniū tuū.
Sex ſūt ſomniorū ma
nerics. duo ſūt q̄ etiā
nemo ſcīs vitare pōt
ex nimia ventris inani
tate. ꝛ nimia īgurgita
tione. tertiū ex illuſio
nib⁹ nocturnis inimici
quartū ex p̄miſſa cogi
tatōne illuſione ſecuta
quintū per reuelatōem
ſcīſpūs. quę mītis fit
modis. ſextū ex cogita
tionib⁹ p̄miſſis. vel ex
curis ad caput noſtrū
chriſtū vel eccleſiā vel
ad mēbra pertinentib⁹
reuelatōne ſubſecuta.

Tu rex. Indicat
cām ſomnij q̄r. ſ. deus
regi futura miſteria re
uelauit. q̄r ſcire futura
voluerit. ꝛ vt diuinę in
ſpirationis miret grām
nō mō qd in ſōnio vi
derit. ſed qd ante cogi
tauerit exponit.

Tu rex. Conſide
randum eſt q̄ ſomnia
quib⁹ futura ſignificāt
ꝛ quaſi p nubilū veri
tas demonſtrat. n̄ pa
tēt coniectorib⁹ ꝛ mun
di ſapiētib⁹. ſed ſolius
dei noticię reſeruant.

Et qui reuelat.
miſteria. o. t. Qui. ſ. fa
cit ſolē ſuū oriri ſup bo
nos ꝛ malos. cuius tā
ta eſt dementia vt etiā
nabuchodonoſor diſ
penſationis ſuę q̄ mū
dū regit miſteriū reuelaret per danielem.

Hiero. Interrogemus eos qui diuerſas aſſerunt eſſe naturas. cuius na
bucho. naturę intelligāt aut bone aut male. Si bone: cur impius dicit. Si
male. qd vex eſt. ſm illos qui dicunt naturas bonas ꝛ malas. ſed oēs bo
ne inquātum creaturę
dei ſūt. cur malo atq;
terreno de⁹ ſua miſte
ria reuelauit.

Mihi quoq;.
Quaſi nō putes. futu
roꝝ noticiā humana
ſolertia poſſe ɔprehen
di.

Mihi quoq;.
Sapientes babilonis
excuſat ꝛ inuidiam eui
tat. ne putet eū qui di
cturus eſt ex ꝓpria ha
buiſſe ſapientia.

Grandis eſt.
Totū ad magnū ꝛ ſub
lime ꝛc.

Huius ſtatue.
Diuidit regna ſicut re
gnata ſunt a regibus.

Ex ere. Macedo
nū qd famoſiſſimū vir
tute alexandri ꝛ cōpa
tur eri qd reſonat pl⁹
q̄ cetera metalla.

Abſciſus eſt d.
Chriſtus lapis quē re
probauerūt edificātes
id eſt iudei. hic factus
eſt in caput anguli.

Et impleuit v. t.
Ut p cōſtantinū qui
licentiā dedit toto or
bi vt deo ſeruirent.

Et regnū tertiū.
Alexandrū ſignificat
ꝛ regnū macedonum ꝛ
ſucceſſoꝝ. qd iure eneū
q̄r inter omīa metalla
es vocali⁹. ꝛ tinnit cla
rius. ꝛ ſonus eius lon
ge lateq; diffūdit. qd
nō ſolū potētiā regni.
ſed etiā eloquētiā grę
ci ſermonis oſtendit.

In dieb⁹ aūt.
His regnis precurren
tib⁹. regnū chriſti ꝛ prę
nunciatū eſt ꝛ venit.

Cōminuet. Re
gna mūdi ideo ɔteret
xp̄s. vt ſuū ibidē edi
ficet. Vñ petro dictū
eſt. Macta ꝛ māduca
. ſ. incorpa tibi. i. oēs
fac tibi conformes.

Cū moyſes deſcen
diſſet de mōte ꝛ inueniſ
ſet iudeos q̄ fecerāt vi
tulū ɔflatilē. p̄cib⁹ hoc
ɔſecutus eſt ab eis. vt
deſtrueret. ꝛ ɔbuſſit eū
intm̄ q̄ puluis fcūs ē.
ꝛ poſtea dedit omib⁹
aquā vt biberēt. qd ſi
gnificat baptiſmū et
penitentiam. aqua eñ
in baptiſmo abluimur igne conſcientię. vel materiali purgamur. vel ſpiri
tuſcō qui verus ignis dicitur.

ſ quaſi. fruſtra queris ab hominibus in terra qd ſolus deus nouit in celo.
Sed eſt deus in celo reuelās mi
ſ abſq; adulatōe veritati aſſociata blanditur
ſteria. qui indicauit tibi rex nabu
ei vt regi. ſ ǀ Complenda. nō cepta. et horū omniū
chodonoſor quę ǀ ventura ſūt no
in fine erit generalis cōpletio. ſ ſomnia et vi
uiſſimis temporibus. Somnium
ſiones pro eodem hic accipit. ǀ ſ locum deſi
tuū ꝛ viſiones capitis tui ǀ in cu
gnat vt magis credatur.
biculo tuo huiuſcemodi ſunt. Tu
rex cepiſti cogitare i ſtratu tuo q̄d
ſ alias poſt hec.
eſſet futurum poſt te. ꝛ qui reuelat
miſteria oſtendit tibi q̄ futura ſūt.
michi quoq; nō in ſapientia quę ē
in me pluſq; in cūctis viuentibus
ſacramentum hoc reuelatum eſt.
ſ regem honorat. quaſi diceret. huius reuelatōis de
ſed vt interpretatio regi manifeſta
ſiderium tuū cā eſt. q̄r voluiſti futura cognoſcere.
fieret. ꝛ cogitationes mentis tuę
ſ ecce ſomnium nabuchodonoſor. ſ quaſi fan
ſcires. Tu rex videbas. ꝛ ecce qua
taſia. ſ alij ymaginem. quaſi ſimilitudinē futuroꝝ.
ſ ad totū pertinet hoc.
ſi ſtatua vna grandis. Statua illa
magna. ꝛ ſtatura ſublimis ſtabat
ſ in cōſpectu tuo. ǀ ſ vultus. ǀ ſ vel eā videre erat ter
contra te. ꝛ ǀ intuitus eius ǀ terribi
bile. ſ chaldeorū regnū.
lis. Huius ſtatuę caput erat ex au
ſ ꝓpter diuicias. ſ medorū atq; perſarū.
ro optimo. pectus autē ꝛ brachia
de argento. Porro venter ꝛ femo
ſ regnū romanorū.
ra ex ere. tibię aūt ferreę. pedū aūt
ſ q̄r regnum erat diuiſum.
quedā pars ferrea erat. quedā ficti
lis. Uidebas ita donec abſciſus ē
de monte lapis ſine manibus. ꝛ
ǀ ſ bene in pedibus. primū. q̄r q̄n natus ē dn̄s impe
percuſſit ſtatuā ǀ in pedibus eius
rabant romani in quibus omne terrenū imperiū cō
fregit.
ferreis ꝛ fictilibus. ꝛ ɔminuit eos
ſ et ita.
Tunc contrita ſunt pariter. ferrū
teſta. es. argentū. ꝛ aurum. ꝛ reda
cta quaſi in fauillam eſtiuę areę. q̄
rapta ſunt vēto. nulluſq; locus in
uentus eſt eis. Lapis aūt qui per
cuſſerat ſtatuā factus eſt mōs ma
ſ de plenitudine eni eius nos omnes acce
gnus. ꝛ impleuit vniuerſā terrā.

pimus. ſ rex ſapiens tacitus oīa au
ſcultat veritatē recognoſcēs.
Hoc eſt ſomniū. Interpretationē
quoq; eius dicemus coram te rex
ǀ ſ cui oīa debes. nō ydolis vanis et ſurdis.
Tu rex regū es ǀ ꝛ deus celi regnū
ſ cōtra inimicos. ſ in ſubditos. ſ apud extra
ꝛ fortitudinem ꝛ imperiū ꝛ glori
neos. ſ in terra iſta. ſ vt breuiter oīa cōprehendā.
am dedit tibi ꝛ omnia in quibus
habitant filij hominū ꝛ beſtię agri
ſ acris. ǀ ſ nō meritis tuis: ſed gratis
ǀ ſ poteſtate.
ꝛ volucres celi ǀ dedit ǀ i manu tua
ſ quia non contradicunt.
ꝛ ſub ditōne tua vniuerſa ɔſtituit
ſ primū regnū. ſ. babyloniorum
auro p̄cioſiſſimo cōparatur.
Tu ergo rex. es caput aureum. ꝛ
ſ medorū atq; perſarū qd
argento cōparatur. priore minus ſequēte maius.
poſt te cōſurget regnū aliud min⁹
te argenteū. ꝛ regnū tertium aliud
ereū. qd imperabit vniuerſę terrę.
ſ romanorū qd comminuit et domat omnia tandem
domatur.
ꝛ regnū quartū erit velut ferreum
Quomō ferrū cōminuit ꝛ domat
ſ p̄dicta
regna.
omnia. ſic cōminuet ꝛ conteret oīa
hęc. Porro quia vidiſti pedum et
ǀ ſ qd hodie impletū eſt. ſicut enī in principio roma
digitorum ǀ partem teſteā figuli et
no imperio nil fortius fuit aut durius ita in fine nil
debilius.
partem ferream. regnū diuiſū erit
ſ q̄r a principio forte et durum.
quod tm̄ de plantario ferri orietur
ſ iuxta qd. ſ debilius. ſ alias teſte
ſcdm qd vidiſti ferrū mixtum teſte
et luto.
ex luto. ꝛ digitos pedū ex parte fer
reos ꝛ ex parte fictiles. ex parte re
gnū erit ſolidū. ꝛ ex parte contritū
ſ alias teſte
Qd aūt vidiſti ferrū mixtū teſte ex
et luto ǀ ſ id eſt homīes erūt ex priori ſemine deſcen
dentes vt teſta et lutum.
luto ǀ comiſcebuntur quidē huma
ſ q̄r diſcordes. nec tante virtutis quāte
no ſemine. ſed non adherebūt ſibi
priores: et ab illis degeneres.
ſicuti ferrum non pōt miſceri teſte
In diebus aūt regnoꝝ illoꝝ ſuſci
ſ pater. ſ filij ſui et eccleſie.
tabit deus celi regnum qd in eter
ſ et regni eius n̄ erit finis. ſ vnde et gloriā meā nō
nū nō diſſipabit. ꝛ regnū eius alte
dabo alteri. ſ cōparatione ſui regni.
ri nō tradet. Cōminuet ꝛ cōſumet
ǀ ſ vt. ſ cetera tranſitoria
vniuerſa regna hęc ǀ ꝛ ipſū ſtabit

Lapiſ ſine ma.
Hec impius porphi-
rius et iudei ad popu
lum referũt iudeorum
quē in fine ſeculorum
volunt eſſe fortiſſimũ:
et omnia regna cõmi-
nuere. et regnare in e-
ternum.

Tũc rex nabu.
Hoc ſuperbus calum
niat̃ porphiri⁹. ꝙ rex
ſuperbiſſimus capti-
uum adorauerit. tãq̃
et licaones ob magni-
tudinē ſignoꝝ: paulo
et barnabe voluerunt
hoſtias imolare. ergo
error gentiliũ qui omne
quod ſup ſe eſt: deos
putant. ſcripture non
debet imputari q̃ ſim-
pliciter refert vniuer-
ſa que geſta ſunt

Cecidit i faciē
Qui cadit in faciem:
videt quo cadat. qui
autē retro cadit neſcit
quo cadit. vnde credi
ditur ꝙ hely ſacerdoſ
domini ꝑditus ſit qui
retro cecidit.

Uere deuſ ve.
Poſſumus dicere. ꝙ
ipſe rex aperit quare
danielem adoret ⁊ ho
ſtias immolari preci-
piat et quē ⁊ cui diceſ
vere de⁹ veſter ⁊c. non
tam. ſ. danielē: q̃ꝫ i da
niele deũ adorat. q̇ mi
ſteria reuelat. ꝙ etiam
alexandrũ magnuꝫ in
pontifice ioiade feciſſe
legim⁹. vel forte rei ma
gnitudine cõfuſuſ ſtu-
pore ignorat quid fa-
ciat. et qui verũ deum
non intelligit ſeruũ ei⁹
adorat.

Tũc rex danie.
Hoc q̃ꝫ porphiri⁹ reꝑ
hendit ꝙ. ſ. daniel mu
nera ñ recuſauit. ⁊ ho-
noreꝫ babiloniũ ſuſce
pit. nec conſiderat re-
gem ideo ſomniũ vidiſ
ſe. et interpretationeꝫ
danieli reuelatam eſſe
vt daniel hac occaſio-
ne creſceret. et in capti
uoꝝ cõſolationē prin
cepſ omniũ fieret chal
deorũ. ⁊ dei potentia
fieret manifeſtata. ſic
exaltat⁹ ē ioſeph apḋ
pharaonē. mardoche
us apud aſuerũ. vt. ſ.
captiui aliqḋ haberēt
ſolatiũ. videntes homi
nem ſue gentis princi
pem egiptioꝝ vł chal
deoꝝ.

ſ quaſi hoc in viſione tibi ſignificatũ eſt.
in eternuꝫ: Secdꝫ qḋ vidiſti ꝙ de
ſ de ſuperba gente iudeorum ſ materiali carne.
ſ chriſtus. de quo. lapidē quem reprobauerũt e. h. f. e. i. c. a. ſ abſq̃ viri ſemine genitus de virgine qui cõtritis omibus regnis factus ē mons magnus et impleuit vniuerſam terrã. de quo. venite aſcendamus ad montē domini et ad d. d. i.
mõte abſciſus ē lapis ſine mani
ſ primũ romanũ impiũ ſub quo natus ē chriſtus.
bus ⁊ cõminuet teſtaꝫ et ferruꝫ ⁊.
ſ Item reuela
es. et argentũ. ⁊ aurum. deus ma-
tionem ſomnij non meriti ſui eſſe dicit. ſed vt mani
gnus oſtendit regi q̃ ventura ſunt
feſtum fieret regi. ſolum deũ eſſe colendũ.
poſtea. ⁊ verum eſt ſomniũ. ⁊ fide
lis interpretatio eius. Tũc rex na
ſ potuit fieri. vt nouita
buchodonoſor cecidit in faciem
te rerum ꝑcuſſus neſciens caderet
ſuam. et danielem adorauit. ⁊ ho-
ſ preparari vel portari.
ſtias ⁊ incenſum ꝓcepit vt ſacrifi-
caretur ei. Loquēs ergo rex ait da
ſ nõ noſtri. ſ omniũ.
nieli. Uere deus veſter de⁹ deorũ
ſ quaſi celi et terre. ſ quia
eſt. et dominus regũ: reuelãs mi-
ſ hoc in te probatur.
ſteria. quoniã potuiſti aperire ſa-
ſ hec ē cauſa ſomnij
cramentum hoc. Tunc rex danielē
in ſublime extulit. et munera mul-
ta et magna dedit ei. Et conſtituit
eum principē ſup omnes prouin-
tias babilonis. et ꝓfectum et ma-
giſtrum ſup cunctos ſapientes ba
bilonis. Daniel autē poſtulauit a
ſ rex
rege. et cõſtituit ſup omnia opera
prouintie babilõis ſydrac miſac ⁊
ſ a latere
abdenago. Ipſe auteꝫ daniel erat
regis non recedens. honoratus familiaris.
in foribus regis.

Ca III.

ſ quaſi d. non fuit memor benefi
cij a deo habiti
Nabuchodo-
ſ beneficij memoria fugax. malefi
noſor rex fecit ſtatuã auream alti-
cij quaſi lappa tenax
tudine cubitoꝝ. lx. latitudine cubi
ſ theodocio
torum vj. et ſtatuit eam in campo
dorcas. ſymachus duran. lxx. pibolon. latine vina
duran. prouintie babilonis. Itaq̃
rium vel concluſum
nabuchodo. rex miſit ad congre-
ſ principes. lingua philiſtinorum vel
alophilorum.
gandos ſatrapas. magiſtratus ⁊
iudices. duces. tyrannos. ⁊ prefe
ſ quibus regi conſentientibus facile conſen
tit populus
ctos. omneſq̃ principes regionis
ſ ad orationem.
vt conuenirent ad dedicationem
ſtatue quam erexerat nabuchodo
ſ ſicut preceptuꝫ ē.
noſor rex. Tunc cõgregati ſunt ſa
trape. magiſtratus. et iudices. du
ces. et tyranni. ⁊ optimates q̃ erãt
in poteſtatibus conſtituti. et vni-
uerſi principes regionũ vt conue
ſ ad orationem.
nirent ad dedicationē ſtatue quaꝫ
ſ con
erexerat nabuchodono. rex. Sta-
gregati admirantes.
bant aũt in conſpectu ſtatue. quaꝫ
poſuerat nabuchodonoſor rex. et
ſ magna voce. ſ non ꝙ
preco clamabat valenter. Uobis
in campo duran omnes populi omnium nationum
dicitur populis. ⁊ tribubus. et li-
potuerunt congregari. ſed in principibus cunctaruꝫ
guis in hora qua audieritis ſoni-
gentium creduntur omnes adoraſſe.
tum tube ⁊ fiſtule: ⁊ cythare. ſam
buce. ⁊ pſalterij ⁊ ſimphõie. ⁊ vni
uerſi generis muſicoꝝ. cadentes
adorate ſtatuam auream quã con
ſ prece
ſtituit nabuchodonoſor rex. Siq̇ſ
pto penam ſi quis non fecerit addit.
autē non proſtatuſ adorauerit: ea
dem hora mitteť in fornacem ignis
ſ quia; ꝑcepit. et minas addidit.
ardentis Poſt hec igiť ſtatim vt
ſ in principibus.
audierunt omnes populi ſonituꝫ
tube et fiſtule ⁊ cythare. ſambuce
et pſalterij. ⁊ ſymphonie. ⁊ omnis
ſ tam mente q̃ꝫ corpe
generis muſicorum. cadentes om
qui autem in apocalipſi deũ adorant in faciē cadũt
nes populi. tribuſ ⁊ lingue. adora
uerunt ſtatuam auream quam cõ-
ſtituerat nabuchodono. rex. Sta
timq̃ ⁊ in ipſo tempore accedēteſ
viri chaldei: accuſauerunt iudeos
dixeruntq̃ nabuchodonoſor regi
Rex in eternuꝫ viue. Tu rex poſui
ſ qḋ ñ licet violare. ſ nemi[n]em excepiſti.
ſti decretum vt omnis homo qui
ſ hec omnia fiebant vt
audierit ſonitũ tube. fiſtule. et cy-
ſtatuam honorarent. et populus citius ſeduceretur.
thare ſambuce: et pſalterij. et ſim
phonie. et vniuerſi generis muſi-
corum: proſternat ſe ⁊ adoret ſta-
ſ quaſi etiam pena predicta nõ
tuam auream Siquis autem non
mouentur illi.
procidens adorauerit mittatur in
fornacem ignis ardentis Sũt er-
ſ quos nobis prepoſuiſti.
go viri iudei quos conſtituiſti ſu-
per opa regiõis babilonie ſydrac.

Daniel aute p
Non obliuiſcit̃ i mer
cede quoſ ſocioſ habu
it in prece et in periculi
anxietate.

Ca. III
Nabuch. rex f.
Ueritatis ꝓceps obli
uio. qui ſeruũ dei qua
ſi deũ adorauit. ut ad
oraret ſtatuã ſibi fieri
iuſſit aureã. et infiniti
ponderis vt ſtuporeꝫ
ingerat cernentibus et
adoret facili⁹. dat etiã
barbaris ſalutis occa
ſio. vt qui in ſomnij re
uelatione p danielem
vni⁹ dei potentiaꝫ co
gnouerãt. in triũ pue
roꝝ fortitudīe diſcãt
mortē debere contēne
re. ⁊ ydola non colere.

Quiſq̃ auariciam
ſuã colit qḋ ydoloruꝫ
ſeruitus ē. q̃ iſte argētũ
et aurũ colebat. ⁊ aua
ricia erat. et ydoloruꝫ
ſeruitus.

Itaqꝫ nabuch.
Exceſſa piculoſi⁹ ſtãt
et cici⁹ corruũt. pricipeſ
aũt cõgregãť ad ado
randũ ſtatuã. vt p⁹ ea
ſubditi nõ renuãt. di
uites aũt ⁊ potentes
ne diuitias aut poten
tiam ꝑdãt. obedire ñ
tardãt quoꝝ exemplũ
ſubditi ſeq̇ ñ dubitãt

Cadentes ad.
Nemo deũ cadēs ad
orat. demones autē ⁊
ydola adorãt cadētes
ſic hic ⁊ in euãgelio. h
omĩa tibi dabo. ſi ca
dens adoraueris me.
Sciēdũ q̃ꝫ hereticos
q̇ fulgore eloquētie ſe
cularis falſa dogmatã
cõponũt aureã ſtatuã
facere ⁊ quantũ i eis ē
ꝑſuaſione alios cõpel
lunt ydoluꝫ falſitatis
adorare.

Iudeos. Quos
ſibi prepoſitoſ inuide
bant. ⁊ offendebãtur
religione eoꝝ. ⁊ auerſi
one ydoloruꝫ. nacti er
go occaſionē. criminã
tur eos apud regem.

Nõ ſtatim dicunt
vt eos interficiat ſed
eos primũ in odiũ con
tra regē protrahunt.

Sũt ergo viri
Inuidioſe q̃ſi d̃ſ capti
uos et huos principes
feciſti. id eſt. nobis ꝓ-
poſuiſti i ſupbiã elati
ꝓcepta tua cõtēpſerũt

Deoſ t. nō co. Patet ꝙ alij ſunt dij nabuchodono. aliud ſtatua quā ī cultū ſui iuſſit erigi. alij dicunt ſcripturę ſacrę eſſe conſuetudinē. ut vnū ydolum pluraliter appellet. Unde. iſti ſunt dij tui iſrael qui te e. d̾ terra e. et in libro regum ieroboam ponens aureum vitulū in bethel ydola feciſſe memorat̾ ⁊ cōtra. mlta demonia ſingulariter ſicut ī euāgelio legio dicuntur.

Sydrac miſac De daniele nō fit mētio q̄ regi aſſiſtebat q̄ ꝓpriam ſtatuā non adorabat.

Non oportet. Quaſi nō neceſſe ē audire verba. quorū iaꝫ rebus ipſis fortitudinem ꝓbabis atq̄ conſtantiā. ⁊ in nobis dei virtutem

Ecce eniꝫ deꝰ Efficit̾ materia fortitudis qđ putabatur eſſe terroris. nō in longuꝫ differūt. in p̄ſentiaruꝫ pollicent̾ ſibi auxilium. ecce eñ d. ⁊c.

Poteſt nos e: Quaſi ſi non eripit iuſte ꝓmiſſionis ē. nō eiꝰ infirmitatis. q. di. bene pōt facere vt eripiamur ſed ſi nō vult eripere nō meruimus liberari. et noſtris precedentibꝰ meritis permittit nos flagellari

Rex liberare. In hebreo nō habet̾ rex. ne impio adulari. aut regeꝫ credātur vocare qui ad iniqua cōpellit. vel ne videātur regē ad ſanguinis ſui effuſionē ꝓcaciter ꝓuocare. ſic debitū honorē reddunt ei. ne ledat̾ cultus dei

Quia deoſ tu Ordine p̄poſtero qđ ad vltimuꝫ ſic reſpondent. non oportet ⁊c. quaſi certū eſt ꝙ habemus deū qui pōt liberare. demuꝫ reſponderunt ſic ad primū ⁊ ſecundū. deos tuos nō colimꝰ. ⁊ ſtatuā tuam nō adoramꝰ.

Aſpectꝰ faciei Immutatꝰ dicit̾ ī malum. ⁊ cōmutatio dicitur in bonū. Un̄ q̄dā

† quos honoraſti. te in inhonorant. ingrati immemores beneficij.
miſac et abdenago. †viri iſti cōtem
| quaſi etiā in deos redundat iniuria.
pſerunt rex decretū tuū. | deos tuos nō colunt. et ſtatuam auream
quā erexiſti nō adorant. Tunc na
pelli mis conſultoribus.
buchodonoſor in furore et in ira
p̄cepit vt adducerent̾ ſydrac miſac ⁊ abdenago. Qui confeſtiꝫ adducti ſunt in cōſpectu regis. Pronuncians ꝙ rex nabuchodonoſor
ſicut dicitur.
ait eis Vere ne ſydrac. miſac. ⁊ ab
vt ſupra.
denago. deos meos nō colitis. et ſtatuam auream quam conſtitui n̄
obedire
adoratis Nūc ergo ſi eſtis parati
quāuis in furore preceperit adduci. dat tamen ſpacium corrigendi. et ꝙ caros eos habeat oſtēdit.
quacunq̄ hora audieritis ſonitū tubę: fiſtulę: citharę: ſambucę: pſalterii et ſimphonię. omneq̄ genus muſicorum proſternite vos ⁊ adorate ſtatuam quā feci. qđ ſi non adoraueritis. eadē hora mittemini in fornacem ignis ardentis. Et
mira obliuio. Ille poteſt eripere. cuius ſeruū paulo ante adoraſti. quem deum verum et dominum regum eſſe predicaſti.
quis eſt deus qui eripiat vos de manu mea. Reſpondentes ſydrac miſac: et abdenago. dixeruntq̄ regi nabuchodonoſor. Non oportet nos de hac re reſpondere tibi.
qui verus nō tui qui falſi.
Ecce eñ deus noſter queꝫ colimꝰ poteſt nos eripere d̾ camino ignis
quecunq̄ tormenta inferas
ardentis. et de manibus tuis rex
vigilanter: non cōtra
liberare. Quod ſi noluerit: notuꝫ
rium pominit ſcꝫ ſi non potuerit. ſꝫ ſi noluerit vt non impoſſibilitatis ſed voluntatis dei ſit. ſi perierint
† dij coluntur. ſtatue adorantur.
ſit tibi rex. quia deos tuoſ nō †colimus. et ſtatuam auream quaꝫ ere
qui veri dei ſumus cultores. et adoratores
xiſti nō adoramus. Tūc nabucho
vnde hi principes et iudices mundi. ideo placēt nabuchodonoſor. imperatorū vero ſtatuas adorātes. deo diſplicent. ideo.
donoſor repletuſ eſt furore. ⁊ aſpectus faciei illius immutatus eſt ſu
| furore accenſus
per ſydrac: miſac: ⁊ abdenago | et p̄
| vt magis terreat
cepit vt ſuccēderet̾ fornax | ſeptuplum ꝙ̄ ſuccendi conſueuerat. et viris fortiſſimis d̾ exercitu ſuo iuſſit vt ligatiſ pedibuſ ſydrac: miſac

et abdenago. mitterent eos in fornacem ignis ardentis. Et ꝯfeſtim
| theodotio dixit ſaraballis quod chaldeū eſt et ſignificat crurium. et tibiarū tegmina. i. bracaſ
viri illi vincti cuꝫ | brachis ſuis et
grecū eſt. genus pallioli eſt vel pilei.
thyaris. ⁊ calciamentis. et veſtibꝰ
vincti et veſtiti. nam iuſſio regis vrgebat nec licebat ſpoliare eos. fornacis.
miſſi ſunt in medium ignis ardentis Nam iuſſio regiſ vrgebat. Fornax autē ſuccenſa erat nimiſ Por
anticipatio eſt. quia hoc in ſequenti plenius dicetur
ro viros illos qui miſerant ſydrac miſac: et abdenago. interfecit flama ignis Uiri autem hi tres id ē.
precipitantes quia ligati. ſed ardent vincula; et vinctos flama nō tangit
ſydrac: miſac; et abdenago. ceciderunt in medio camino ignis ardētis colligati Quę ſequuntur in hebreis voluminibus non reperi
Soluti exuſtis vinculis. Ignis beneficij obſequium contulit. iniuriam nō intulit.
Et ambulabant i medio flamę.
liberatorem ſuum.
laudantes deum et benedicentes
fortis in aduerſis. ſtare enim fortium eſt
dn̄o Stans auteꝫ azarias: orauit
| quaſi ſapientie theſaurum. ſicut etiam dn̄s aperiens os ſuum theſaurum abſconditū. † vbi alij timore moriuntur.
ſic | Aperienſq̄ os ſuuꝫ † in medio ignis ait Benedictus es domine deus patrum noſtrorū. et laudabilis. et glorioſum nomē tuū in ſecula. quia iuſtus es in omnibuſ quę feciſti nobis. et vniuerſa opa tua
humilitas et iuſticia: duo
vera. ⁊ vię tuę rectę. ⁊ oīa iudicia
ſunt iudicia. vnum occultum in vita. ſ. alterum apertum. in die magni iudicij
tua vera. Iudicia eñ vera feciſti iuxta omnia quę induxiſti ſup nos et ſuper ciuitatem ſanctaꝫ patrum noſtrorum hieruſalem. quia in veritate et i iudicio induxiſti omnia
in nobis.
hec ꝓpt̾ peccata noſtra Peccaui
alias i nos. in proximos.
mus eñ et iniq̄ egimꝰ recedētes a te. et deliquimus in omnibus et
Iam in eis per ſpiritūſanctum reuelata erant dei mandata. Inde patet ꝙ in eorū ꝑſona nō dicitur.
p̄cepta tua nō audiuimꝰ: nec obſer
et ſi aliquo modo fecimus
uauimus nec fecimus ſicut precę
| corpore et anima. | facientibus
peras nobis. vt | bene eſſet | nobiſ
Omia ergo quę induxiſti ſup nos et vniuerſa quę feciſti nobis. in
Iuſtus es domine et rectū iudiciū tuū.
| ſic nō ipſi tradiderunt nos
vero iudicio feciſti. | Et tradidiſti

pſalmi intitulant̾ pro his qui cōmutabunt̾. qđ tn̄ quidā accipiunt in malū. de anna etiaꝫ legitur vultus eiuſ nō ſunt amplius in diuerſa mutati

Et pre. vt ſuc. Quaſi ſimplex ignis nō ſufficiat. ſed furor et ira. inſanię proxima modū tenere non pōt et putat mltiplicis penę cōminatione terrere quos conſtanter videt reſiſtere.

Uiros. De q̄buſ ſcꝫ p̄miſſū eſt. et viris f. d. e. ⁊c. non fortuitu quoſcunq̄ ꝑdidit. ſed fortiſſimos ⁊ ad bella ꝓmptiſſimoſ. vt nō ſolū de miraculo ꝯtimeſceret ſed etiā exercituſ ſui dāudē ſentiret.

Et ambulabāt Ab hic q̄ ſequūt̾ vſq̄ ad finē cantici triū puerorꝫ non hn̄t hebrei.

Benedictuſ eſ Duę ſunt benedictōeſ vna de nobis ad deū qđ eſt eū laudare. ⁊ altera de dō ad nos. qđ eſt dare remiſſionem peccatorū et mltiplicationē bonorꝫ ⁊ hęc eſt ros matutinꝰ.

Bn̄dictꝰ es d: Quibuſcunq̄ p̄mam̄ anguſtijs. hęc toto cordis affectu dicamꝰ. et quidquid nobis aduſi acciderit iuſte noſ ſuſtinere nō dubitemꝰ. Unde. exultauerūt filie iudę in omībꝰ iudicijs tuis dn̄e.

Peccauimus. Nec peccauerāt nec ęstatis erant. qn̄ abducti fuerūt ꝙ ſic ꝓ vita añ acta punirent̾. hęc ergo ex ꝑſoṅ ꝑſona dicuntur. ſic illđ apli. n̄ eñ qđ volo hoc ago. ſed qđ odi ⁊c.

Quaſi nec ꝓ ipſis adultis hoc dici poteſt. quia mandata implebant eis ꝑ ſpm̄ ſanctū reuelata.

Qui ꝓpt̾ peccata nrā captiuātur. imꝑerat̾ eis deꝰ eorꝫ tāq̄ impotens liberare

nos in manibus inimicoꝝ nroꝝ
ſ in nos ſ in ſe ſ in te
iniquoꝝ͞ et peſſimoꝝ. ꝑuaricato-
ſ nabuchodonoſoꝛ
rūq; ⁊ regi iniuſto ⁊ peſſimo vltra
ſ terrenos.
omnem terrā. Et nunc non poſſu-
ſ contra iuſtitiā tuā. vel contra hoſtes.
mus aperire os. Confuſio et op-
ſ id ē. illis qui te co lunt ſcʒ bonis infertur. confu. et opprobꝛium pro pter nos
pꝛobꝛiū facti ſumus ſeruis tuis. ⁊
ſ qꝛ ꝑꝑternos deꝰ ſ ſcʒ. coꝛū blaſfemaꝝ
his qui colunt te. Ne queſumus
ſ hoſtibus.
ſ nō nobis domine non nobis. ſed n. t. d. g.
tradas nos i ꝑpetuū propter no
ſ legem. lex
men tuum. et ne diſſipes teſtamen
enim diſſipatur qñ cultoꝛes dei cruciādo lacerātur
tum tuum. neq; auferas miſericoꝛ
ſ hoīem. ꝑ hoīe offert
diam tuam a nobis propter abꝛaā
dilectuʒ tuum. et yſaac ſeruū tuū.
ſ ſcʒ iacob. qui poſtea iſrael. id eſt. vir videns deuʒ vocatus eſt
et iſrael ſanctum tuum. quibus lo
ſ pro hoīe rem ſ quaſi. quō imples
cutus es pollicens ꝙ multiplica-
promiſſionem ſ in bonis
res ſemen eoꝛum ſicut ſtellas cęli.
ſ in infructuoſis.
et ſicut harenam quę eſt in littoꝛe
ſ quaſi quis quoꝛſum hec. ſ numero affli cti. coꝛpoꝛe
maris Quia domine iminuti ſu
mus pluſq; omnes gentes. ſumus
ſ viles.
q; humiles i vniuerſa terra hodie
ſ iuſte ſcʒ. ſ quia
propter peccata noſtra. Et non eſt
in tēpoꝛe hoc princeps. et prophe
ſ totū incenſum
ta. ⁊ dux. neq; holocauſtum neq;
ſ partim incenſum. ſ ita mani feſtius vt primum
ſacrificium. neq; oblatio. neq; in-
cenſum. neq; locus pꝛimiciarum
ſ per hoc ſicut ante
coꝛam te. vt poſſimus inuenire mi
ſericoꝛdiam tuam ſed in anima cō
ſ ſpiritufancto qui ē dator humilitatis. ſ id ē. ſuſcipiamur tanq; ſi nobis ſint boni pꝛelati. nos bo ni filij.
trita. et ſpiritu humilitatis ſu-
ſ hoc ſolū poſcimus
ſcipiamur. Sicut in holocauſto
ſ pꝛelatoꝛū ſ quoꝛū coꝛnibus ventilantur inimi ci. de quibus tauri mei et altilia o.
arietum et taurorum. et ſicut in
ſ filioꝛū arietū ſ caritate et ſapientia vnde ſicut adipe et pinguedine. r. a. m.
milibus agnoꝛum pinguium. ſic
fiat ſacrificium noſtrum hodie in
ſ luce conſcientie ſ expoſitio chꝛiſto. ſ quaſi ita fiet. quoniā.
cōſpectu tuo. vt placeat tibi quo
niam non eſt confuſio confidenti-
ſ quod ante nō. ſ iubentem
bus in te Et nunc ſequimur te in
ſ penitentes. ſ ſicut filij
toto coꝛde. et timemus te. et queri
ſ miſericoꝛdiā et grāʒ n̄ aliō. ſ ab expectatōe urā
mus faciem tuam Ne confūdas

ſ quia et nos tecū. deꝰ opatur nobiſcū. vt ope remur, ſ non merita noſtra
nos. ſed fac nobiſcum iuxta mā-
ſ contra multa peccata miſerie noſtre
ſuetudinem tuam. ⁊ ſcdm miltitu
ſ ſic ſ ab inimicis
dineʒ miſericoꝛdię tuę. ⁊ erue nos
ſ qui facis mirabilia. ſ ſic ſ non nobis d. nō nobis. ⁊c.
in mirabilibus tuis. et da gloꝛiaʒ
ſ nobis liberatis
nomini tuo domine. ⁊ cōfundant
omnes qui oſtendunt ſeruis tuis
ſ cui nullus reſiſtit.
mala. Confundantur in omni po
ſ in quo confidunt. ſ contritōne
tentia tua. ⁊ robur eoꝛum conte
ſ contriti
ratur. ⁊ ſcient quia tu es dominus
ſ nō alius.
deus ſolus. ⁊ gloꝛioſus ſuper oꝛ-
ſ tamē.
bem terraruʒ. Et non ceſſabant q̄
miſerant eos miniſtri regis ſuccē-
dere foꝛnacem. napta ⁊ ſtupa ⁊ pi-
ſ viminibꝰ. vel ſarmentis arentibꝰ. vt aiunt.
ce. et malleolis. et effundebatur
ſ foꝛte vento impulſa. ſ qō geometrica regu la deprehenſum eſt
flama ſuper foꝛnacē cubitis qua-
draginta nouem. et erupit ⁊ incen
dit quos reperit iuxta foꝛnaceʒ de
ſ aſpiratio diuina ſ verbū dei
chaldeis Angelus autem domini
deſcendit cum azaria et ſocijs eius
ſ coꝛdis ſ dyaboli.
in foꝛnaceʒ. ⁊ excuſſit flamā ignis
de foꝛnace. ⁊ fecit medium foꝛna-
ſ ſuauē aſpiratōem ſ refrigerantē eos vel animam.
cis quaſi ventum roꝛis flantem.
ſ Rationē. dicant enim. non mea voluntas ſed tua fiat.
⁊ nō tetigit eos oīo ignis neq; cō
triſtauit. nec quicq; moleſtię itulit
ſ vnanimiter.
Tunc hi tres quaſi ex vno oꝛe lau
dabant ⁊ gloꝛificabāt ⁊ benedice
bant deo in foꝛnace dicentes. Be
ſ quoꝛum meritis nō noſtris liberamur
nedictus es domine deus patrū
noſtroꝛum. ⁊ laudabilis ⁊ gloꝛio-
ſ omnia
rioſus. ⁊ ſuperaltatꝰ in ſęcula. Et
benedictū nomen gloꝛię tuę ſan-
ctum. ⁊ laudabile ⁊ ſuperaltatum
in omnibꝰ ſęculis. Benedictus es
ſ in celo.
in templo ſancto gloꝛię tuę ⁊ ſup-
laudabilis ⁊ ſupgloꝛioſus in ſęcu
ſ pio coꝛde
la. Benedictus es in thꝛono regni
tui et ſuperlaudabilis et ſuperex-
altatꝰ in ſęcula. Benedictꝰ es qui
ſ cui omnia ſecreta nuda
intueris abyſſos. et ſedes ſuper

Quidā hunc locuʒ ad cęleſtem hieruſaleʒ referunt. quaſi anime de cęlo ad terrā delapſę in loco lacrimaruʒ et cōfuſionis. antiqua peccata plangant. ſed hoc non recipit ecclia.

Et nō ē i tēpore hoc p. et p. et d. Moꝛalit. Hoc hodie et quotidie nobis eſt ploꝛādū. qui propter peccata noſtra penuriam patimur veroꝛum paſtoꝝ et innumeris afflicti ꝑſecutōnibꝰ. dignū deo ſacrificiū non reddimus

Sed i aīa con. Hac occaſione ⁊ ex eo ꝙ ſequit̄. Benedicite ſpūs et anime iuſtoꝛū deo. et hmōi volūt quidam excepto ſpūſancto. aliū ſpiritū et aliā animā eſſe in homine. ſed laboꝛandū eis eſt. quō abſq; carne ⁊ ſpiritusſancti gratia. duę ſubſtantię et duo iteriores homines i vna dicant̄ eſſe ſubſtantia

Sed i anima Quidam dicebant in coꝛpoꝛe eſſe duas animas. aīam et ſpm̄.

Napta Saluſtiꝰ hyſtoꝛiarū dicit qōdā genus fomitis apd ꝑſas quo maxime nutriantur incendia. Alij oſſa oliuarū arefacta cū amurca. vn̄ et grecum piran dicit̄. eo ꝙ ignē nutriat. qui grece pyr dicit̄. Pliniꝰ dicit eaʒ circa babilonē modo liquidi bituminis profluere ⁊ nutriēdis ignibus amicā eſſe. vt etiā longe admota: ignem coꝛripiat.

Angelus autē Moꝛaliter. aīa oppreſſa et varijs ꝑturbationibus occupata cū deſperat auxiliū humanum et tota mēte conuertitur ad deū. deſcēdit ad eam angelꝰ domini. i. diuinus ſermo ⁊ extinguit ardētes ſagittas dyaboli. ⁊ incēdia coꝛdis noſtri: ne extinguamur

Grego. Antiquus hoſtis licʒ innumeras ciboꝝ concupiſcentias noſtris obtutibꝰ opponat. quibꝰ libidinis feruoꝛ i his creſcat. bonis tn̄ mētibꝰ ſuperni gratia ſpiritus inſibilat. et a carnalis concupiſcentię eſtibꝰ illeſę perdurāt. vt et ſi vſq; ad tentationeʒ coꝛdis flama ardeat. vſq; ad cōſenſum tamē tentatio non exurat

Tunc hi tres Vbicūq; duo vel tres congregati fuerint in nomine meo ⁊c. Sine fide trinitatis nemo audītur.

Cherubin plenitudo
ſcientie interpretatur.

Bñdicite oia o.
Nos p omnibus quia
cum videmuſ aliquid
in mundo pulcrum et
honeſtũ.inde deũ lau
dare et ei referre grãs
debemus

ſ plenitudinẽ ſcientie.ſ.caritatẽ .plenitudo enim le
cherubin ⁊ laudabilis et ſuperal-
gis eſt dilectio.
tatus in ſęcula.Benedictus es in
firmamẽto cęli.⁊ laudabilis ⁊ glo
ſ generaliter ſ nos p oib⁹
rioſus in ſęcula.Benedicite omĩa
ſ primo generaliter.
opera domini dño.laudate ⁊ ſup-
eraltate eu⁊ in ſęcula. Benedicite
ſ particulariter ſ oſten
angeli domini dño.laudate ⁊ ſu-
dunt ſe congaudere dei laudibus.quem admirãtur
perexaltate eũ in ſęcula. Benedici
et laudant in omnibus.
te cęli domino.laudate et ſuperal
vnde.
tate eũ in ſęcula.Benedicite aquę
aque que ſup celos ſunt laudent nomen domini.
ſ inferiores et ſuperiores
quę ſup cęlos ſunt domino.lauda
te et ſuperaltate eũ i ſęcula. Bene
dicite omnes virtutes domini do
mino.laudate et ſuperaltate eum
in ſęcula Bñdicite ſol et luna do-
mino.laudate ⁊ ſuperaltate eũ in
ſęcula Benedicite ſtelle cęli domi
no.laudate ⁊ ſuperaltate eũ in ſę-
cula . Benedicite omnis imber et
ros dño.laudate ⁊ ſuperaltate eũ
in ſęcula Benedicite omis ſpirit⁹
dei domino.laudate ⁊ ſuperalta-
te eum in ſęcula Bñdicite ignis et
eſtus dño.laudate et ſuperaltate
eum in ſęcula. Benedicite frig⁹ et
eſtas domino. laudate ⁊ ſuperal-
tate eum in ſęcula. Benedicite ro-
res et pruina domino. laudate et
ſuperexaltate eum in ſęcula Bene
dicite gelu et frigus dño. laudate
et ſuperaltate eũ i ſęcula. Benedi
cite glaties ⁊ niues domĩo. lauda
te ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula Bene
dicite noctes ⁊ dies domino . lau
date ⁊ ſuperaltate eũ i ſęcula . Be
nedicite lux et tenebrę dño.lauda
te ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula Bñdi
te fulgura ⁊ nubeſ dño. laudate ⁊
ſuperaltate eum in ſęcula Benedi
ſ ſpecialiter
cat terra dño. laudet ⁊ ſuperaltet
eum in ſęcula Benedicite montes
et colles domino.laudate ⁊ ſuper

exaltate eũ in ſęcula. Bñdicite vni
uerſa germinantia in terra domĩo
laudate ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula.
Benedicite fonteſ domino.lauda
te ⁊ ſuperaltate eum in ſęcula Be
nedicite maria ⁊ flumina domino
laudate ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula
Benedicite cete ⁊ omnia quę mo-
uentur in aquis domino.laudate
et ſuperaltate eũ in ſęcula Bñdici
te omnes volucres cęli domino.
laudate ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula
Benedicite omnes beſtię ⁊ peco-
ra domino.laudate et ſuperaltate
ſ pro his omnib⁹. ſ omniũ
eum in ſęcula.Benedicite filij ho-
ſ ſupereminere credentes omni creature.
minum domino.laudate ⁊ ſuper-
ſ ſpãliter
altate eũ in ſęcula. Bñdicat iſrael
dño.laudet ⁊ ſuperaltet eũ in ſclã
ſ excellentes quia ſunt et ſacerdotes baal
Benedicite ſacerdotes domini do
ſ credentus ſup eminere omni creature.
mino.laudate ⁊ ſuperaltate eũ i ſę
cula Benedicite ſerui domini dño
laudate ⁊ ſuperaltate eũ in ſęcula
ſ qb⁹ diſcernim⁹. ſ quibus viuificamur. ſ ñ ẽ ſpecioſa laus in ore p.
Benedicite ſpiritus ⁊ animę iu
ſtorum domĩo.laudate et ſuperal
ſ beati pauperes ſpiritu ſ corde nõ ypocriſi.vnde diſcite a me quia mi.ſ.et h.c.et inuenietis requiem animabus v.
te eũ in ſęcula. Benedicite ſancti
ſ omĩa
et humiles corde domino. lauda-
ſ In vobis verbis et factis et exaltatum predicate
ſ preſenti beneficio ſ quaſi omnes benedicant ſz vos precipue.
te ⁊ ſuperaltate eũ i ſęcula. Bñ-
dicite anania azaria miſael domi
no laudate ⁊ ſuperaltate eũ i ſęcu-
ſ ne mortui deſcẽderitis ad iferos
la Qui eruit vos de inferno .⁊ ſal
ſ de poteſtate
uos fecit d manu mortis. ⁊ libera
uit de medio ardentis flame. ⁊ de
ſ ergo ſ exẽplo nrõ
medio ignis eruit voſ Cõfitemini
domino quoniam bonus .quoniã
in ſęculũ miſericordia eius Bene
dicite omnes religioſi domino do
deorũ.laudate et cõfitemini ei quia
in omnia ſęcula miſericordia eius
Hucuſqz in hebreo nõ habeſ et
quę poſſum⁹:de theodocõnis edi
ſ viſo tanto miraculo
tione trãſlata ſunt. Tũc nabucho
punitis principib⁹ rex corripitur.vt viuens glorifi
donoſor rex obſtupuit.et ſurrexit

Qui eruit v. d.
Si enĩ morerent qntũ
cunqz boni eſſent ad
inferos deſcenderent.
Cõfitemini d.
Generali laudatione
pmiſſa qua omnis cre
atura laudare domi-
nũ debeat p parteſ ad
hortat ſingula. ange-
los. cęlos.aquas. ⁊c.
et poſt omne gen⁹ ho
minũ.iſraelem et ei⁹ ſa
cerdotes .et ſeruos do
mini . ſpũs et animas
iuſtorũ.et tandez ana
niam a.et mi.q ad lau
dem dei pſenti benefi
cio prouocantur. Omis
aũt creatura:nõ voce
ſed ope laudat deum
quia ex creaturis crea
tor intelligit ⁊ in ſingu
lis dei magnificentia
demonſtratur

Et ſpecies q.ſ.f. Iuxta ſimachū. Species aūt quarti ſilitudo filiorū dei. in quo angeli ſignificant. qui et dij et dei filij nuncupantur. iſte angelus ſiue dei filius. chriſtus eſt qui ad inferni fornacē deſcendit. in quo ſcōꝝ anime tenebātur. nec urebant. vt ab inferis liberaret. qui angelus magni conſilij eſt

Et erūpēs na. Rurſum deū confitet. ydola damnat. pueros laudat. qui veruz deū adorant. et illi ſoli ſeruiunt.

A me ergo po. Quidā h' peſſime ad dyabolū referūt. aſſerentes ꝙ in cōſummatione ſeculi etiā ipſe recipiat verā dei noticiam. et omnes cohortetur ad penitentiam. et hunc volunt eſſe regē niniue. qui nouiſſime deſcendat de throno ſupbie ſue. et humilitatis pmia conſequat et penitentiā agat.

Tunc rex pro. Qui dicūt ſupra tres pueros: nō indices puītiarū ſz pfectos fuiſſe ſinguloꝝ operū. hic primo volūt eos puītiarū indices conſtitutos

Nabuchodo. Epla nabuchodo: in pphete volumie ponitur vt nō fict' ab alio poſtea liber. ſic ſichofanta mentit. ſed ipi' danielis eſſe credatur

Videt' hec epla p'

ficet deū. ſ quorū ſuggeſtione hoc fecerat ſ fortiſſimis exercitus d quib' ſupra dictū eſt

propere et ait optimatibus ſuis. ſ tantū.

Nonne tres viros miſim' in medīū ignis cōpeditos? Qui reſpōdentes regi dixerūt. Vere rex. Re

ſ vt hoc ſubinferret interroga

ſpōdit rex ⁊ ait. Ecce ego video vi

bat. ſ cū tantū tres miſſi et ligatos

ros quattuor ſolutos ⁊ ambulan

ſ q̄ꝫ ſapiēs ignis vincula cōbuſſit corpa ſeruauit

tes in medio ignis ⁊ nihil corru-

ſ angeli

ptionis in eis eſt. et ſpecies quar

ſcōm lxx. vel vt alij arbitrantur. chriſti. q̄uis q̄ratur quō rex impi' videre dei filiū potuerit. ſ non pmittit nuncios

ti ſimilis filio dei. Tūc acceſſit nabuchodonoſor ad hoſtium forna

ſ humiliter orat vt exeant. quos ſupbe ītruſit. hec eſt mutatio dextere excelſi

cis ignis ardentis ⁊ ait Sydrac

ſ nō ydolorū ſurdorum et mutorum.

miſac ⁊ abdenago. ſerui dei excel-

ſ ſoluti qui ligati miſſi. ſ nec relu

ſi viui egredimini ⁊ venite. Stati

ctantur mittendi. nec contradicūt exituri.

q̄ꝫ egreſſi ſunt ſydrac miſac ⁊ abdenago de medio ignis. Et pgregati ſatrape ⁊ magiſtratus ⁊ iudi-

ſ admirantes.

ces ⁊ potentes regis. contēplabātur viros illos. quoniā nihil poteſtatis habuiſſet ignis ī corporibuſ eorum. ⁊ capillus capitis eorū nō

ſ brache

eſſet aduſtus. etiā ſaraballa eoruz

ſ nedū vſta. ſ etiā.

non fuiſſent imutata. ⁊ odor igniſ

ſ etiā ſ ī laudē dei

non tranſiſſet p eos. Et erumpenſ nabucbodonoſor ait. Benedictuſ deus eorum ſydrac miſac ⁊ abde-

ſ angelū vocat quē ſupra ſimilem filio dei dixit.

nago. qui miſit angelum ſuum et eruit ſeruos ſuos qui crediderūt in eum. ⁊ verbuz regis immutauerūt. ⁊ tradiderūt corpora ſua. ⁊ ne

ſ ad ſupplicia.

ſeruirent ⁊ adorarent omnē deum

ſ alias ſolo.

excepto deo ſuo A me ergo poſitū eſt hoc decretum. vt omnis populus ⁊ tribus ⁊ lingue. quicūq̄ꝫ locutus fuerit blaſfemiam cōtra deum ſydrac miſac ⁊ abdenago: diſpereat. ⁊ domus eius vaſtetur. neq̄ꝫ eñ eſt deus alius qui poſſit ita ſaluare. Tūc rex promouit ſydrac

miſac ⁊ abdenago in prouītia babilonis Nabuchodonoſor rex: omnibus populis gentib' ⁊ linguis qui habitāt in vniuerſa terra: pax vobis multiplicet. Signa ⁊ mirabilia fec̄ apd me de' excelſuſ. Placuit ergo mihi predicare ſigna ei' quia magna ſunt. ⁊ mirabilia eius quia fortia. et regnū eius regnum ſempiternū. et poteſtas eius in generationem et generationez

Ca. IIII.

ſ hoc totū eſt de epiſtola

EGo nabuchodonoſor in domo mea

ſ mūdo ſcōm eos qui p nabucho. dyabolū intelligūt. qui dicit. hec omnia tibi dabo ſi pcidens a. m. Et alibi dicitur. mundus in maligno poſitus eſt.

quietus eram. et florēs in palatio

ſ Reſpondeāt quod ſomniū vidit dyabolus

meo Somniū vidi quod pterruit

niſi forte quidquid in mundo eſt vmbra videtur et

me. et cogitationes mee in ſtratu

ſomnium. ſ mentis non oculorum ad

meo. ⁊ viſiones capitis mei cōtur

gloriam enim ſeruorum dei reuelantur miſteria illi.

bauerunt me. Et p me propoſituz eſt decretū vt introducerent in cōſpectu meo cuncti ſapientes babilonis. et vt ſolutōez ſomnij indicarent mihi Tūc ingrediebant arioli magi chaldei et aruſpices. et ſōnium narraui in conſpectu eoruz

ſ q2 ſoli' dei ē hoc

et ſolutionez eius nō indicauerūt

ſ familiaris.

mihi donec collega ingreſſus ē in conſpectu meo daniel. cui nomen

ſ ſic enim vocabatur de' nabucho. ſ non

balthaſar ſcōm nomē dei mei. qui

mirum ſi errat nabucho. more gentiliū et quidquid

habet ſpiritū deoꝝ ſanctoꝝ in ſe

ſuper ſe cernit nō deū ſed deos arbitratur

metipſo. et ſomnium coram eo locutus ſum. Baltbaſar princeps

ſ alij incantatorum. nō mirū ſi princeps ariolorum

ariolorū quē ego ſcio ꝙ ſpiritum

omnium co uſtitutus ſit. qui ad preceptū regis ſapiē

deorum ſanctorum habeas in te.

tiam didicerat chaldeorum. et decuplum ſapientior

ſ ſecretum inuent' ē.

et omne ſacramētum nō eſt impoſſibile tibi. viſiones ſomniorū meo

ſ id eſt.

rum quas vidi. et ſolutionē earuz narra mihi. Viſio capitis mei ī cu

ſ nabucho.

bili meo Videbaz. et ecce arbor in

viſionē arboris miſſa ⁊ mutatōz. vij. annoꝝ

Ca. IIII:

Ego nabucho. Hiero. Hyſtoria ē manifeſta nec magna idiget expoſitōe ad offenſaz eñ dei dr nabuch. in amentiā verſus. vij annis inter bruta animalia: herbis ⁊ radicibus vixit. et poſtea in regnū reſtitut'. laudauit et glorificauit regē celi. q2 oīa opa eius iuſta. et omēs vie eius iudicia. qui ſupbos humiliat. Sed q2 volūt quidā p nabuch. contrariā intelligere fortitudinē. de q. Videbā ſathanā ſ.f.c.d.c. Et in apocal'. Draco cadens in terrā terciā ptem ſtellaꝝ ſecū trahit Et yſaias. Quō cecidiſti lucifer q̄.m.o. aſſert ñ potuiſſe fieri vt bō nutrit' delicijs vij. annis feno vixerit. et abſq̄ꝫ corpis laceratōe inter beſtias tā diu fuerit. Quert aūt obijciēdo ſi alt' ei ſucceſſit ē vecordie fuerit ſi ei ab īpio ceſſit qd tm̄ poſſedit. aut quō p tm̄ tps īpiū illi ſeruatū ſit. ⁊ ſine rege fuerit. cū pſerti nihil tale cōtineāt hyſtorie chaldeoruz. nec poſſint hec ſilētio ptериſſe q̄ miora ſcpſerint Hec oīa igerūt vt cuz hyſtoria nō ſteterit p nabuch. ſigficet dyabol'. qd nos nō recipimus. ne oīa q̄ legimuſ vmbra et fabule videantur. Quis eñ amētes q̄ſi bruta aīalia in agris ⁊ ſiluestrib' locis neſciat viuere. et mlto incredibiliora hoībuſ accidiſſe. et grece et romane tradūt hyſtorie cū ſcillā q̄ꝫ et chimerā. hydrā et centauros. et mlta hui'cemodi narrent fabule. q̄d miruz ſi ad oñdendā dei potentiā et regū hūilian dā ſupbiā. nabucho. hec pertulerit.

Donec col. in. xx. Neſcio q̄ ratōne hec pteterūt. hac q̄ dcā et ſilibuſ tranſlatio eoruz. eſt repudiata ⁊ theodocōis vulgo celebrata q̄ et hebraice veritati et ceteris trāſlatoribus conuenit.

Queramus ab eis
qui in hac viſione hy
ſtoriā nō recipiūt quiſ
ſit iſte nabuch. q̄ ſom/
nium viderit. quiſ da
niel qui ſomniū expo/
ſuerit. et ventura p̄di/
xerit. et quō daniel q̄
ſm eos ſancta intelli/
gitur fortitudo. a na
bucho. princeps ario
lorum conſtituit̄. ⁊ col
lega illius appellatur.
Et altitudo e.
Hebmōi: ꝓpheta Vi
di impiū ſuperaltatū
et e.ſ.c.l. Qui nō ꝟtu
tum magnitudine. ſed
ſupbia eleuant̄. iō ex
cidunt̄ et corruunt
Aſpect⁹ illius
Theo docion. domīa
tio. qd̄ contemptores
hyſtorię calūniant̄. q̄ꝛ
nabuch. orbē terraruꝫ
minime poſſederit qui
oriētis tm̄. ꝓuintias te
nuit. ſed nos hęc oīa
yphbolice dicta accipi
mus et ob ſuperbiam
regis impij qui ī yſaia
tm̄ gloriat̄ vt iactet ſe
tenere cęlū et orbeꝫ ter
rarum quaſi nidum ⁊
oua volucrū.
Vigil. Theodo
cion angelꝰ. Vigilāt
eīm angeli ſemꝑ ad di
uinū parati. Nos q̄ꝫ
crebris ꝑnoctatōibus
eos imitari debemus.
De ipſo q̄ꝫ dicit̄ Nō
dormitabit neq̄ꝫ dor
miet qui cuſtodit iſrl'.
In ſequentibꝰ q̄ꝫ dici
tur. In ſententia vigi
lum. id eſt. angelorum
Et ſeptē tēpo.
Quidā mētiunt̄ ꝙ ſe
ptem anni in. vij. men
ſes mutati ſunt oratio
ne danielis
Et cogitatōes
Quia itelligebat ſom
niū regi ꝯtrariū eſſe. et
cordis timorē pallore
vult⁹ ſignabat. ꝓ rege
eīm n̄ ingrat⁹ dolebat
qui ei plurimū detule
rat. et ne videat̄ inſul
tare ei ait. dn̄e mi ⁊c.
Balthaſar ſō.
Videnſ eū ꝑterritum
nec cōtra ſe velle dice
re aliquid ſiniſtruꝫ: co
hortat̄ vt vere et ſim
plicit̄ qd̄ intelligit elo
quatur.
Vinciatur f. e.
Querūt a nobiſ q̄ hy
ſtorię ꝯtradicunt quō
ferro ⁊ ęre vinctus fue
rit. aut quis eū ligaue

medio terrę et altitudo ei⁹ nimia
†excellētia regis
⁊ magna arbor ⁊ fortis† ⁊ proceri
tas eius ꝯtingens cęlū. Aſpectus
illius erat vſq̄ꝫ ad terminos vni/
decus regni
uerſę terrę Folia eius pulcerrima
diuitię · quoſ alebat
et fructus ei⁹ nimi⁹. et eſca vniuer
ſorum in ea. Subter eam habita/
ſimplices · feroces.
bant animalia et beſtię. et in ramiſ
leues. mendaces
ei⁹ ꝯuerſabant̄ volucres cęli. ⁊ ex
ea veſcebat̄ omnis caro. Videbaꝫ
in viſione capitis mei ſuper ſtra/
tum meū. et ecce vigil et ſanct⁹ de
cęlo deſcendit. ⁊ clamauit fortiter
et ſic ait. Succidite arborē ⁊ pręci
dite ramos eius. excutite folia ei⁹
et diſpergite fructus eius. fugiant
beſtię quę ſubter eam ſunt. et vo/
notat regem de
lucres de ramis eius. Verūtamē
ponendū ſed illi ſeruandū regnū
germen radicū eius in terra ſinite
temptatione duriſſima. vel ſicut inſanus
et alliget̄ vinculo ferreo et ęreo. in
herbis quę foris ſunt. ⁊ rore cęli
tingatur. ⁊ cū feris pars ei⁹ ī her/
ba terrę. Cor ei⁹ ab humano com
mutetur. et cor ferę det̄ ei. ⁊ ſepteꝫ
anni. · anniuerſario curſu. · q̄ꝛ ſic
tempora mutent̄ ſuꝑ eum. In ſn̄ia
oportet fieri'ſ' · angelorū quorum gentes opprime
bat quorū ſermo et petitio erat vt deponeretur.
'ſ' vigilū decretū ē. ⁊ ſermo ſcōꝝ ⁊
eorū apud deū. · in eo.
petitio donec cognoſcant viuētes
quoniā domīat̄ excelſus in regno
hominū. et cuicunq̄ꝫ voluerit da/
bit illud. ⁊ humillimū hominē con
ſtituet ſuꝑ eum. Hoc ſomniū vi/
di ego nabuchodonoſor rex. Tu
ergo balthaſar interpretatōeꝫ nar
ra feſtinus. quia omnes ſapienteſ
regni mei non queunt ſolutionem
edicere mihi. tu aūt potes. q̄ꝛ ſpi/
rit⁹ deoruꝫ ſanctorū in te eſt. Tūc
daniel cui⁹ nomē balthaſar: cepit
intra ſemetipſum tacitus cogitare
quaſi hora vna ⁊ cogitationes ei⁹
conturbabant eum. Reſpondens
autē rex ait. Balthaſar ſomniū et
interptātio e⁹ nō conturbēt te Re/

ſpondit balthaſar ⁊ dixit Domine
mi. ſomniū his qui te oderunt. et
interpretatio eius hoſtib⁹ tuis ſit.
abſq̄ꝫ regis iniuria explicat veritatē. et nē videat̄
Arborē quam vidiſti ſublimē atq̄ꝫ
ſupbe arguere exponit altitudinē potentię.
robuſtam. cui⁹ altitudo ꝑtingit ad
preſumptōne tua
cęlum ⁊ aſpectus illiuſ in omnem
principes
terram. et rami eius pulcerrimi. ⁊
fructus ei⁹ nimius. ⁊ eſca omniū
in ea. ſubter eam habitantes be/
ſtię agri. ⁊ in ramis eius cōmorā/
tes aues cęli. tu es rex qui magni
ficatuſ es. ⁊ inualuiſti. ⁊ magnitu
do tua creuit et peruenit vſq̄ꝫ ad
yperbole.
cęlum. ⁊ poteſtas tua in terminoſ
vniuerſę terrę. Quod auteꝫ vidit
rex vigilē et ſanctū deſcendentem
de cęlo ⁊ dicere. ſuccidite arboreꝫ
et diſſipate illam. at tn̄ germen ra
dicum ei⁹ in terra dimittite. ⁊ vin
ciatur ferro ⁊ ęre in herbis foris.
et rore cęli conſpergat̄. ⁊ cum feris
ſit pabulū eiuſ. donec ſeptē tempo
alias ſuꝑ eam.
ra cōmutent̄ ſuper euꝫ Hęc eſt in
†ſ nō mee · qui omnia poteſt.
terpretatio ſententie† altiſſimi quę
ꝑuenit ſuper dominū meum regē.
hoīes. · inſanū
Eijcient te ab hominibus. ⁊ cū be
ſtijs feriſq̄ꝫ erit habitatio tua. ⁊ fę
num vt bos comedes. ſed ⁊ rore
anni.
cęli infūderis. Septē quoq̄ꝫ tēpo
euoluti
ra mutabunt̄ ſuꝑ te. donec ſciaſ ꝙ
dominet̄ excelſus ſuꝑ regnum ho
minum. ⁊ cuicunq̄ꝫ voluerit det il
lud Quod auteꝫ pręcepit vt relin
queretur germen radicū eius id ē.
arboris. regnuꝫ tuū tibi manebit
poſtq̄ꝫ cognoueris poteſtateꝫ eſſe
preſcientia
cęleſtem. Quāobrem rex conſiliū
meum placeat tibi. ⁊ peccata tua
elemoſinis redime. ⁊ iniquitates
tuaſ miſericordiis paupū. forſitā
ignoſcet de⁹ delictis tuis. Omnia
hęc venerūt ſuꝑ nabuhodonoſor
annū. ſ.
regem. Poſt fineꝫ menſiū duode
decim in aula babilonis deambu

rit cū ꝑſpicuū ſit omeſ
furioſos: ne aliq̄ſ occi
dant catenis religari.
Hec ē interꝑ.
Auſteritatē ſententię:
verboꝝ tempat blādi
mētis. et mala releuat
ꝓmiſſis. Unde. regnū
tuū tibi manebit.
Regnū tuū ti.
Hoc quoq̄ꝫ calumnia
tores accuſant mīātes
ꝙ poſt efferatōem: p⁹
tanta tormēta. poſt fe
ni et herbarū alimēta
deū cōfiteat̄. et ſit qui
fuerat. Q̄ꝫ reſponde/
ant quō congruat. vt
angeli qui nūq̄ꝫ corru
erunt. cū habeāt prin
cipem q̄ ꝑ penitentiaꝫ
ſit reuerſus
Quamobrem
Quāuis de⁹ p̄dixerit.
cui⁹ p̄ſcientia non pōt
mutari. hortat̄ tn̄ ad
elemoſinā et pauperū
miſericordiā. q̄ꝛ neſcie
bat an eſſet dei commi
natio. q̄ꝛ ⁊ ezechię ⁊ ni
niuitaꝝ n̄ ſn̄ia mutata
eſt. n̄ iudicij vanitate:
ſ; eoꝝ mutatione q̄ cō
uerſi veniā meruerūt.
Hieremię q̄ꝫ dic̄ dn̄s
ſe mala ſuꝑ gētē īferre
et ſi bōa fecerit minas
demētia cōmutare īſu
per bona ſe daturum
ꝓmittit. ſ; ſi mala fece
rit: dic̄ ſe ſuaꝫ mutare
ſn̄iaꝫ n̄ ī hoīes ſ; ī opa
q̄ mutata ſūt. Neq̄ꝫ eī
deuſ hoībꝰ iraſcit̄ ſ; vi
cijs. q̄ cū ī hoīe n̄ fūint
nō qd̄ mutatū ē punit
Intēdit eī peccata pu
nire. hoīes ſaluare
Fēc nabuch. iuxta
daniel' cōſiliū mīas in
paupeſ. ⁊ idcirco vſq̄ꝫ
ad mſeꝫ. xij. dilata eſt
ſn̄ia. ſ; q̄ꝛ gl'iat̄ dicens
Nōne h̄ ē babilō ⁊c.
domꝰ mīe ꝑdidit ma
lo ſuperbię
Propt̄ hūilitateꝫ
adhuc ꝑ ānū māſit in
regno. et q̄ꝛ bn̄fecerat
paupibꝰ ſm ꝯſiliū da
nielis. ſ; elat⁹ ī ſupbia
ſtatim eiectuſ ꝟſus eſt
in inſaniā.
In hieremia p̄cipit̄
ꝑplo iudęoꝝ vt orent
ꝓ babilonioꝝ pace q̄ꝛ
in pace eoꝝ eſt pax ca
ptiuorum
Forſitan igno.
Daniel preſcius fu
turorum de dei ſenten
tia dubitabat. in quo
appareꝫ eoꝝ ītolerabil'

temeritas qui audacē
peccatoribꝰ veniā pol
licent̄. nemini tñ deſpe
randū. q2 et nabuch.
ſi fecerit bona ĩdulgē
tia ꝑmittitur

Cū adhūc eſſ3
Arrogās gloriatio ſta
tim punit̄. nec ſñia dif
fert̄. ne mĩa in paupes
mīme ꝓfuiſſe videat̄.
in ſupbia ſtati regnū3
perdidit. qđ aliq3 diu
in mĩa detinuit. q2 de
magnitudĩe opis ſui
tumuit vltra hoĩeſ. fa
ctus eſt infra hoĩes.

Et ſenſus m. r.
Oñdit ſenſum ſe ami
ſiſſe. nõ formā hūana3
qđ quidā putāt ex eo
qđ ſequit̄. figura mea
reddita eſt mihi.

Iuxta volūta:
In h̄ ſic homo loq̄t
tāq3 nõ ſcḋm iuſticiam
agat. ſ3 ſcḋm volūtatē. ⁊
dū potentia3 dei ꝑdi
cat iuſticiā eiꝰ videtur
arguere quaſi ĩmerito
penas ſuſtinuerit

Optimateſ mei
Scḋm eos qui hy
ſtorię ꝯtradicūt omēs
angeli requirent dya
bolū in regnū reſtituē
dū. et maioꝛ fiet eꝰ glo
ria q̇ ꝯtra dñm ſupbi
uit. q3 eoꝝ q̇ obedierīt
ei. et fecit mala vt ha
beret bona

Tāta erat nequicia
euilmoradach ꝙ oēs
req̄rebant illū. Vñ et
poſtea poſitꝰ eſt a pa
tre in carcere

Ca. V.

Balthaſar rex
Non filiꝰ nabuch.
vt vulgo credit̄ ſ3 vt
ait beroſius qui chal
deā ſcribit hyſtoriā. ⁊
qui eā ſeq̄t̄ ioſephꝰ. pꝰ
nabuch. q̇ r̄gnauit an
nos. xliij. ſucceſſit euil
moradach filiꝰ eiꝰ: dẽ q̇
ſcribit hieremias ꝙ in
primo regni ſui anno
leuauit caput ioachi3
regis iudeę. ⁊ eduxerit
eum de domo carceris
huic ſucceſſit filiꝰ eius
regulſar q̇ habuit filiū
laboꝛſoꝛdech patrē hꝰ
balthaſar q̇ a medis ⁊
pſis occiſio deſtructu3
eſt regnū chaldeoꝝ. et
darius ſuceſſit. h̄ xeno
phon in cyri maioꝛis
ſcribit infantia. ⁊ pom
peius throgꝰ. hunc da
rium. alij aſtiagen. alij
aſtiagis filiū putāt

his que ſecū in aĩo voluebat ob ea que ſibi
labat. Reſponditq3 rex et ait Nõ
dicta fuerant a daniele.
ne hęc eſt babilon ciuitas magna
quā ego ędificaui in domū regni.
in roboꝛe fortitudis meę. et ĩ glo
ria decoꝛis mei. Cum adhuc eſſet
qui ꝑ ſe regnare voluit. quaſi põduſ
ſermo ĩ oꝛe regis. vox ḋ cęlo ruit
non alij. vox aperta ꝑmittitur vt a dño vindicta
Tibi dicit̄ nabuchodonoſoꝛ rex.
immiſſa ſciatur
Regnū tuū tranſibit a te et ab ho
tanq3 inſanū domeſticis
minibus te eiicient. ⁊ cum beſtiis
natura.
atq3 feris erit habitatio tua. fenu3
non vere.
quaſi bos comedes. ⁊ ſeptem tem
magna miſerie conſolatio
poꝛa mutabunt̄ ſuper te. donec
ſup omēs gentes. ſine eꝰ
ſcias ꝙ dominetur excelſus in re
nutu nec foliū arboꝛis cadit. oīs poteſtas a
gno hominū. et cuicunq3 volue
deo eſt. vt ſciret eſſe ſupbie penā dei
rit det illud. Eadem hoꝛa ſermo
completus eſt ſup nabuchodono
mente captus.
ſoꝛ. ⁊ ex hominibus abiectus eſt
quia
et fenum vt bos comedit. et roꝛe
celo tantū tegebatur.
cęli coꝛpus eius infectū eſt donec
alarum
capilli eiuſ in ſimilitudinē aquila
rum creſcerent. ⁊ vngues eiꝰ qua
ſeptē annoꝛū
ſi vngues auiū. Igitur poſt fine3
predictoꝛū a dño. mētis
dierum ego nabuchodonoſoꝛ ocu
et coꝛpoꝛis vbi deus. vnde fiat volūtas tua
los meos ad cęlum leuaui. ⁊ ſen
ſicut in c. et in ter. ſiõ ſq̇
ſus meus redditus eſt mihi. et al
dominatur in regno hominū.
tiſſimo benedixi. ⁊ viuentē in ſem
piternu3 laudaui ⁊ gloꝛificaui. q2
experto credite.
poteſtas eiuſ poteſtas ſempiterna
in omnia tempoꝛa vel
et regnum eius in generatione et
legis vel euangelij. potuit enim nabuchodonoſoꝛ ſenſu
generationē ⁊ omnes habitatoꝛeſ
primo recepto etiā hoc nõ ignoꝛare
terrę apud eum in nihilū reputati
ſunt. Iuxta voluntatem em̄ ſuam
facit tam in virtutibus cęli. q3 in
habitatoꝛibus terrę. ⁊ non eſt qui
potentie eius.
reſiſtat manui eius. ⁊ dicat ei qua
quo cognoui eu3 ſc3 quē amiſerā
re feciſti In ipſo tempoꝛe ſenſus
meus reuerſus eſt ad me. ⁊ ad ho
noꝛem regni mei decoꝛemq3 pue
reformatio ſenſus.
humana quā inſanus viſus eſt amiſiſſe
ni. et figura mea reuerſa eſt ad me
⁊ optimates mei ⁊ magiſtratꝰ mei

requiſierunt me. et in regno meo
cõſtitutꝰ ſū3. ⁊ magnificentia mea
amplioꝛ addita eſt mihi. Nūc igit̄
ego nabuchodonoſoꝛ laudo ⁊ ma
gnifico ⁊ gloꝛifico rege3 cęli. quia
omnia opera eius vera ⁊ omnes
intellexit ſe ꝑ ſuperbia
vię eius iudicia. ⁊ gradiētes in ſu
punitum et iuſte humiliatū.
perbia poteſt humiliare.

Ca. V

Balthaſar rex
alij. bibebat ipſe rex vinū corā cun
fecit grande conuiuiū
ctis principibus quos vocauerat.
optimatibꝰ ſuis mille ⁊ vnuſq̄ſq3
quia ſcḋm etatem erant in conuiuio oꝛdinati vel
ſcḋm ſuam bibebat ętatem Pręce
nemo vltra vires bibere cogebatur.
pit autem rex iam temulentus vt
afferrentur vaſa aurea ⁊ argentea
quę aſpoꝛtauerat nabuchodono
proauus
ſor pater eius ḋ templo quod fuit
in hieruſalē vt biberent in eis rex
et optimates eꝰ. vxoꝛeſq3 ⁊ ꝯcubi
ne eius Tunc allata ſunt vaſa au
rea quę aſpoꝛtauerat ḋ templo qđ
fuerat in hieruſalem. et biberūt in
eis rex ⁊ optimates eiuſ. vxoꝛes ⁊
erroꝛis
concubinę eius Bibebant vinum
inſultantes deo iudeoꝛū. quibus victoꝛia3 pre
bētibus bibebāt in vaſis domini. philoſophicos
ſenſus
⁊ laudabāt deos ſuos aureoſ ⁊
eloquij venuſtate. carmina poetarū. ſiua
argēteos et ęreos: ⁊ ferreos. ligne
nes gentiliū inuentiones
oſq3 ⁊ lapideos In eade3 hoꝛa ap
paruerunt digiti quaſi manuſ ho
vt melius appareat et
minis ſcribētiſ ꝯtra candelabꝛū in
manꝰ et qđ ſcribitur. vt ad regē ꝑtinere ĩtelligatur
ſupficie parietiſ aulę regię et rex aſpi
ciebat articulos manus ſcribētis
verbum commutatio
Tunc facies regis commutata eſt
nis etiā ĩ malo accipitur.
et cogitationes eiuſ coturbabant
ni
eum. ⁊ compages renum eiuſ ſol
mio terroꝛe
uebantur. et genua eius ad ſe in
uicem collidebantur. Exclamauit
oblitꝰ eoꝛū q̇ nabucho. acciderant antiquū
itaq3 rex foꝛtiter vt introducerent
ſue gentis ſequitur erroꝛē magos vocat et c. et a. nõ
magos chaldęos ⁊ auruſpiceſ Et
dei prophetā
ploquens rex ait ſapientibꝰ ba
bilonis Quicūq3 legerit ſcripturam

Precepit autē
Tradūt hebꝛei ꝙ irri
tā putās dī ꝓmiſſiões
qua hieremias capti
uitatē iudęoꝝ dixerat
relaxandā eꝰ ⁊ zachari
as ĩ pncipio meminit.
q̄ſi ſpei vanę ĩſultans
captiuoꝝ fecerit gran
de ꝯuiuiū et attulerit
vaſa ĩ mediū. in q̇ ſta
tim diuinu3 apparuit
iudiciū

Temulentꝰ Et
ideo oblitꝰ eoꝝ q̄ cõti
gerant nabuch.

Tropologice. Qui
cūq3 hereticꝰ l' aliꝰ vba
ꝓphāꝝ aſſumit et ad
ſenſum ſuū abutit̄ ſcri
ptę ſacrę teſtimonijs
⁊ dat bibere his quoſ
decipit. ⁊ cū q̇bꝰ a deo
recedēs foꝛnicatur va
ſa tēpli tollit ⁊ inebꝛia
tur ĩ eis. et ñ deū eꝰ va
ſa ſunt ſ3 deos laudat
aureos. i. ſeculari ſciā
cõpoſitos. argenteos
eloquij venuſtate ⁊ re
thoꝛica arte ꝯſtructoſ
ęreos ferreos q̇s. i. fa
bulę tradūt. et carmĩa
poetarū multā elegan
tię vel ſtulticię haben
tes differētiā. dẽ q̇bꝰ q2
penitꝰ inepta tradunt̄
lapidei l' lignei merito
dicunt̄. hos oēs deute
ronomiū ĩ duas ptes
diuidit. Maledictus
q̇ facit ſculptile ⁊ ꝯfla
tile ſc3 opuſ manuū ar
tificis. et põit illđ ĩ ab
ſcõdito. abſcõdūt em̄
omēs heretici menda
cioꝝ ſuoꝛu3 dogmata
vt ſagittēt in obſcuro
rectos coꝛde.

In eadē hora
Sic ſupra dictū ē de
nabuch. cū adhuc eſſ3
ſermo in o. r. ne ob ali
ud videant̄ illata ſup
plicia.

Dū vaſa fuerūt in
ydolio babilonis. nõ
iratꝰ eſt dñs. quia vi
debant̄ ſcḋm opinionē
ſuā ea cultui ꝯſecraſſe
diuino. Sed poſtq3
humanis vſibꝰ diuia
ꝯtaminātur mox ſacri
legium pena cõſequit̄

¶ Purpura ve.
Apd iudeos regeſ vn
ctio facit. apud genti
les quattuoꝛ inſignia
ſcilicȝ purpura. fibula
anulus. et dyadema.
vnum hoꝝ ſine alijs
conceſſum non dabat
honoꝛis plenitudineȝ
ſed participiū

¶ Regina auteȝ
Joſeph⁹. auia Dige
nis mater balthaſar.
Unde pōt noſſe pręte
rita quę rex ignora
bat. erubeſcat ꝗ por
phirius qui eam regiſ
vxoꝛē ſomniauit. ⁊ eaȝ
plus ſcire ꝙ maritum
illudit.

hanc. et interpꝛetationē eius ma
niſeſtam mihi fecerit. purpura ve
¶ quod ſumme dignitatis
ſtietur. ⁊ auream toꝛqueȝ habebit
erat. ¶ poſt me vel vnus de trib⁹ principib⁹
¶ terciā partē regni habens
in collo. ⁊ terci⁹ in regno meo erit
Tunc ingreſſi omnes ſapienteſ re
gis. nō potuerunt ſcripturaȝ lege
re. nec interpꝛetationē indicare re
gi. Unde rex balthaſar ſatiſ cōtur
batus eſt. ⁊ vultus illiuſ immuta
tus eſt Sȝ ⁊ optimates ei⁹ turba
bantur. Regina aūt pꝛo re quę ac
ciderat regi ⁊ optimatibus ei⁹. do
mum conuiuij ingreſſa eſt. ⁊ pꝛolo
quens ait. Rex i̇ęternū viue. Nō
te conturbent cogitationes tuę ne
¶ q̄r.
ꝙ facies tua immutetur. Eſt vir i
¶ pter ſymachū qui veritateȝ
chaldeam ſecu⁹ eſt. ceteri ſpiritū dei interp̄tati ſunt
regno tuo qui ſpiritū deoꝝ ſacto
¶ vbiqȝ ſunt virtuti ſua
rū hēt i ſe. ¶ et in dieb⁹ patris tui
p̄mia. vij. danielē feia barbara tātis laudib⁹ p̄dicat
ſcientia et ſapiētia inuente ſunt in
¶ hui⁹ regi gratia
¶ pauus. mo
eo. Naȝ et rex nabucho. pater tu⁹
re ſcripture que auos et deinceps patres appellat.
pꝛincipem magoꝝ incantatoꝛum
chaldęoꝝ et auruſpicū conſtituit
eum. Pater i̇quam tuuſ o rex. q̄r
ſpiritus amplioꝛ et pꝛudentioꝛ in
telligentiaꝙ ⁊ interpꝛetatio ſom
nioꝛum ⁊ oſtenſio ſecretoꝛuȝ ac ſo
lutio ligatoꝛum inuente ſūt in eo.
Hoc eſt in daniele cui rex impo
ſuit nomen balthaſar Nunc itaꝙ
daniel vocetur. ⁊ interpꝛetatōneȝ
narrabit. Jgitur introduct⁹ eſt da
niel coꝛam rege. Ad quem pꝛęfat⁹
¶ argumentū a natura. quaſi tu es de
rex ait. Tu es daniel d̄ filijs capti
illis qui futura p̄dicere cōſueuerāt. ¶ cui vera di
uitatiſ iudę. quē adduxit rex pateꝛ
riſti.
meus de iudęa. Audiui de te qm̄
¶ in quo potes ¶ ſecularium
ſpiritum deoꝝ habeas. ⁊ ſcientia
¶ occultoꝛū. ¶ diuinoꝛū. ¶ q̄ꝫ in alijs
i̇telligētiaꝙ ac ſapientia ā̄plioꝛes
inuente ſunt in te. Et nunc intro
greſſi ſunt in conſpectu meo ſapiē
tes magi vt ſcripturā hanc legerēt
et interpꝛetationē eius indicarent
mihi. et nequiuerūt ſenſum ſermo

nis hui⁹ edicere. Poꝛro ego audi
ui de te ꝙ poſſis obſcura interpꝛe
tari. ⁊ ligata diſſoluere. Si ergo
vales ſcripturam legere: ⁊ interp̄
tationem eius indicare mihi. pur
pura veſtieris. ⁊ toꝛquē aureā cir
ca collum tuum habebiſ. ⁊ terciuſ
in regno meo pꝛinceps eris. Ad
quę reſpondens daniel ait coꝛam
rege. Mūera tua ſint tibi. ⁊ dona
domus tuę alteri da. ſcripturā au
¶ gratis ¶ gratis acceperat gratis dabat.
tem legam tibi rex. ⁊ interpꝛetatō
nem eius oſtendaȝ tibi. O rex. de
us altiſſimus regnū et magnificē
tiam gloꝛiā ⁊ honoꝛeȝ dedit nabu
chodonoſoꝛ patri tuo. ⁊ pꝛopt̄ ma
gnificentiā quā dederat ei. vniuer
ſi populi tribuſ ⁊ linguę tremebāt
et metuebant eū. Quos volebat
interficiebat. ⁊ quos volebat pcu
tiebat. quos volebat exaltabat. et
quos volebat hūiliabat Quando
āt eleuatū eſt coꝛ ei⁹ ⁊ ſpirit⁹ illi⁹
obfirmatus eſt ad ſupbiam. depo
ſitus eſt de ſolio regni ſui. ⁊ gloꝛia
eius ablata eſt. ⁊ a filiis hominuȝ
eiectus eſt. Sȝ ⁊ coꝛ ei⁹ cū beſtiis
poſitum eſt. ⁊ cuȝ onagris erat ha
bitatio eius Fenum quoꝙ vt boſ
comedit ⁊ roꝛe cęli coꝛp⁹ eius inſe
ctum eſt. donec cognoſceret ꝙ po
teſtateȝ haberet altiſſim⁹ in regno
hominuȝ. ⁊ quēcunꝙ voluerit ſu
ſcitabit ſup illud Tu quoꝙ fili⁹ ei⁹
balthaſar non hūiliaſti coꝛ tuū. cū
¶ de nabuchodonoſoꝛ cuius exemplo corrigi debui
ſti. ſciēs ꝙ de⁹ ſupbis reſiſtit. humilib⁹ autē dat grāȝ
ſcires hęc omnia. ſed aduerſuȝ do
¶ q̄ nabucho.
minatoꝛē cęli eleuatus es Et vaſa
in templo dei ſui reuerenter poſuerat
domus eius allata ſunt coꝛam te.
¶ nō tu ſolus
⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊ vxoꝛes tuę
¶ quod peius eſt
et concubinę tuę vinum bibiſtis
¶ diuinis vſibus conſecratis.
in eis. Deos quoꝙ argenteos et
aureos ⁊ ęreos ferreos ligneoſqȝ
et lapideos. qui non vident neqȝ

¶ Munera tua
Jmitemur danielem
regis dignitatē et mu
nera contemnentē. iā
tunc illud euangelicū
ſequentē. gratiſ accepi
ſtis gratis date. ad h̄
triſtia nunciantē. inde
cens erat dona ſuſcipe
¶ O rex deuſ al.
Pꝛoaui ſui exemplū
ponit. vt dei iuſticiaȝ
doceat. et ob ſimilē ſu
perbiam: etiaȝ pnepo
tem ſimilia ſuſtinere
oſtendat.
¶ Quoſ volebat
Si q̄d volūt reges fa
ciūt vbi pꝛuidētia dei.
vbi pꝛęceptū. vbi illd̄
coꝛ regis in manu dei.
ꝛc. Sed regē ſanctum
quenꝙ dicimus. in c̄
mortali coꝛpoꝛe nō re
gnat peccatū. et cuius
coꝛ ſeruat. quia in ma
nu dei eſt. Qd̄ autē in
manu patris eſt nō ra
piet qſqȝ ex ea. qd̄ ra
pitur intelligit i ea nō
fuiſſe

¶ Tu quoꝙ fili⁹
Hęc quidā referūt ad
antichꝛiſtū dicenteſ ꝙ
imitans ſuperbiā pa
tris ſui dyaboli cōtra
deum erectus ſit. Sed
querimus ab eis quis
ſit daniel qui ei ſcptu
ram dei interpꝛetatus
ſit. qui medi ⁊ perſe:
qui eum occiderunt. ⁊
in regnuȝ ſucceſſerunt:
Nulli eñ dubiū. quī
poſt antichꝛiſtū ſancti
regnaturi ſint.

Mane thetel
Primū ꝑtinet ad ter-
minatōez regni. ſcđm
ad terminatōem vite
regis. terciū ad trāſla-
tionem regni

Tunc iubente
Accepit daniel inſig-
nia ut ſic ſucceſſuro da-
rio not⁹ fieret. et ab eo
honoratus: ꝓpſo dei
ſbuenire poſſet.

Tunc iubente
Non mirum ſi ꝗ̄uis
audiens triſtia. ꝑmiū
ſolucrit. cū ventura q̄
audierat nō ſtatī cre
didit. dei eñi ꝓpham
honorādo: ſe putauit
veniā ꝓmereri. non tñ
obtinuit. q꞉ ſacrilegiū
mai⁹ fuit ꝗ̄ veneratō
hominis dei

Eadem nocte
Joſeph⁹ dicit obſeſſa
babilone a medis et
ꝑſis: balthaſar regem
babilonis veniſſe in
tantā obliuionem ſui
vt celeberrimū ↄuiuiū
iniret. et in tēpli bibe-
ret vaſis. et obſeſſus
epul' vacaret. vñ pōt
ſtare hyſtoria ꝙ eadē
nocte ſit captuſ ⁊ iugu
latus. dū oēs aut viſi
onis interꝑtatōniſq̄
miraculo territi. aut ce
lebritate aut ebrietate
ↄuiuij occupati eēnt

Eadem nocte
Hinc yſaiaſ. Ecce ego
ſuſcitabo ſup eos me
dos ⁊c. Et hieremiaſ
Filia babilonis quaſi
area tps triture e⁹ Ad
huc modicū et veniet
tps meſſionis eius. Qr
aūt in ↄuiuio capta
ſit. yſaias apit ſic Ba
bilon dilecta mea fcā
eſt mihi in miraculuz
pone menſam: ↄtēpla
re ī ſpecła. comedēteſ
et bibenteſ ſurgite pri
cipes. arripite clipeū

Ca VI.

Placuit dario
Et aūt ordo ꝑpoſter⁹
eſt vt añ ſub dario ꝗ̄
ſub balthaſar narret'
hyſtoria qđ in ſequen
tib⁹ apit'. cū balthaſar
a dario ſit occiſus. h' ē
cauſa ꝙ ſtatī hyſtoriā
hyſtorie coplauit. In
fine eñi ſupioris dixit
viſionis. ⁊ dari⁹ med⁹
ſucceſſit ī rgnū a. n. lxij
Sub h' igit' dario hec
geſta ſunt.

Joſephus dicit de

ſ bibēs ī vaſis veri dei
audiunt neq̄ ſētiūt laudaſti Por
ſ ſpiritū
ro deum qui habet flatum tuū in
ſ poteſtate ſ opa. cogitationes
manu ſua ⁊ omnes vias tuas: nō
glorificaſti Idcirco ab eo miſſus ē
articulus manus que ſcripſit hoc
ſ in pariete
quod exaratum eſt. Hec eſt autez
ſ numerus
ſcriptura que digeſta eſt. Mane
ſ appēſio ſ diuiſio
thetel phares. Et hec iterpretatio
ſ cū mane numerū. thetel appenſiōez
ſermonis. Mane: numerauit de⁹
phares diuiſionē. ſonaret. nō ſolū fuit opus lectōne
ſed et interꝑtatōne ſ finiuit
regnum tuū ⁊ compleuit illđ The
ſ iudicij dei vel iuſticie
tel. appenſus es in ſtatera ⁊ inuen
ſ ꝗ̄ putares ſ vt ante gladi⁹ occidat ꝗ̄
natura diſſoluat. vñ. viri impij nō dimidiabunt dies
ſuos
tus es minus habens. Phares
ſ in medos et perſas. cirus enim rex ꝑſarum adiun
diuiſum eſt regnū tuum ⁊ datū eſt
cto dario auūculo ſuo ſubuertit imperiū chaldeorū
medis ⁊ perſis. Tūc iubente rege
indutus eſt daniel purpura. et cir
cundata eſt torques aurea collo
eius. ⁊ predicatum eſt de eo ꝙ ha
beret poteſtatem tercius in regno
ſuo. Eadem nocte interfectus eſt
ſ veneratōe etatis et ꝓpinquitatis regni.
balthaſar rex chaldeuſ ⁊ dari⁹ me
ſ maius medorū ꝗ̄ ꝑſarum re
dus ſucceſſit in regnum annoſ na
gnum et cyri auūculus. q̄ prior erat iure nature ſuc
ceſſor eſſe debuit.
tus ſexagitaduos

Ca. VI.

Placuit dario
et conſtituit ſupra regnū
ſatrapas centum viginti vt eſſent
in toto regno ſuo. ⁊ ſup eos prin-
cipes tres ex quibus daniel vnuſ
erat. vt ſatrape illis redderent ra-
tionem. ⁊ rex non ſuſtineret mole
ſtiam. Igit' daniel ſupabat omnes
principes ⁊ ſatrapaſ. quia ſpūſ di
amplior erat i eo. Porro rex cogi-
tabat cōſtituere eum ſup omne re
ſ duo cū quib⁹ terci⁹ ꝑpoſit⁹ erat ſ centū vigīti
gnum Unde principes ⁊ ſatrape
ſ inuidia ſtimulante ſ alia littera. querebant. vt iue
querebant occaſionem vt inueni-
nirent occaſionē danieli ex latere regis
rent danieli ex latere regis. nullā
q̄ cauſam ⁊ ſuſpitionem reperire

ſ in omnibus.
potuerunt. eo ꝙ fidelis eſſet ⁊ om
nis culpa ⁊ ſuſpitio non inuenire
tur ī eo. Dixerūt ergo viri illi. Nō
ſ felix conuerſatio in qua inimici culpā nō reperiūt
inueniemus danieli huic aliq̄ naz
niſi in lege quā cuſtodit.
occaſionez niſi forte in lege dei ſui
ſ qđ veritate nō poterant: mendacio moliuntur.
ſ falſa latenter ſuggeſſerūt. ſ celantes enim
Tūc principeſ ⁊ ſatrape ſubripue
cogitationes ſuas. quaſi honorando regem danieli
runt regi. et ſic locuti ſunt ei. Dari
moliuntur inſidias.
rex in eternum viue. Conſiliū inie
runt cūcti principes regni tui. ma
giſtratus ⁊ ſatrape ſenatores ⁊ iu
dices vt decretum impatorium ex
eat ⁊ edictum. vt omiſ qui petierit
aliquam petitionē a quocūq̄ deo
et homine vſq̄ ad dies triginta.
niſi a te rex mittatur in lacū leonū
Nunc itaq̄ rex confirma ſentētiā
ſ vel edictum.
et ſcribe decretum vt non immute
tur quod ſtatutum eſt a medis et
perſiſ. nec preuaricari cuiq̄ liceat
Porro rex darius propoſuit edi-
ctum ⁊ ſtatuit Quod cū daniel cō
periſſet. id eſt. conſtitutam legē. in
greſſus eſt domum ſuam. et fene-
ſtris apertiſ in cenaculo ſuo cōtra
ſ vbi viſio pacis ſ tercia. ſexta. nona.
hieruſalem tribus temporibuſ in
die flectebat genua ſua ⁊ adora-
bat. ⁊ confitebatur coram deo ſuo
ſicut ⁊ ante facere cōſueuerat. Ui
ri ergo illi curioſius inquirentes
inuenerunt danielem orantē ⁊ ob
ſecrantem deum ſuum. ⁊ acceden
ſ ge
teſ locuti ſunt regi ſup edicto Rex
neraliter inducūt vt rex ꝓpria conceſſione teneatur
nūq̄d ñ conſtituiſti vt oiſ homo q̄
ne aliter ſup daniele ſtatuat ꝗ̄ fuerat ante locutus.
rogaret quenq̄ de diis ⁊ homini
bus vſq̄ ad dies trigin ta niſi a te
rex mittere' in lacum leonum: Ad
quos reſpondēs rex ait. Uer⁹ eſt
ſ ſepius notādū
ſermo iuxta decretuz medorū atq̄
vnū eſſe regnū medorū atq̄ ꝑſarū. vt ſalueꝫ quod
ꝑſaꝝ. qđ ꝑuaricari nō licet. Tunc
daniel nūc ſub dario nūc ſub cyro fuiſſe memoratur
reſpōdentes dixerūt coram rege.
ſ quaſi qđ magis intolerabile
Daniel de filiis captiuitatis iude
ſ captiuus ſ q̄ oib⁹ venerāda ſ etiā regia
non curauit đ lege tua. ⁊ đ edicto

hmōi Dari⁹ q̄ babilo
nioꝝ deſtruxit impiū
iuuante et parit' dimi
cāte cyro ꝓpinq̄: annū
vite agebat. lxij. qñ
cepit babilonē. eratq̄
fili⁹ aſtiagiſ q̄ apđ gre
cos alio vocat' noīe aſ
ſuerus. Tulitq̄ ſecuz
danielē ꝓpham ⁊ vnū
fec' in trib⁹ principib⁹
q̄ ꝑerāt regno e⁹ Ex q̄
patz dariū ſecū danie
lem in mediā abduxiſ
ſe. ⁊ eo honorare quo
balthaſar eum prefece
rat habuiſſe. nec dubi
um cū ſignum audiſſe
qđ accidit balthaſar.
et inter ꝑtatōz daniel'
⁊ qñō regnū medoꝝ ⁊
ꝑſaꝝ predixit.

Ex latere regiſ
q꞉ ſcꝫ familiarē et colle
gam fecerat eūz

Ex latere regiſ
Hebrei ſuſpicāt' latuſ
regis eſſe reginā. l' ↄcu
binas q̄ ex latere dor
miūt. querebant ꝗ̄ vt
aiūt occaſionē ī ſermo
ne. tactu. nutu. intinun
cio Nullāq̄ c. ⁊ ſ. r. p.
q꞉ eunuchuſ erat. h' illi
dicūt q̄ vni⁹ ꝫbi occa
ſione longas fabulas
texere conſueuerūt.

A mediſ et per-
Perſpicuū eſt vnum
regnū fuiſſe ſub dario
et cyro medoꝝ atq̄ ꝑ
ſarū. q꞉ cyr⁹ nepos da
rij ex filia. vñ daniel
modo ſub hoc. modo
ſub illo fuiſſe dicitur.

Qđ cuz daniel
Hinc diſcam⁹ ne ꝑicul'
temere nos offeramuſ
h' q̄ntū ī nob ē īſidias
declinem⁹. daniel eī ñ
paſſim ↄ regis impiuz
agebat. h' domi ⁊ ī ab
ſcōdito veri regis ob
ſequit' impio

Domuz. Doma
ta latine dicūt' menia.
vl' tecta. l' ſolaria. ⁊ au
leta l' cenacła. domin⁹
in cenaculo paſca cele
brat. ſup. c. xx. aīas ſpi
rit⁹ deſcēdit ī cenacło:
Daniel ꝗ̄ regis iuſſa
ↄtēnēs ñ in hūili h' ī ex
celſo orat ⁊ ſm ꝑceptū
dei ⁊ ↄſiliū ſalomōis q̄
ↄ tēplū orādū eē dic.

Tribuſ tempo.
Hora tcia deſcēdit ſu
per apłos ſpūſſcs. ſex
ta volēs petr⁹ comede
re. ad orōez ī cenaculū
aſcēdit. ⁊ petr⁹ ⁊ ioħeſ
aſcēdebāt in tēplū ad

horā oꝛōis nonā. his
tbꝫ tpibꝫ oꝛabat dāiel
¶ Et vſqꝫ ad oc.
Tanta regi liberandi
cū cupiditaſ erat vt q̄ꝫ
uis potētiſſimuſ vſqꝫ
ad occaſum ſolis cibū
non capiat·tanta illis
in malo pertinacia·vt
nec volūtate regis mo
ueantur nec iniuria·
¶ Deꝰ tuus quē
Cedit multitudini et
aduerſarijs conſentiē
tibus nō audet nega
re mortem amici·ꝛ qꝺ
ipſe obtinere non pōt
potentię dei commit
tit·non ambigue loq̄t
audacter affirmat·deꝰ
tuus .q.c.ſ.i.l.t. audi
erat tres pueros q̄ꝫuiſ
inferiores flamas vi
ciſſe babilonicas.ꝛ da
nieli miſteria multa re
uelata.
¶ Ne quid fieret
Qui de leonibꝫ ſecurꝰ
eſt·de hominibꝫ ꝑtime
ſcit.ne q̄d ꝯtra danie
lem moliantur inimici
¶ Et abijt rex in
Quanta beniuolētia
nec nocte nec die cibū
capit.nec doꝛmit·cum
ꝓpheta periclitāte q̄ſi
vno pēdet affectu.noſ
ergo ꝑ peccatis ꝓprijs
q̄ntomagis debemus
vigilijs et ieiunijs deū
ad miſericoꝛdiā flecte
re·cū rex deū neſciens.
hoc facꝫ ꝓ eo quē vult
a periculo liberare
¶ Lacuſ latine aqua
rum dulciū ꝯgregatio
vt benacꝰ lacus et alij.
qꝺ greci lāum.i.ſtagnū
vocāt.
¶ Putas. Nō du
bitat qui ſuperiꝰ dixit
deus tuus liberabit
te.ſed in ambiguo ſen
tentiam tempat.vt cū
daniel incolumis ap
paruerit q̄nto res icre
dibilioꝛ.tanto aduer
ſus pꝛīcipes iuſtioꝛ ſit
indignatio
¶ Deuſ meuſ m.
Idem dicat qui eruit
a faucibꝫ inuiſibilium
leonū.i.de lacu leonū
inferni
¶ Et concluſit o.
Nō mutata eſt feritaſ

qꝺ conſtituiſti·ſed tribus tempo
ſ deū ſuum.
ribus ꝑ diem oꝛat obſecratōe ſua·
ſ vidit ſe ꝓpria voce captū et inuidiā cauſam eſſe
Quod verbum cū audiſſet rex.ſa
inſidiarum
tis contriſtatus eſt. et pꝛo daniele
ſ totā intentionē. ſ nō auctoꝛitate ne
poſuit coꝛ vt liberaret euꝫ.ꝛ vſqꝫ
cōtra legē facere videretur ſed ratione atqꝫ conſilio
ad occaſum ſoliſ laboꝛabat vt eru
vult danielē liberare.
eret eum. Uiri autē illi intelligen
ſ ꝙ vellet eū eripere. ſ Quaſi. noli fru
tes regem dixerunt ei· Scito rex·
ſtra laboꝛare.qꝺ cōſtituiſti.nō potes immutare. lex
quia lex medoꝛuꝫ atqꝫ ꝑſarum eſt
vniuerſalis falli nō pōt
vt omne decretum quod cōſtituit
ſ cuiqꝫ
rex non liceat immutari. Tūc rex
ſ famulis
pꝛęcepit ꝛ adduxerunt danielem·
et miſerunt eum in lacum leonum
Dixitqꝫ rex danieli. Deus tuꝰ quē
colis ſemꝑ ipſe liberabit te· Allatꝰ
qꝫ eſt lapis vnus ꝛ poſitus eſt ſuꝑ
ſ credit eum potentię dei
os laci·quem obſignauit rex anu
ſ ne quid ſuſpitionis cōtra eos habe
lo ſuo.et anulo optimatum ſuoꝛū
re videretur.et quaſi nō cōfidens de dei potētia.pꝛo
ne quid fieret contra danieleꝫ· Et
amico aliquid machinaretur. et vt clarius eluceat
abijt rex in domum ſuam ꝛ doꝛmi
virtus liberantis.
uit incenatuſ.cibiqꝫ non ſunt alla
ti coꝛam eo·inſuꝑ ꝛ ſomnus receſ
ſ qꝛ credidit eū viuere quem deo viuo
ſit ab eo. Tūc rex pꝛimo diluculo
crediderat. ſ depreſſam in al
to foueam.vel arentē ciſternā.
ꝯſurgens feſtinus ad lacū leonuꝫ
ſ oblitus regij faſtus victoꝛ ad captiuū.dominꝰ cur
pꝛexit.appꝛopinquāſqꝫ lacui. da
rit ad ſeruū. ſ affectū coꝛdis et voce indicat
et lacrimis.
nielem voce lacrimabili inclama
ſ cū lacrimis
uit.ꝛ affatus eſt eum. Daniel ſer
ſ ad differentiā deoꝛuꝫ gentiliū. qui ſunt ſimula
ue dei viuentis.deus tuus cui tu
cra hominū moꝛtuoꝛuꝫ.
ſeruis ſꝑ putaſ ne valuit te libera
re a leonibꝰ? Et daniel regi rn̄dēs
ſ honoꝛantē ſe honoꝛat et ei vitā eternā oꝛat
ait. Rex inęternū viue. Deꝰ meus
miſit angelum ſuum ꝛ ꝯcluſit oꝛa
leonuꝫ·ꝛ non nocuerunt mihi.qꝛ
coꝛam eo iuſticia inuenta eſt i me.

aut rabies leonum.ſed ab angelo concluſa·quia ꝓceſſerant ꝓphetę bona
opera.vt n̄ tā gratia.q̄ꝫ iuſticię retributio in hac liberatione noteť.
¶ Tunc darius· Sicut ꝑ nabuchodonoſoꝛ.ita in hoc loco quidam
per darium contrariam interpꝛetant fortitudineꝫ quę omnes vocet ad pe
nitentiam.et queritur.vtrum in iſto mundo futurū ſit an in altero. vel pꝰ
alios mundos.ſed hoc deliramentis imputantes dicimuſ apud barbaraſ
nationes per ſeruos dei ſigna fieri vt pꝛędicetur cultus et religio vniꝰ dei

ſed ꝛ coꝛam te rex delictum non fe
ci· Tunc vehementer rex gauiſus
eſt ſuꝑ eum:ꝛ danieleꝫ ꝓcepit edu
ci de lacu.ꝛ nulla leſio inuenta eſt
ſ fides vincit mundū
in eo·quia credidit deo ſuo. Iubē
te autem rege.adducti ſunt viri il
li qui accuſauerunt danielē ꝛ in la
ſ neqꝫ enim lex equioꝛ vlla eſt q̄ꝫ necis artifices ar
cū leonū miſſi ſt ipſi ꝛ filij et vxo
te perire ſua· ſ ibi erant foꝛſitan gra
res eoꝛum·ꝛ non peruenerunt vſ
dus aſcenſionis ſ vbi pa
qꝫ ad pauimentū laci.donec arri
tet danielem ſeruatū eſſe dei potentia. non leonum
perēt eos leones.ꝛ omnia oſſa eo
voluntate vel ſegnicie.
rum cōminuerunt· Tunc dariꝰ rex
ſcripſit vniuerſis populis ꝛ tribu
bus ꝛ linguis habitantibus i vni
uerſa terra Pax vobis multiplice
ſ vt pax vobis multiplicetur.
tur. A me ergo cōſtitutū eſt decre
tum.vt i vniuerſo imꝑio et regno
ſ hic eſt miraculoꝛū fructus.vt nomē dei exal
meo tremiſcant et paueant deum
tetur. ſ alij moꝛ
danielis. Ipſe eſt em̄ deus viuenſ
tui. ſ alij trāſitoꝛij
et ęternus in ſęcula· et regnū eius
ſ honoꝛ.
non diſſipabitur· et poteſtas eius
vſqꝫ inęternum. Ipe eſt liberatoꝛ
ſ in quo pꝛobatur
atqꝫ ſaluatoꝛ·faciens ſigna et mi
verus deus
rabilia in cęlo et in terra·qui libe
ſ alias de lacu
rauit danielem de manu leonum
ſ in chaldea in ſūmo honoꝛe
Poꝛro daniel perſeuerauit vſqꝫ
ad regnū darii.regnūqꝫ cyri ꝑſe

¶ Ca. VII

Anno primo balthaſar regis babi
lonis daniel ſomniuꝫ vidit· Uiſio
nē capitis eius in cubili ſuo.ꝛ ſom
niūm ſcribens breui ſermone com
pꝛehendit·ſummatimqꝫ perſtrin
gēs ait. Uidebam in viſione mea
ſ qꝛ quiſqꝫ angelus pꝛo eo regno oꝛat vel
nocte.et ecce quattuoꝛ venti cęli

¶ Poꝛro daniel
Ut ſupꝛa in fine pri
mę viſionis legit· Fu
it autem daniel vſqꝫ
ad pꝛimum annum cy
ri regis·non vitę eiꝰ tē
pus accipiendum eſt.
Cum in vltima viſiōe
legamus anno tercio
cyri regis perſarū ver
bum reuelatum eſt da
nieli:cognomento bal
thaſar.ſed hoc ſignifi
catur ꝙ vſqꝫ ad pmū
annum cyri regis qui
chaldęoꝛum deſtruxit
imperium. daniel po
tens fuerit in chaldęa
poſt a dario ī medos
tranſlatus eſt.
¶ Ca. VII.
¶ Anno pꝛimo
Hęc ꝑicope et ſequēſ
pꝛioꝛes ſunt iuxta hy
ſtoꝛiam. q̄ꝫ duę ſupe
rioꝛes.hē em̄ et ſequēs
pꝛimo et tercio āno h·
regiſ accidiſſe memorā
tur· Illa aūt q̄ ante ſu
perioꝛē lecta eſt· nouiſ
ſimo die regni eiꝰ.et hē
nō ſolū in daniele ſed
in hieremia q̄ꝫ et eze
chiele legimꝰ. Hꝫ in ſu
perioꝛibuſ hyſtoꝛię oꝛ
do ſequiť. qꝺ ſub na
buch·et balthar ꝛ da
rio ſiue cyro·mirabili
um ſignoꝛꝫ acciderit
In his ꝟo narrantur
ſomnia. q̄ ſingulis vi
ſa tpibꝫ quoꝝ ſolꝰ pꝛo
pheta ꝯſcius·et iō nul
lam habēt apud bar
baroſ:ſigni vel reuela
tionis admirationem
Scribunť aūt vt apꝺ
poſteros eoꝛuꝫ memo
ria ꝑſeueret·
¶ Quattuoꝛ vē.
Quatuoꝛ angelicę vir
tutes q̄ regnis in qua
dripartito mundo po
ſitis pꝛęſunt. ꝑtātes
ſcꝫ ꝯrię. qꝛ ſm̄ vniuſ
cuiuſqꝫ gētis meritum
poteſtas vel bona vł
mala ꝓponiť.ſic in da
niele michael diciť pn
cepſ hebꝛęoꝝ. In iſaia
de pncipe babilonis.
Quō cecidiſti de cęlo
In ezechiele ꝺ pncipe
cyri Tu cherub exten
tus et ꝓtegēs· De pn
cipe egiptioꝝ· Draco

magne q̄ cubas i medio fluminū tuoꝝ· Generaliť de malis ꝑtātibꝫ· Nō ē
nob colluctatio adūſus carnē et ſan.ſꝫ adūſus p.ꝛ p.ꝛc· Pugnabāt inť ſe
qꝛ regna ſibi ꝓmiſſa faciunt pugnare· Regna vocat beſtias ꝑ crudelitate
diuerſas·qꝛ locis moꝛibꝫ ꝛ potentia diſtant
¶ Quattuor de bōis angeł q̄ ꝛ malos monēt bn̄ agere angelicę ꝑtātes
qbꝫ pncipalia regna cōmiſſa ſūt. Un̄. Qn̄ diuidebat altiſſimꝰ gētes.q.ſ.f.
a·ꝯ·t.p.i.n.f.i.pars aūt dn̄i ꝑplus eius·iacob·f·h.e.

Pugnabāt i m. In mundo ſcꝫ ſalſis ⁊ amaris fluctibꝫ redundante Unde. Simile eſt regnū celoꝝ ſagene miſſe in mare. Unō et draco rex dicitur omniū q̄ in aquis ſunt. Et dauid dicit. Tu ꝯfregiſti capita draconum in a. Et amos ꝓpheta. Si deſcenderit in ꝓfundū maris. ibi mādabo draconi. et mordebit eum.

Prima q. le. Nota ordinē ꝙ in imagine caput aureū dicit̄ h̄ leena. Regnū babilonicoꝝ ꝓpter ſeuiciā vel luxuriā. nō leena ſed leo dicitur aiūt em̄ qui de beſtiarum ſcripſere naturis. leenas ferociores eſſe. maxime ſi catulos nutriant. ⁊ ſemꝑ in coitū geſtire.

Et alas ha. a. ꝓpter ſupbiā regni potentiſſimi cuiꝰ ꝑnceps ait. in yſaia In celū cōſcendaꝫ. Super aſtra celi ponā thronū meū et ſimilis ero al. Unō dicit̄ ad eū. Si alte vt aquila feraris inde detrahā te in abyſſum.

Et ſuper pedes. Si ō nabuch. legitur clarū eſt q꞉ poſtq̄ ꝑdidit regnū et potentia ei ſublata ē. rurſū i priſtinū ſtatū reſtitutꝰ eſt h̄ nō leenā: ſ̄ hoīem ſe eē didicit ⁊ cor qō amiſerat recepit.

Si generalit̄ de regno chaldeoꝝ ſentiendū ē ꝙ occiſo balthaſar et medis ꝑſiſq̄ ſuccedentibus babilonij hoīes ſe et humiles: fragiliſq̄ nat̄e eſſe ſenſerunt.

Et ecce be. alia id eſt. regnū ꝑſarū qō ob duriciā et ferocitatem vrſo ꝯpat. rigidū em̄ ⁊ victu parcū i morem lacedemonioꝝ fuit. ita vt i pulmēto ſale vteret̄ et cardamomo

agit quod ei commiſſum eſt.
pugnabāt in mari magno. et quat
ꝗ quid he beſtie ſignificēt angelo exponendum ſeruatꝰ ꝗ regnoꝝ feritas atq̄ crudelitas beſtiarum nominibus ſignificatur.
ꝗ ꝑ regia crudelitate
tuor beſtie grandes aſcēdebāt de
mari diuerſe inter ſe Prima quaſi
ꝗ regna ſubiecta quibus imꝑabat et volitabat. ꝗ vt leo inter beſtias. ſic aquila inter aues regnum tenet. et regnū aſſiriorū diu durauit ſicut aquila inter aues multo tempꝫe viuit.
leena ⁊ alas habebat aqle. Aſpi
ꝗ leene vel aquile.
ciebam donec diuulſe ſunt ale eiꝰ
ꝗ ſubuerſo impio chaldeorum. vn̄ ſequitur. et ſ. p. q. homo ⁊c.
et ſublata eſt de terra ⁊ ſuꝑ pedes
quaſi hō ſtetit ⁊ cor eius datuꝫ eſt
ꝗ qui victu parciſſimꝰ fortis ſeuerus
ei. Et ecce beſtia alia ſimilis vrſo
ꝗ tria regna adunata medorū. ꝑſarū. chaldeorū
ꝗ alij verſus.
in ꝑte ſtetit. ⁊ tres ordines erāt
in ore eius et in dentibus eius.
ꝗ aman et amici eiꝰ ꝗ aſſuere
et ſic dicebant ei. Surge comede
ꝗ iudeos.
carnes plurimas. Poſt hec aſpi
ꝗ qui ꝑceps fertur in ſanguinē et ſaltu ruit in mortem.
ciebam. et ecce alia quaſi pardus:
et alas habebat quaſi auis quat
ꝗ ſucceſſores eius ſignificat
tuor ſuꝑ ſe ⁊ quattuor capita erāt
ptolomeū. ſeleucū. philippū. et antigonū. ꝗ quaſi non fortitudo alexandri. ſed dei voluntas hoc fecit.
ꝗ a deo
in beſtia et poteſtas data ē ei Poſt

Beſtia ſimilis vrſo in viſiōe ſtatue pecꝰ ⁊ brachia hꝫ ō argēto. In parte ſtetit. q꞉ vt aiūt hebrei ꝯtra iſrael nihil crudele geſſit. Unō in zacharia dicuntur equi albi.

Et tres ordines. Tres principes. ſic balthaſar et dariꝰ tres pricipes habuerūt. qui. c. xx. ſatrapis ꝓfuerūt. Alij tres reges ꝑſaꝝ pꝰ cyrū fuiſſe autumant ſ̄ nō nominant. nos vero pꝰ cyrū. q̄ regnauit annis trigīta. ſcimus regnaſſe cambiſem filiū eiꝰ. et fratres magos. deinde dariū. cꝰ ſcdo āno reedificari ceptū eſt tēplū. Quītū xerſen darij filiū. vi. artabanū. vij. artarxerſen q̄ longimanꝰ cognominatꝰ eſt. octauū xerſen. nonū ſocdianū. decimū dariū cognomento nothū. vndecimū artarxerſen. q̄ et mennon. xij. ochum xiij. arſen nothi filiū. xiiij. dariū ſarſante filiū q̄ ſupatꝰ ē ab alexandro rege macedonū. Quō ḡ tres reges ꝑſarū fuiſſe dicimus. niſi forte ex his aliq̄s eligamꝰ fuiſſe ſeuiſſimos q̄s ex hyſtorijs nō hēmꝰ. ḡ tres ordīes ī ore regni ꝑſarū. et ī dentibꝫ tria regna accipiamꝰ babiloīoꝝ medoꝝ. atq̄ ꝑſaꝝ. q̄ ī vnū redacta ſunt. ꝙ aūt ſequit̄ ⁊ ſic dicebāt ei. ſ. c. c. p. tps illō ſignificat q̄ ab aſſuero quē lxx. artarxerſen vocāt ad ſuggeſtionē aman agagite vna die oēs iudei iuſſi ſunt trucidari. ⁊ pulcre. nō ait deuorabit eos. ſ̄ ſic dicūt ei. Surge comede carnes plurimas vt tm̄ fuerit conatꝰ. ſ̄ nō ſecutꝰ rei exitus

Quaſi pardꝰ. regnū macedonū. ō q̄ ī ſtatua. Uent̄ ⁊ femora ē ex ere

Et alas. Alexadri em̄ victoria nihil velociꝰ fuit qui ab illirico ⁊ adriatico mari vſq̄ ad indicū occeanū. ⁊ phiſon fluuiū. nō tā bellis q̄ victorijs cucurrit. ⁊ ſeptē annis europe partē ⁊ totā ſibi aſiam ſubiugauit. pardus quoq̄ varij coloris regna diuerſa ſignificat alexandro ſubdita

Et ecce b. q. t. romanū ſcꝫ imperiū. de quo in ſtatua tybie feree ⁊ pedum quedā ꝑs ferrea. quedā fictilis. ferri aūt nūc memin it. dentes f. h. ⁊c.

Et ecce be. q. t. Mirū ꝙ ſupra leenā vrſum et pardū in tribꝫ regnis poſuerit et romanū nulli beſtie ꝯpauit. niſi forte vt formidoloſā faceret beſtiam vocabulū tacuit. ⁊ quidquid in beſtijs ferocius cogitamꝰ hoc romanos intelligamus. hebrei autumant: q꞉ qō hic tacitū eſt in pſalmo dictū ē. Vaſtauit eā aper de ſilua. et ſ. f. d. p. e. e. Pro quo in hebreo habet̄. Omnes beſtie lacerauerūt illā. quia ī imꝑio romanoꝝ fuerūt omīa ſimul regna que prius fuerunt ſeparata.

hec aſpiciebam in viſione noctis.
et ecce beſtia quarta terribilis atq̄
ꝗ principes fortiſſimos
mirabilis et fortis nimis Dentes
ꝗ quia omnes nationes ab eis interfecte vel tributo vel ſeruituti ſubiecte
ferreos habebat magnos. come
dens atq̄ comminuens. et reliqua
ꝗ exactione tributorū ꝗ In
pedibus ſuis conculcans. Diſſi
prioribus beſtijs ſingula fortitudinum ſigna. in hac omnia fuerunt.
milis aūt erat ceteris beſtijs quas
ꝗ dicūt in aduentu antichriſti decē reges orbē romanorū eſſe diuiſuros
videram ante eam. et habebat cor
ꝗ q꞉ ipſe autor tranſgreſſionis eſt
nua decē. Conſiderabā cornua. et
ꝗ antichriſtus. ignobilis. obſcuro loco natus
ecce cornu aliud paruulū ortū eſt
ꝗ tres reges primo antichriſtus humiliabit regem egipti. affrice. ethiopie
de medio eorum. et tria ō cornibꝰ
ꝗ a pſentia pr̄atis eiꝰ
primis euulſa ſunt a facie eius Et
ecce occuli quaſi oculi hoīs erant
in cornu iſto et os loquēs ingētia
ꝗ Simile iohānes in apoca. poſt hec ſtati fui in ſpiritu ⁊c. vſq̄ q̄ ſunt ſeptē ſpūs dei.
Aſpiciebā donec throni poſiti ſūt.
ꝗ ſeuerus iudex et verus ꝗ excellentia deitatis
et antiquꝰ dierū ſedit. Ueſtimētū
ꝗ purū oñditur ſincerūq̄ iudiciū et nullā. ꝑſonā in iudicando recipiens.
eiꝰ quaſi nix candidū. et capilli ca
pitis eiꝰ quaſi lana mūda Thronꝰ

Et habebat c. Porphiriꝰ duas poſteriores beſtias macedonū ⁊ romanoꝝ in vnū macedonum miſcet regnū et diuidit pardū volens intelligi alexādrū ipſum. beſtiā aūt diſſimilē ceteris quattuor alexādri ſucceſſores. et deinceps vſq̄ ad antiochū cognomento epiphaneꝫ. x. reges ſeuiſſimos enumerat: quos nō vniꝰ ponit regni. vbi grā. macedonie. ſyrie egipti aſie. ſ̄ de diuiſis regnis vnū r̄gnū effic̄ ꝑ ordinē. vt ſcꝫ qō ſcriptū eſt. os loquens ingentia. nō de antichriſto: ſ̄ ātiocho accipiat̄.

Et ecce cornu. Fruſtra porphirius h̄ antiochū ephiphanē ſuſpicat̄ qō poſt decē cornua ortū eſt. et ō. x. tria euulſa ſūt vi. ptholomeū philometorem et. vij. ptholomeum euergetē. et arthaſiā regem armenie. quoꝝ ptholomeꝰ prior mlto anteq̄ antiochꝰ naſceretur mortuꝰ eſt. Contra arthaſiā vero antiochus dimicauit. ſ̄ ille ī r̄gno priſtino ꝑmāſit. dicamus ergo ꝙ in ꝯſummatione mundi qn̄ romanoꝝ regnū deſtruet̄ futuri ſunt deceꝫ reges qui inter ſe diuidant orbem romanū et vndecimū ſurrecturū eſſe regē paruulū. ⁊ tres reges de. x. ſupaturū. i. egiptiū. affricanū. ethiopū. ſic in ſequentibꝫ dariꝰ patebit. q̄bꝫ interfectis ſeptē alij victori colla ſubmittent

Et ecce o. q. o. Ne putemus eū ſ̄m opinionē quorundā vl̄ dyabolū eſſe. vel demonē. ſ̄ vnū de hoibꝫ in q̄ totꝰ ſathanas corꝑalit̄ eſt habitaturꝰ

Eſt em̄ hō filius ꝑditionis qui extollit̄ ſupra omne qō dicit̄ deꝰ aut qō colit̄. vt in tēplo dei ſedeat oſtendēs ſe tanq̄ ſit deus

Throni poſiti ſunt. angelice virtutes. vel. xxiiij. ſeniores. q̄s iohannes deſcribit. vel ſic dn̄s ap̄lis ait. Sedebitis ſuꝑ ſedes. xij. iudicantes. xij. t. i. Angeli em̄ dn̄i et omnes electi dn̄m in iudicio comitabunt̄. et erūt throni dei. quia in illis ſedebit

Throni. Quos iohannes. xxiiij. thronos dicit. de quibꝫ paulꝰ. Siue throni. ſiue dominatōes. et in euāgelio. Sedebitis ſuꝑ ſedes. xij. iudicātes xij. tribꝫ iſrael.

Antiquus d. qui apud iohem ſolus in throno ſedet

Antiquus dierū. pater ſcꝫ. licet em̄ ꝑſona filij in iudicio appareat. nō deerit tm̄ pater vel ſpūſſanctus. et pater eſt a ſe. filiꝰ a patre. ⁊ q̄dquid habet imputat̄ ei a quo eſt

Sedens aūt et vetuſtus dierū dicit̄ deus. vt eterni iudicis habitus demonſtret̄. Senex quoq̄ deſcribit̄. vt maturitas ſn̄ie comprobet̄

Ueſtimentū eius. Saluator transfigurat̄ in mōte. et gloriā diuine maieſtatis aſſumens. in candidis veſtibꝫ videt̄

Thronꝰ eius Ut peccatores tormentoꝝ magnitudine ꝑtimeſcant. et iuſti ſaluent̄. ſic tm̄ quaſi ꝑ ignē

Thron⁹ dei moralr vt ait gre. ſūt mōachi et heremitę q̄ī vno lo co degenteſ deo milita re ſtudent. nec̄ꝑ loca diſcurrūt. quoꝝ q̄etis cordib⁹ inſidet de⁹ qui bn̄ flama ignis dicit̄. q2 dilectōe dei et ꝓxi mi et deſiderio patrię celeſtis inflamant̄.

Rote eius. Alij currus. Ezechiel quo q₃ dn̄m ſedentē qua driga inducit. ⁊ oīa di flama ſunt. de q̄ alibi. De⁹ noſter ignis cōſu mens ē. vt ligna. fenū ſtipulā. arſura in die iudicij nouerimus. et in pſalmo Ignis ante ip̄m p̄cedet. et inflama uit in c. i. eius

Rote eius. pre dicatores. apli. ſ. ⁊ eo rum ſucceſſores. q̄ ſum ma celebritate mūdu₃ p̄dicando pagraueꝛt. qui bn̄ ignis accenſus dicūt. de q̄ dicit. Ignē veni mittere in terram et q̄d v. n. v. a.

Milia miliu₃. Nō ꝙ tant⁹ numerus ſit ſeruoꝝ dei. ſ₃ q2 hu manus ſermo maiorē exprimere nō potuit.

Milia miliu₃. Hec ſūt milia et hę mi liades. de q̄b⁹ in pſal mo. curr⁹ dei. x. milib⁹ multiplex ⁊c̄. Et alibi Qui facit angelos ſu os ſpū̄ſ. et m. ſ. f. i. Du plex angeloꝝ officiū ē Alij p̄mia iuſtis retri buunt. Alij ſingulis p̄ ſunt cruciatib⁹

Milia miliu₃. Grego. Supnoꝝ ciui um nūs et infinitus et definit⁹ eſt deo nūabi lis. et nobis īnūabilis q̄₃uis aliud eſt aſſiſte re. aliud ām̄iniſtrare. Aſſiſtūt em̄ alię ꝓcul dubio ptātes q̄ ad q̄ rēdā hoīb⁹ pacē ⁊ nun ciandā nō exeunt Mi niſtrant xͦo hi q̄ ad ex plenda officia nūcioꝝ veniūt. ſ₃ tn̄ ⁊ ipſi ꝯtē platione ab intimis n̄ recedūt. Et q2 plures ſunt q̄ miſtrant q̄₃ qui p̄ncipaliter aſſiſtūt: aſ ſiſtentiū nūſ q̄ſi defini tus miſtrantiū xͦo i de finitus oñdit̄.

ſ vt malos puniat. bonoſ purget. ſ velocitas iudi
eius flame ignis accēſus. rotę ei⁹
cij in peccatores ſ ſeueritas iudicij. ſ vt
ignis accenſus. fluui⁹ igneuſ rapi
peccatores traheret in gehennā
duſq₃ egrediebat̄ a facie eius. Mi
lia milium miniſtrabāt ei. ⁊ decieſ
ſ ordo iudicātiū
cētenamilia aſſiſtebāt ei. Iudiciū
ſ ordo iudicij
ſedit. et libri ap̄ti ſunt. Aſpiciebā₃
ſ antichriſti.
propter vocem ſermonū grandiu₃
ſ contra deū.
quos cornu illud loquebatur. et
vidi q̄m̄ interfecta eſſet beſtia. et
ſ Sicut chriſtus eſt caput omniū bonorū ita antichriſtus omnium malorum.
ſ omnes mali.
ꝑiſſet corp⁹ ei⁹. et traditū eſſet ad
† ſ gehenne ſ tūc enim om̄ia regna finientur.
comburendū igni. aliarum quoq₃
beſtiarum ablata eſſet poteſtas. et
ſ quibus viuant ſub antichriſto † a deo. ſ electis
tempora vitę † cōſtituta eſſent eis
ſ q̄₃diu durabit ꝑſecutio. breuiati enim ſunt dieſ illi. ꝓpter electos
vſq₃ ad tempus et temp⁹. Aſpicie
bam ergo in viſione noctis. ⁊ ecce
ſ qui apō iohā
cum nubibus cęli quaſi filius ho
nē leo ō tribu iuda. radix dauid ⁊c̄ † ſ a ſummo ce lo egreſſio eius. et occurſus eius. u. a. ſ. c.
minis veniebat. ⁊ † vſq₃ ad ātiquū
ſ per omnia equalis patri.
dierum peruenit. et in ꝯſpectu ei⁹
ſ in cruce ſ pater ſ data ē mihi om nis poteſtas ſ nomen quod
obtulerūt eū. Et dedit ei poteſtatē
ē ſup omne nomen
et honorem et regnū. et omneſ po
ſ omnes gentes ſeruient ei.
puli tribus et linguę ipſi ſeruient.
ſ poteſtati eius quis reſiſtit
Poteſtas eius poteſtas ęterna q̄
ſ et regnū ei⁹ non erit finis
non auferetur. ⁊ regnum ei⁹ quod
ſ his viſis ſ hominis
non corrumpet̄. Horruit ſpiritus
ſ quia
meus. Ego daniel territus ſum in
ſ mentis.
his. et viſiones capitis mei cōtur
ſ ergo. ſ cui⁹ viderā ima
bauerunt me. Acceſſi ad vnum de
ginem. ſ intelligentie
aſſiſtentibus ⁊ veritatem querebā
ſ viſis
ab eo de omnibus his. Qui dixit
ſ expoſitionem.
mihi interpretationē ſermonu₃. et
edocuit me. Hę quattuor beſtię
magnę: quattuor ſunt regna q̄ con
ſ q2 terrena. † ſ poſt regna mundi
ſurgent de terra † Suſcipiet aute₃
finita. poſt mortē antichriſti ſ macha
regnum ſancti dei altiſſimi. et obti

bei nō obtinuerunt regnū in perpetuū
nebūt regnum vſq₃ in ſęculum et
ſęculum ſęculorum. Poſt hoc vo
lui diligēter diſcere de beſtia quar
ta. quę erat diſſimiliſ valde ab om
nibus et terribilis nimis. Dentes
ſ ergo.
et vngues eius ferrei. comedebat
et cōminuebat. et reliqua pedibuſ
ſuis conculcabat. Et de cornibus
decem quę habebat in capite. et ꝺ
alio quod ortu₃ fuerat. ante q̄uod
ceciderant tria cornua. ⁊ de cornu
illo quod habebat oculos. ⁊ os lo
quens grandia. ⁊ maius erat cęte
ſ antichriſtus.
ris Aſpiciebam: et ecce cornu illꝺ
faciebat bellū aduerſus ſanctos
ſ corporibus vexandis ſ vene
et pręualebat eis. donec venit an
randus iudex ſ victoriā iudicij
tiquus dierum. et iudicium dedit
ſ iudicij
ſanctis excelſi. et tempus aduenit
ſ ineternum
et regnum obtinuerunt ſancti. Et
ſ romanū
ſic ait. Beſtia quarta regnu₃ quar
tum erit in terra. quod maius erit
ſ p̄cedentib⁹ ſ gladio
oib⁹ regnis. et deuorabit vniuerſā
ſ tributo ſ a potentia.
t̄rā ⁊ ꝯculcabit ⁊ ꝯminuet eā. Por
ſ tempo
ro cornua decem ipſi⁹ regni dece₃
re antichriſti ſ antichriſtus.
reges erūt. ⁊ alius ꝯſurget p⁹ eos
et ipſe potentior erit prioribus. et
ſ egipti. ethiopie libie. ſ ſibi..
tres reges humiliabit Et ſermōes
ꝯtra excelſum loquetur. ⁊ ſanctos
altiſſimi cōteret Et putabit ꝙ poſ
† ſ a deo ſ puniendis ſ ſancti.
ſit mutare tēpora ⁊ legeſ. † ⁊ tradēt
ſ poteſtate ſ annum
in manu eius vſq₃ ad tempus et
ſ duos annos iuxta ꝓprietatē hebraicam. habent enī₃ dualē numerū ſ ſex menſes
tempora et dimidiū temporis Et
ſ iudicanteſ ſ antichriſto. i. cornu par
iudicium ſedebit vt auferatur po
uulo ſ amiſſo regno ſ in perpetuū.
tentia. ⁊ cōteratur ⁊ diſpereat vſq₃
ſ chriſti
in finem. Regnum autē et poteſtaſ
ſ vel ſup
⁊ magnitudo regni quę eſt ſubter

na vel mala oīb⁹ reue lant̄. Bon⁹ liber ē vi uentiū. malus q̄ in ac cuſatoris manu q̄ eſt inimic⁹. et vindex. de q̄. Accuſator fratrum nroꝝ. liber iſte t̄renus eſt. de quo ꝓpheta. in terra ſcribent̄.

Et vidi. In vno impio ꝓpt̄ antichriſtū blaſſemātē oīa regna ſimul deleta ſunt ⁊ nō erit terrenū impiū. ſed ſcōꝝ ꝯuerſatio ⁊ aduē tus filij dei triūphātiſ de q̄ dicit̄. Et ecce cu₃ nubib⁹ cęli q̄ſi fili⁹ ho miniſ veniebat. q̄. ſ. in ſomnio nabuch. lapiſ ſcribit̄ abſciſus de mō te ſ. m. ⁊c̄. q̄ cōminuit teſtā. ferrū. ęs. argentū et aurū. Nūc ſub ꝑſo na filij hoīs introduci tur. vt aſſumptio car nis hūanę in filio dei ſignificet̄. vñ. Uiri ga lilei. q ſ. a. in c. h i. ⁊c̄.

Aſpiciebā ergo Uñ apl's Qui cū ī for ma dei eſſ₃. nō rapinā ar. e. eē ſe ęqualē deo. ⁊c̄. In ſilitudinem ho minu₃ factus. et ha. i. vt hō. hūiliauit ſemet ipſum fact⁹ obe. vſq₃ a. m. m. a. c.

Reſpondeat por. cui hoc poſſit hominū ꝯuenire. aut q̄s ſit hic tā poteſ ꝙ oēs gentes ſeruiāt ei. q̄ cornu p̄uū q̄ꝺ antiochū inꝑtat̄ ꝯfregit. atq₃ ꝯtriuerit. Si dic ꝙ a iuda ma chabeo ſit ſupat⁹. do ceat q̄uō cū nubib⁹ cę li veniat q̄ſi fili⁹ hoīs. et vſq₃ ad antiquum dieꝝ ꝑueniat ⁊ detur ptās ⁊ honor ⁊ regnū et q̄uō oēs ꝓpli trib⁹ et linguę ſeruient ei. ⁊ po teſtas e⁹: ptās ęt̄na ſit q̄ nullo fine claudat̄.

De terra. Quia t̄rena p̄me āt terrenū reuertit̄ in terrā. San cti nō accipiēt terrenū ſed cęleſte. Ceſſ₃ q̄ mil le annorum fabula

Et ſermōeſ cō. Simach⁹. Sermones q̄ſi de⁹ loquet̄ vt q̄ aſ ſumit dei potentiam. verba q̄q₃ diuinę ma ieſtatis aſſumat

Iudiciū. ſ. veru₃ ꝓpter hūiliandā ſuperbiam. Ideo romanum regnū delebit̄. q2 cornu illꝺ loquebat̄ grādia.

Et libri aperti. Conſcientię et opa ſingulorum in vtraq₃ p̄te vel bo

Et ſanctos al. Superabit em̄ ſanctos in tantā elatus ſupbiā. vt le ges et cerimonias mutare conet̄. extollēs ſe ſup om̄e q̄ꝺ dr̄ de⁹ aut q̄ꝺ colit̄

Mutare tē. tpalia ſ. vel ordinē et curſum temporum

Dimidiū tē. Uñ. niſi abbreuiati eēnt dies illi. n̄ fieret ſalua oīs caro

Ego daniel. Hactenus liber danielis chaldea ſyroqꝫ ſermone ſcriptus eſt. q̄ ſequunt' vſqꝫ ad finē voluminis hebraice:

Ca. VIII.

Anno tercio re. Precedens viſio prior. quia in primo āno regni balthaſar. hec ī tercio. vnde p⁹ id qđ videram in principio.

Cum eem ī ſu. Suſis metropolis eſt regionis elamitarum ī q̄ daniel ſm ioſephū turrem extruxit excelſam. q̄dro lapide edificatā. tantēqꝫ magnitudinis ac pulcritudinis vt vſqꝫ in pñſens noua eſſe videatur. et in ea regum pſarum ac medorum cōdunt' reliq̄e et cuſtos ſiue edituus et ſacerdos iudeus eſt

In helam. vel vt ſimach⁹ ait. ciuitate. a qua regio nomen accepit. et ab helā elamite. vt a babilōe babilonia. p qua. lxx. elamaidem regionē interpretati ſunt. In ciuitate autē helam oīa loca que ad eam ptinēt eſſe dicunt'.

Super p. vlay Pro quo aquila ſup vbal vlay. Theodocio. ſup vbal. Symachus ſup paludē vlay Lxx. iuxta portā vlay Eſt autē vlay nomen porte: ſiue loci. vt troiecea porta rome carm̄talis.

Et leuaui ocu. Quis in viſione in vmbra. ſ. et imagine h̄ videant'. tn̄ nec ipſa q̇dem videre poſſum⁹. niſi oculis eleuatis

Et ecce aries v. ſcꝫ darius auunculus cyri. qui poſt aſtiagem patrem regnauit ī medis

Et vnū excel. a. cyrus. ſ. qui poſt aſtiagem auum maternum cum auunculo dario. medis impauit ⁊ pſis

Postea vidi a. Non ipſum arietē: cyrum: vel darium. ſed eiuſdem regni arietem id eſt. darium alterum qui vltimus rex pſice potentie fuit quē alexander philippi ſuperauit. q̄ autem darius iſte potentiſſimus fuerit grece ⁊ latine et barbare teſtant' hyſtorie.

Intelligebam. Ex ſuperioribus viſionibus in quibus ſecundū re

ſ quaſi regnū celeſte. ſ cōmune bonū
omne celum detur populo ſancto
ſ chriſti
rum altiſſimi. cui⁹ regnum regnū
ſ ſancti vel reges quicūqꝫ
ſempiternū eſt. et oēſ reges ſeruiēt
velint nolint. omnis enim poteſtas a deo eſt.
ei. et obedient. Hucuſqꝫ finis ver
bi. Ego daniel multū cogitatōib⁹
ſ corpis et mētis
meis conturbabar. et facies mea
ſ Similiter maria aūt cōſeruabat omnia verba hec conferens in corde ſuo
mutata eſt ī me. verba autē in corde meo conſeruaui

Ca. VIII.

Anno tercio regni balthaſar regis viſio
apparuit mihi. Ego daniel poſt id
ſ anteriorē viſionē ſcꝫ ſ primo anno regni b.
quod viderā in principio vidi ī vi
ſ ſcꝫ. ſ id eſt. equitatō vel reuertens ſ q: metropolis tante firmitatis eſt vt caſtrū eſſe videtur
ſione mea cum eſſem in ſuſis caſtro
ſ .i. ſecularia vel ſempiterna.
ſtro quod eſt in helam regione. vi
ſ eiuſdē caſtri
di autē in viſione eſſe me ſup por
ſ .i. palus a palude ſiue dolor femoris aut vmbraculi.
tam vlay. ⁊ leuaui oculos meos ⁊
ſ regnū medorū et pſarū. ſ vlay vel portā q̄ hebraice vbal. ſ dariū et cyrū.
vidi. Et ecce aries vn⁹ ſtabat ante
paludem habens cornua excelſa.
ſ cyrus qui regnū circūquaqꝫ dilatauit
et vnū excelſius altero atqꝫ ſuccre
ſ caput agitantem et ventū mouentē.
ſcens. Poſtea vidi arietē cornib⁹
ventilantē contra occidentē ⁊ con
tra aquilonem ⁊ contra meridiem
⁊ omnes beſtie non poterant reſi
ſ alexandro ſ potentia
ſtere ei. neqꝫ liberari de manu ei⁹.
fecitqꝫ ſcđm volūtatē ſuā. ⁊ magni
ſ daniel. ſ regnorū mutatōnem priori viſione ꝓuocatus.
ficat⁹ eſt. Et ego intelligebaꝫ Ecce
ſ regnū grecorū.
autē hircus caprarū veniebat ab
ſ macedonia ſ q: ꝑ ſitu illius terre plaga ē occiden talis
occidente ſuper faciem totius ter
ſ nimia velocitate. q: magis victoriis cucurrit q̄ bellis.
re. et non tangebat terram. Por
ſ alexander qui regnū medorū atqꝫ pſarū. ī dario ditiſſimo ſarſame filio impetu quodā deſtruxit
ro hircus habebat cornu inſigne
inter oculos ſuos ⁊ venit vſqꝫ ad
ſ dariū filiū ſarſame in quo medorū atqꝫ pſaruꝫ regnum deſtructū eſt
arietem illum cornutū quem vide
ſ quaſi immobilē
ram ſtanteꝫ ante portam. ⁊ cucur
rit ad eum in impetu fortitudinis
ſue. Cumqꝫ appropinquaſſet ꝓpe
ſ darium ſ.
arietem efferatus eſt in eū. ⁊ percuſ
ſ medos et pſas
ſit arieteꝫ ⁊ cōminuit duo cornua
eius ⁊ non poterat aries reſiſtere
alexandro ſ victū.
ei. Cumqꝫ eum miſiſſet in terrā cō
ſ amicorū
culcauit. ⁊ nemo quibat liberare
arietem de manu eius. Hirc⁹ aūt
ſ ſubiugato orbe ſ ſubito
caprarum magnus factus ē nimis
ſ morte. ſ ipe alexander.
Cumqꝫ creuiſſet fractum eſt cornu
magnum et orta ſunt cornua quat
ſ ꝑ quattuor climata mūdi.
tuor ſubter illud ꝑ quattuor ven
ſ ſeleuco
tos celi De vno aūt ex eis egreſſū
ſ antiochus epiphanes filius ſeleuci qui et philometor qui neſciente ſenatu ꝑ dolū cepit imperiū cū obſes fuiſſet rome. et contra ptholomeū philometorem dimicauit. et contra egiptios. ſ. hoc eſt contra meridiem.
eſt cornu vnum modicū. ⁊ factuꝫ
ſ egiptios ſ eos ſ. qui in ꝑſide res nouas moliebantur ad extremum contra iudeos dimicans.
eſt grande contra meridiem ⁊ con
ſ populū dei. qui in ipſo fortis eſt. ſ dei.
tra orientem ⁊ cōtra fortitudinem
ſ dum capta iudea ingreſſus eſt hieroſolimaꝫ. et in templo iouis olimpii ſimulacrū poſuit. ſ id eſt. filios iſrael qui angelorū vallabantur cuſtodia.
Et magnificatū ē vſqꝫ ad fortitu
ſ plures enī ſcōrū ydolatrie ſubiecit. et quaſi ſtella celi cōculcauit pedibus ſuis. populū quoqꝫ et vrbem vaſtauit.
dinem celi. ⁊ deiecit de fortitudie
et de ſtellis. ⁊ conculcauit eas Et
ſ ipm deum cuius ſanctos pſecutus eſt vel iudam machabeum ſ opinio ne ſua et hominū
vſqꝫ ad principē fortitudinis ma
ſ quod mane offerebatur et veſpere ſ hieruſalē et templuꝫ ponens in templo ſtatuā iouis olimpii.
gnificatuꝫ eſt: ⁊ ab eo tulit iuge ſa
crificium. ⁊ deiecit locū ſanctifica
ſ quaſi non ſua virtute ſed dei. ſ a deo.
tionis eius Robur autē datū eſt
ſ antiocho ſ facit deuſ regnare hominē ꝑ. p. p.
ei contra iuge ſacrificium pro
ſ populi ſ ita ſ cultu ydolorū creſcente. religio dei decreuit
pter peccata. et proſternetur veri
ſ vt etiā legem dei comburendā quereret et circumciſionē ꝓhiberet ſ opinione ſua. ſ ſcđm cor ſuum
tas in terra et proſperabit' ⁊ faciet
ſ angelū quēlibet tacito nomine
Et audiui vnum de ſanctis loquē
ſ angelo
tem. ⁊ dixit vnus ſanctus alteri
ſ hec ſcꝫ complebitur. id
neſcio cui loquēti Vſqꝫquo viſio

gnum per argentum ſignificatum eſt. etiam non intelligit' q̄ medorū et pſarū corruat imperium.

Ecce aūt hirc. Alexander rex grecorꝫ qui ſubuerſis thebis in pſas arma corripuit. et apud grauicū fluuium inito certamine. darii duces ſupauit. et tandem ipſum percuſſit arietem. et duo eius cornua confregit. medos ſcꝫ ⁊ perſas miſitqꝫ eum ſub pedibuſ ſuis et vtrunqꝫ cornu ſuo ſubiugauit impio

Et orta ſunt c. Ipſo in babilone mortuo. xxx. ſecūdo etatis ſue anno. ſurrexerunt pro eo quatuor ducēſ ei⁹ egiptū tenuit ptholomeus lagi filius. macedonas philippus q̇ et aridius frater alexādri. ſyriam et babilonem et omīa regna orientis: ſeleuchuſ nichanor. ī aſia regnauit antigonus

Et deiecit de f. Sub antiochi ſpecie de principe tenebrarū dicitur. deiecit de for. et de ſtel. quod fit cuꝫ illos luce iuſticie reſplendentes ⁊ virtute operū robuſtoſ frāgit qui vſqꝫ ad principeꝫ ſ. magnificat'. q: ꝯtra ipſum autorē virtutis extollit'. iuge ſcꝫ ſacrificium tollit id ē. q: ſtudium cōuerſatōnis eccleſie in eis quos cepe rit interrūpit

Anno c. xliii. a ſeleuco qui prim⁹ p⁹ alexandrū regnauit in ſyria ingreſſus eſt antioch⁹ hieroſolimā ⁊ vniuſā vaſtauit. ac tercio p⁹ anno reuſus in tēplo iouis ſtatuā poſuit

Robur autem Quia niſi peccatium merita exigerent. eoſ q̄ recte credebāt obtinere aduerſari⁹ nequaq̄ poſſet. veritas in ter. pro. q: fides tūc rerꝫ celeſtiū ad deſideriū vite tēpalis inclinatur. et proſ. ⁊ faciet. q: tūc nō ſolum etiam reproborum mentibus. ſ etiaꝫ in electorum corporibꝰ crudelitate ineſtimabili ſine qualibꝫ obiectione craſſatur

Vſqꝫquo. quidā hoc ad antichriſtū referūt et q̄ ſub antiocho in typo factū eſt. ſub illo dicūt eſſe complendū

Dies ꝺ.mi.ccc. Ab ātiochi.ſ. ingreſſu in hierlm̄.i.c.xl. tercio anno regni grecoꝝ vſqꝫ ad emūdatōez et reſtauratōem tēpli a iuda machabeo factam āno .c.xlviii. qn̄ ipſorum dieꝝ nūs cōplet⁹ eſt iuxta ꝓpheticā veritatem.

Species viri. Nō em̄ ſunt angeli viri ſꝫ videnť. ſic abraaz ad quercū mābre: tres viri viſi ſunt. q̄ vtiqꝫ nō erāt. e quibꝫ vnus adorať vt deus dn̄s. vn̄. abraam vidit diē meū et gauiſus eſt.

Et audiui v.v. Hūc viꝝ iudei michaelem autumāt. et qꝛ viſio de prelijs regumqꝫ certaminibꝫ. imo ꝺ regū ſucceſſoribꝫ. erat cōuenienter gabriel huic officio mancipať. qꝛ prelijs ꝓpoſit⁹ eſt. Gabriel aūt interpťať fortitudo vel robuſt⁹ dei. vn̄ eo tp̄e q̄ dn̄s erat naſcitur⁹. et bellū demōibus indictur⁹. et ꝺ mūdo triūphatur⁹ gabriel venit ad zachariaz et ad mariā. Et poſtea de triūphante legitur Quis ē iſte rex g.ꝺ.f. et p.ꝺ.p.i.p̄. ipſe ē rex glorie. Ubicūqꝫ autez medicina et ſanatio neceſſaria eſt ſic̄ thobie. raphael mittiť q̄ interpretať curatio vel medicina dei. Ubi autē ꝓpiciatio vel expiatio neceſſaria eſt. michael mittiť. q̄ interpretať q̄s vt de⁹. q̄ noīe ſuo ſignificat ꝙ in deo ſit vera medicina. Ex officijs angeli ſortiti ſunt vocabula

Pauens coꝛ. Qꝛ aū ſtabat corruit ne dat⁹ in ſupbiā angelice nature vl' dignitatis eſſe ſibi videať. fragilitatis admoneť.

Et roboꝛabiť. Grego. Illi⁹ hoīs fortitudo nō in ſuis viribus roborať. qꝛ ſathane ꝟtute in gloria ꝑditionis attolliť.

Et inť ficiet ro. Grego. Robuſtos inť ficiet cū eos q̄ mēte inuicti ſunt corꝑaliť vinciť l' cū eos q̄ ſacti ꝛ robuſti credebanť ad nu

eſt. quanto ſpacio cōplebitur. ex quo ceperit cōpleri
templi
et iuge ſacrificiū et peccatum deſo
in quo ſimulacra — ſub antiocho rege ſirie dei iudicio. — dei
lationis que facta ē. et ſanctuariū
ſanctorū
et fortitudo conculcabitur. Et di
noctis dieiqꝫ ſucceſſionem ſignificat. id eſt. cōtinue. — id eſt. ſex anni. et menſes tres. et dies. xx.
xit ei. Uſqꝫ ad veſpā ꝛ mane dies
tūc — a iuda machabeo qui antiochi duces ſupauit.
duo milia trecenti. et mundabitur
templū
ſanctuariū. Factum eſt autē cū vi
quaſi picturā et imaginē
derem ego daniel viſionē. et que
nō enim omīs qui videt intelligit. ſicut ſcripturam ſanctā ſepe oculis videm⁹ et corde nō intelligim⁹
rerem intelligentiam. ecce ſtetit in
michaelis
conſpectu meo quaſi ſpecies viri.
michaelis
Et audiui vocem viri inter vlay: et
ad quē ptinet — danielē. ſ.
clamauit et ait. Gabriel fac intelli
alias iſtum
gere iſtam viſionez. Et venit et ſtetit iuxta vbi ego ſtabam. Cūqꝫ veniſſet: pauens corrui in faciē meā.
quaſi te hoīez eſſe memento
et ait ad me. Intellige fili homis
ū ſtati — cōſummatōis
quoniā in tempe finis complebiť
viſio. Cumqꝫ loquereť ad me: collapſus ſum pronus in terrā. Et te
vt ſine formidīe videret et intelligerz que dicūtur — quaſi collapſus. et quadrupes iacebat in terra.
tigit me ꝛ ſtatuit me i gradu meo
dixitqꝫ mihi. Ego oſtēdaz tibi q̄ fu
tpe qn̄ hec maledictio implebitur ſup populū iudeorū. et ſup ipm̄ antiochum. vel in fine mundi ſub antichriſto. et ſuper ipm̄
tura ſunt in nouiſſimo maledictio
viſionis — cōpletōis
nis. quoniā habet tempus finem
ſuum. Aries quem vidiſti habere
darius ſ. filius ſarſaue
cornua. rex medorum eſt atqꝫ pſarum. Porro hircus caprarꝫ rex grecorum eſt. et cornu grande qꝺ
alexander.
erat inter ocul os eius. ipſe eſt rex
mortuo.
prim⁹. Qꝺ aūt fracto illo ſurrexerūt quattuor ꝓ eo. quattuor reges
de gente eius conſurgent: ſed nō in
qꝛ alexandro nullus equipari potuit.
fortitudine eius. Et poſt regnū eorum cum creuerint iniquitates cō
antiochus pceps in omnia. — intelligere faciens. et aperto actu demonſtrans que nunc ꝓponuntur. — opere complens vel faciens — has viſiones.
ſurget rex impudens facie ꝛ intel
ligens propoſitiones. ꝛ roborabi
ūno dei
tur fortitudo eius. ſed n̄ in virib⁹
a quo omnis poteſtas
ſuis. ꝛ ſupra quā credi poteſt vni
antichriſtus. de quo. et quartum qꝺ incedet feliciter
uerſa vaſtabit. et proſperabiť ꝛ faciet. Et iterficiet robuſtos et popu
neqꝫ
lum ſanctorum ſcꝺm voluntatem
ad nutū eius — opere
ſuam. et dirigetur dolus in manu
in ſupbia magnus in oculis ſuis
eius. et cor ſuum magnificabit. et
ſanctorum
in copia rerum omniū occidet plu
deū qui dicit. ꝑ me pn̄cipes regnant. — ita vt in tēplo dei ſedeat oſtēdens ſe tanqꝫ ſit deus. — ſpiritu labiorū ſuorum interficiet impiū — In elimaide diane templum ſpoliare cupiēs vbi amiſſo exercitu ſine manibus cōtriť ē. id eſt. triſticia et morbo perijt.
rimos. Et contra principez princi
pum conſurget. et ſine manu cō
ſucceſſione temporū.
teretur. Et viſio veſpere et mane
completa. — finita vaſtatione et emundatione veniente. — in corde vel littera
que dicta eſt vera eſt. Tu ergo ſi
gna viſionez. quia poſt multos di
in corde vel terra. — his viſis. Simile dicit. abraam viſo dn̄o. loquar ad dn̄m meū cū ſim puluis et ci.
es erit. Et ego daniel lāgui et egrotaui per dies. Cumqꝫ ſurrexiſſem
factus omnib⁹ omnia. iamꝫ lud euangelicū complens. Reddite ergo que ſunt ceſaris ceſari et q̄ ſunt dei deo. — tn̄
faciebam opera regis ꝛ ſtupebam
nomia regum et cūcta tempora regnorū. qꝛ hec nō audiuit
ad viſionem. ꝛ non erat qui inter
pretaretur.

Ca. IX.

In anno pri
qui ſupra dicitur balthaſar ſucceſſiſſe q̄ primū captū iſrael ſoluit. deinde cyrus. — nō illius qui in heſter legitur — q̄ et aſtiage
mo darij filij aſſueri
primus
de ſemine medorum qui imꝑauit
ſup regnuz chaldeorū. anno vno
regni eius. ego daniel intellexi in
hieremie — numero.
libris numerū annorū. de quo ſer
mo factus eſt ad hieremiā prophetam vt complerērur deſolationis
templi
nō ingratus ꝑmiſſioni dei
hieruſalē ſeptuaginti anni. Et po
mentis
ſui faciem meam ad dominū deuz
caritatis priuilegio
meum rogare. et deprecari in ieiu
hec ſunt arma penitentiuz.
niis ſacco et cinere et oraui dominum deum meum ꝛ cōfeſſus ſum
cui⁹ nos ſerui. — cui⁹ nos creatura — nos muniminis
et dixi. Obſecro domine de⁹ ma
contemptoribus. — nō ergo qꝺ polli cetur deus ſtatim factur⁹ eſt. ſed eis ꝑmiſſa cōplet. qui mandata eius cuſtodiunt.
gne et terribilis cuſtodiens pactū

tum ſue volūtatis trahit. in cui⁹ manu dol⁹ dirigiť. qꝛ in illa fraus ꝑ op⁹ adiuuať. qꝺ em̄ fallendo dicit. hoc mira faciēdo aſſerit. Nā q̄dq̄d mendax lingua ſimulat. hꝰ q̄ſi ver eſſe manus opis oſtentat

Et ſine manu Nō angeloꝝ bello nō ſanctoꝝ certamīe. ſꝫ ꝑ aduentuz iudicis ſolo oris ſpū eterna morte feriet.

Tu ergo ſigna Gabriel expoſita viſione addit. Tu ꝫ ſigna viſionis obſcuritatez ſignās nec patere multis nec niſi ope cōpleta tur poſſe itelligi

Interpretareť. ſic angelus. vel qꝛ reges audierat et eorum noīa neſciebat. futura cognouerat. ſꝫ q̄ eſſent tp̄e neſciebat. Stupebat ꝫ ꝙ. ſolū facere poterat. ꝛ dei ſāe omnia committebat

Ca. IX

In anno pri. Ne putemus eū q fili⁹ ytapſis cui⁹ ſcꝺo āno templū edificatū ē. qꝺ por. ſuſpicať vt annos danielis extendat l'eū qui ab alexandro rege macedonū ſupat⁹ eſt. ꝛ nomē patris ꝛ victoriam addidit. qꝛ p̄m⁹ de ſemīe medoꝝ ſub ū tit regnū chaldeoꝝ vt auferat ꝓpter ſimilitudinem noīs errorē

Ego daniel in. Predixit hieremias. lxx. annos deſolatōis tēpli. p⁹ q̄s rediꝛ ꝑpl's in iudeā. et edificareť tēplū. q̄ res n̄ facit danielē negligentē ſꝫ promouet in ꝑcē. vt ꝙ deus ꝑ ſuā ꝑmiſit demētiam. ꝑ ſuā impleat ꝑcem. ne ſuperbia negligentiaz faceret. ꝛ negligentia offenſaz pariat legimus in geneſi. c. xx annos penitentie conſtitutos ante diluuiū. Sꝫ qꝛ. c. annis filij hominū penitere neglexerunt nō expectat deus vt. xx. compleanť. ſꝫ aū infert: quod. poſtea fuerat cōminat⁹. Un̄ et ad hieremiā dicit. ob duriciam iudeoꝝ. Ne ores ꝑ poplo h. quia non exaudiam te. Et

ad ſamuel. Vſqꝫquo
luges ſuper ſaul. Ego
abieci eũ. Igit̃ in ſacco
et ĩ cinere poſtulat im
pleri quod deꝰ ꝓmiſit
nõ ꝙ ſit incredulus fu
turorum.

ſ Si diligitis me manda
et miſericordiam diligentibꝰ te et
ta mea ſeruate. ſ peccata
cuſtodientibus mãdata tua. Pec
populi in ſua pſona enumerat. quia. vn̾ ex eis. ſicut
paulus in epiſtola ad romanos. ſ in nos.
ſ in alios.
cauimus iniquitatez fecimꝰ impie
egimus. ⁊ receſſimus ⁊ declinaui
mus a mandatis tuis ac iudiciis.
ſ quia ſ qui vos ſpernit me
Non obediuimus ſeruis tuiſ pro
ſpernit
phetis. qui locuti ſunt in nomine
ſ non ſuo
tuo regibus noſtris. principibus
ſ nemo ergo
noſtris. patribus noſtris. omniqꝫ
excuſabilis. ſ id eſt. nobis ſ qꝛ iuſte patimurque
populo terre. Tibi domĩe iuſticia
meremur ſ cofuſio faciei mee cooperuit me.
† ſ ſcd̃m iuſticiã tuaz.
nobiſ autẽ confuſio faciei † ſicut ẽ
ſ ducibꝰ quia duces de iuda. vñ. ñ deficiet
ſ patz. pĩceps de iuda ⁊c
hodie viro iuda et habitatoribus
ſ ſimiles in pena ſicut in culpa ſ his qui fue
hieruſalem et omni iſrael. his qui
runt duces et habitatores hieruſalẽ. modo enim nul
li tales erant ſ diſperſi
prope ſunt. ⁊ his qui procul ĩ vni
ſ a te ſ a terra tua.
uerſis terris ad quas eieciſti eos
ſ quaſi nõ te incuſo. ſed me. et meos ac
propter iniquitates eoꝝ in quibꝰ
cuſo ſ cõtra
ſ mirũ qꝛ ſerui cõtra dñm ſ ꝗ
peccauerũt in te domĩe. Nobis cõ
fuſio faciei et regibꝰ noſtris et pri
cipibus noſtris et patribuſ noſtriſ
ſ qꝛ ſupra dixerat tibi do
mine iuſticia. ne tantũ iuſtus putetur addit tibi aũt
d. d. n. ⁊c. vt iudicis ſententiam flectat ad miſericor
diam. ſ ſibi confuſio
qui peccauerunt. Tibi aũt domĩo
deo noſtro miſericordia ⁊ propici
atio. quia receſſimus a te. ⁊ nõ au
† ſ qui dicit. attẽdite popule meꝰ legem meã
diuimꝰ vocẽ † domini dei noſtri vt
ſ pficientes
ambularemꝰ in lege eius quã po
ſ nõ aliis ſ quibꝰ credendũ eſt
ſuit nobis ꝑ ſeruos ſuos ꝓphetaſ
ſ tñ ſ omnes declinauerũt ſimul ⁊c. ſ qꝫ
et omnis iſrael preuaricati ſunt le
mirum ſ a te inclinante.
gem tuam. ⁊ declinauerũt ne audi
ſ non tota in nos effũditur
rent vocez tuã. ⁊ ſtillauit ſup nos
ira quã ferre nõ poſſumus.
maledictio ⁊ deteſtatio ꝗ ſcripta ẽ
ſ i deutero. maledictões et bñdictões legimꝰ q̃ p̾ea
dicte ſunt in monte garizim. et hebal ſuper iuſtos et
in libro moyſi ſerui dei qꝛ pecca
peccatores ſ effectũ. ſ.
uimus ei. Et ſtatuit ſermões ſuos
ſ opprimendos.
quos locutus eſt ſup nos ⁊ ſuper
ſ nõ ſcd̃m deũ
principes noſtros qui iudicaue
runt nos. vt ſupinduceret in nos
ſ yperbole.
malum magnũ quale nunqꝫ fuit
ſub omni celo ſcd̃m quod factum

eſt in hieruſalem. ſicut ſcriptũ eſt
in lege moiſi. Omne malũ hoc ve
ſ tñ ſ grandis duricia etiã
flagellati nõ rogant. vel ſi rogant nõ auertuntur ab
nit ſup nos. Et non rogauimꝰ fa
iniquitate.
ciem tuam domine deuſ noſter vt
ſ ad te.
reuerteremur ab iniquitatibuſ no
ſ id eſt.
ſtris. et cogitaremus veritatẽ tuã.
ſ noſtram
Et vigilauit dominuſ ſup maliciã
et adduxit eam ſup nos. Iuſtꝰ do
minus deuſ noſter in omnibꝰ ope
ribus ꝗ fecit. Non eñ audiuimuſ
vocem eius Et nunc domine deꝰ
ſ antiquũ recolit beneficiuz. vt ad
noſter qui eduxiſti populuz tuum
ſimile ꝓuocet deũ.
de terra egipti in manu forti. ⁊ fe
ſ gloriã ſ ſicut in hac die
ciſti tibi nomen ſcd̃m diem hanc.
ſ in nos ſ in ꝓximos.
peccauimꝰ iniquitatem fecimꝰ do
ſ ſed
mine in omnẽ iuſticiam tuã Auer
tatur obſecro ira tua et furor tuuſ
ſ ꝓ hoĩe rem inducit rethorice ſ ſyon
a ciuitate tua hieruſalẽ et a monte
ſancto tuo. Propter peccata eniz
ſ Reddã peccata patrũ in filios vſqꝫ
noſtra et iniquitates patrũ noſtro
in terciaz. et q. g.
rum. hieruſalẽ et populꝰ tuꝰ ĩ op
ſ gentibus
probrio ſunt omnibꝰ ꝑ circuitum
noſtrũ. Nunc autẽ exaudi deꝰ no
ſter orationẽ ſerui tui et preces eiꝰ
ſ imple qđ ꝓmiſiſti. ſ templum.
et oſtende faciẽ tuam ſup ſanctua
rium tuũ quod deſertum ẽ. Pro
ſ nõ nos ꝗ indigni ſ antropoſpatos qñ ex
audimur. inclinare deus aurẽ videtur. qñ reſpicit vi
detur nos dignanter reſpicere oculis. qñ auertit fa
ciem. et oculis et auribus videmur indigni
pter temetipſum inclina deuſ meꝰ
ſ fac nos dignos viſione tua
aurem tuam. et audi. aperi oculoſ
et auditione
tuos et vide deſolationem noſtrã
ſ ſi nõ nos. ſaltem ciuitatem
et ciuitatẽ ſup quaz inuocatum eſt
ſ da gloriã nomini tuo. ſ qꝛ indigni.
nomen tuũ. Neqꝫ enim ĩ iuſtifica
ſ humiliter
tionibus noſtris ꝓſternimus pre
ſ de quibꝰ
preſumimus ſ ſcd̃z mul
ces ante faciem tuã. ſed in miſera
titudinem miſerationũ tuarũ dele iniqͥtatẽ noſtram
ſ ſeruos. ſ.
tionibus tuis multis. Exaudi do
ſ et ſi iratus ſ et ſi aduerſus
mine. placare domine. attende et
ſ qđ petimꝰ ſ velociter exaudi nos. ſ quo nichil
fac. Ne moreris propter temetipz
maiꝰ. qđ ergo propter ſemetipſuz rogatꝰ põt negare
ſ affectuoſe ſ iđ ſ nec des aliẽis honorẽ tuũ
deus meus. quia nomẽ tuũ inuo

Et vigilauit ⁊c.
Qñ ꝓpter peccata cor
ripimur vigilat ſuper
nos deuſ. qñ hoc nõn
facit dormire dicit̃ no
bis. Unde in pſalmo
Surrexit tãqꝫ dormi
ens dñs. tanqꝫ potẽs
c. a. u. Malicia enim
et nequicia noſtra ine
briat eum. ꝗ qñ in no
bis corripit̃ euigilare
dicit̃. et d ebrietate cõ
ſurgere. vt nos ebrios
euigilare faciat iuſticie

Septuaginta hebdomades adbreuiate ſunt ſuper po· Hebrei exponunt ita. Quaſi. O daniel ſcito ab hac die qua ti bi nunc lo quor· erat aūt annus primus darij qui occidit balthaſar. et regnū chaldeorum in pſas medoſq₃ tranſtulit· vſq₃ ad· lxx. annum hebdomadarū· id ē. annos· cccc. xc. hec populo tuo p partes accident· Primum ꝓpiciabit̄ tibi deus ſicut peccaris. et delebit̄ peccatū· et finē accipiet ꝑuaricatio. nunc eīn vrbe et templo deſtructis in luctu eſt populus· ſed in breui reſtaurabitur. et nō ſolū hoc fiet ī hiſ lxx· hebdomadib. ſed naſcet̄ chriſtus. i· iuſticia ſempit̄na· ꝛ ſignabitur viſio et ꝓphetia vt ꝓpha non inueniat̄ in iſrael. et vngat̄ ſanctus ſanctoꝝ: de quo propterea vnxit te deus deus tuus oleo le· tície qui dicit· Sancti eſtote· quia ego ſanct⁹ ſum Scito ergo q₂ ab hac die qua nunc tibi loquor. et dei ſermonē ꝓmitto ꝙ reuertat̄ populus· et hieruſalē reſtauret̄· vſq₃ ad chriſtum et deſolatōem tēpli hebdomades numerent̄. lxij. et alie· vij. in quib iuxta ordinē ſuū due res fient· de q̄bus ante dixi· ꝙ reu̇tatur populuſ ꝛ redificet̄ platea a neemia. et eſdra ſub artaxerſe· xx. anno regni eius In fine ergo hebdomadarum cōplebit̄ dei ſentētia in anguſtia tēporū quando rurſum deſtruet̄ templū et capiet̄ ciuitas. Nam poſt· lxij. hebdomades occidet̄ chriſtus· et nō erit eius populus q̇ eū negaturus eſt· ſiue vt illi dicūt. non erit illius populi imperiū quod putabat ſe retenturū. et q̇d dico de chriſto occidendo. et negaturo populo penitus deſerendo. cum et ciuitatem et ſanctuariū diſſipaturus ſit populus romanus cū duce venturo· i. veſpaſiano· quo mortuo tranſactis. vij· hebdomadib. i· an. xlix. eli⁹ adrianus a quo poſtea de ruinis hieruſalē vrbs elia condita eſt. rebellantes iudeos timoꝛupho magiſtro exercitus pugnante ſuꝑauit. ꝛ tūc defecit hoſtia et ſacrificiū. et vſq₃ ad conſummatōem mundi cōtinuabit̄ deſolatō

Tercalianus in libro contra iudeos hec ad uerbuꝫ ait· Vn̄ ḡ oſtēdim⁹ quia chriſtus venit intra. lxij. hebdomadas. Numerus a primo anno darij q̄m eo tempore oſtendit̄ danieli viſio hec· dicit eīn intellige et conijce a ꝓbeatione ſermonis reſpondere me tibi hec q̄ ſequūt̄ in textu de cōſtructione muri ⁊c· Vn̄ a primo anno darij debem⁹ computare· Tūc eīn hanc viſionē vidit daniel. Videamus igit̄ quot modo anni impleant̄ vſq₃ ad aduentū chriſti. Darius regnauit annis. xix· artaxerſes. xli. ochus q̇ et cyr⁹ annis· xxiiij. argus vno anno· alius darius qui et melaſ. xxi. alexander macedo annis. xij· poſt eum regnauit ſother ī alexandria annis· xxxv. cui ſuccedēs philadelph⁹ regnauit ānis trigintanonē· P⁹ hūc euergetes annis xxv. deinde philopater. xvij. poſt hunc epiphanes· xxiiij· Item alius euergetes annis. xxxvij. Sother annis. xxxviij· ptholomeus· xxxvij· cleopatra annis. xx. et menſibus ſex. Itē cleopatra ꝯregnauit auguſto annis. xiij. p⁹ cleopatrā auguſtus alijs· xliij· iꝑauit. Nā oēs anni auguſti fuerūt nūo. lvi Scimus aūt ꝙ in. xl· anno et primo imperij auguſti. qui poſt mortem cleopatre imperauit natus eſt chriſt⁹. et ſuꝑuixit auguſt⁹ ex quo nat⁹ eſt chriſt⁹ annos· xv· et erunt reliqua tempora annoꝝ ī die natiuitatis chriſti in annum auguſti· xli. poſt mortē cleopatre anni. cccc. xxxvij. et menſes· vi· vnd̄ iplent̄. lxij. hebdomades· et dimidia· q̄ faciūt ānos· cccc. xxxvij. ꝛ mēſes. vi. in die natiuitatis chriſti ꝛ manifeſtata eſt iuſticia eterna et vnct⁹ eſt ſcs ſanctorum. id eſt chriſtus et ſignata eſt viſio et ꝓphetia et dimiſſa ſunt peccata p fidem nominis chriſti. Quid eſt aūt ꝙ dicit ſignare viſum et ꝓphetiā q̄m omnes ꝓphete venturū annunciabant et paſſurū. Quia ergo impleta eſt ꝓphetia· p aduentū eius ſignari dicebat viſionē et ꝓphetiam· q̄m ſignaculum eſt omniū ꝓphetarum implens omnia que retro de eo annunciabāt

ꝓphete· quia poſt aduentum et paſſionē eius. iam nō viſio neq₃ ꝓphetia ē que chriſtū nunciet eſſe venturū· et paulopoſt inquit videamus quid alie vij. et dimidia hebdomades. que ſuꝑſunt diuiſe in abſciſione priorū hebdomadarū in quo anno vel actu ſint implete. Poſt auguſtū eīn qui ſuꝑuixit poſt natiuitatē chriſti anni· xv. efficiunt̄. cui ſucceſſit tiberius ceſar annis. xxij. et menſibus ſeptē. et dieb. xxviij. anno. xv. imperij eius baptiſat̄ chriſtus. habens annos quaſi. xxx. Itē gaius caligula annis trib menſib octo dieb· xiij. Nero annis· xiiij. mēſib. vij· dieb· xiij. Galba menſibus· vij. dieb· xxviij otho imperator· viij. menſibus dieb trib. vitellius menſib. viij. diebus. xxviij. veſpaſianuſ anno primo imperij ſui debellauit iudeos et fiunt anni numero. lij. et menſes ſex. Nam impauit annis. xi· atꝫ ita in die expugnatōnis iudei impleuerūt ſeptuaginta hebdomades ꝑdictaſ a daniele

Septuaginta· Beda in libro de natura rerū· Hec verba chriſti incarnationem deſignant. q̇ legē et ꝓphetas impleuit. ꝛ vnctus eſt o. l. ꝑ. p· ſuiſ hebdomades. lxx· p ſeptenos annoſ diſſincte cccc. et. xc. annos lunares inſinuant· Sꝫ notandum ꝙ eaſdē hebdomadas. nō ſimpliciter annotatas. ſ adbreuiatas aſſerit occulte cōmonens vt breuiores ſolito annoſ nouerim⁹ indicatos. Scito ergo inquit· ꝛ aduerte ab exitu ſermoniſ vt iterū edificet̄ hrlm vſq₃ ad chriſtū ducē hebdomades. vij· ꝛ hebdomades· lxij. erūt· et rurſus edificabit̄ platea· ꝛ muri ī āguſtia tp̄ꝫ. eſdra narrāte didicimus ꝙ neemias pincerna regis artaxerſis viceſimo anno regni eius menſe niſan impetrauit ab eo reſtaurari muros hieruſalem· templo multo ante cyro ꝑmittente conſtructo et q̄d ipm̄ quoq₃ opus vt dictū eſt in anguſtia temporis ꝑfecerit· adeo· ſ. a finitimis gentib impugnat⁹ vt ſtructores ſinguli gladio renes accincti vna manu pugnaſſe altera murum recuꝑaſſe narrent̄. Ab hoc igit̄ tempe vſq₃ ad chriſtū ducē. lxx. hebdomades cōputantur. id ē. anni duodenoꝝ menſiū lunariū. cccc. xc. qui ſunt anni ſolares cccc. lxxv. Siquidē pſe a prefato· xx· anno regis artaxerſis vſq₃ ad mortē darij. regnauerunt annis. c· xviij. Ex hinc macedones vſq₃ ad interitū cleopatre ānis. ccc. inde romani vſq₃ ad. xviij. tyberij ceſaris annū monarchiam tenuerunt annis. lvij· qui ſunt ſimul vt diximuſ anni ſolares. cccc. lxxv. Et cōtinent̄ circulis decē nouenalib. xxv. decies eīn nouies. xxv· fiūt. cccc. lxxv. et quia in ſingulis circulis emboliſmi. vij. accreſcunt multiplica. xxv. p. vij. et fiunt. clxxv. qui ſunt menſes emboliſmi. cccc· lxxv· annoꝝ Si ergo vis ſcire quot annos lunares faciant iſti mēſes. diuide p duodecim. clxxv menſes. ꝛ faciunt annos. xiiij· et mēſes. vij· hos iunge ad ſupradictos. cccc. lxxv. annos erūt. cccc. lxxxix· anni ꝛ. vij· menſeſ. ꝛ hos ſuꝑfluos mēſes adde ad partē octauidecimi anni imperij tyberij ſub quo dn̄s paſſus eſt et inuenies ꝑfinitas hebdomadas vel ꝑfinituꝫ terminū id eſt ab exitu ſermonis quo ꝑceptū eſt vt reedificarent̄ muri hieruſalē. vſq₃ ad eius paſſionē. lxx. hebdomadas adbreuiatas· i. annos lunares. cccc. xc. Ad eius vero baptiſmū q̄n unctus eſt ſanctus ſanctoꝝ. deſcendente ſuꝑ eum ſpūſancto· ſicut columba nō ſolū hebdomadas· vij. et· lxij. fuiſſe completas ſed et partē iā ſeptuageſime hebdomade inchoatā· ꝛ poſt hebdomadas inquit· lxij. occidetur chriſtus. et nō erit eius populus qui eū negaturus eſt. Nō ſtatim poſt. lxij. et. vij. hebdomadas. . ſed in fine· lxx· hebdomade occiſus eſt chriſtus quā ideo quantū cōijcere poſſum⁹ ſegregauit a ceteris hebdomadib quia de hac erat plura relaturus Nam et chriſtus in illa crucifixus ꝛ a populo ꝑfido nō modo in paſſione: verū ꝯtinuo exquo a iohanne ꝑdicari cepit, negatus eſt· Qd̄ aūt ſequit̄· et ciuitatē et ſanctuariū diſſipabit pplſ

ſ in ꝑtectionē.
catum eſt ſuper ciuitatē et ſuꝑ po-
ſ tuere q̄d tuū ē ſ adhuc te loquente dicam adſum ſ endiadis
pulum tuū. Cūq₃ adhuc loquerer
ſ q₂ eſt cōfeſſio laudis determinat.
ſ nō tam
et orarē et confiterer peccata mea·
tum populi. q₂ in multis offendimus omnes. vel ex
et peccata populi mei iſrael· vt proſ-
humilitate. et ſi nō peccauit: ſe populo adiungit vt
ternerem preces meas in conſpe
veniā conſequatur
ctu dei mei. pro monte ſancto dei
ſ vn̄. adhuc eo loquente. dicā ecce adſum.
mei· adhuc loquente me in orati-
ſ nō ſexū. ſed virtuteꝫ ſignificat
one mea. ecce vir gabriel quem vi
honorabilioꝛi ſexu ſ in ꝑterita viſione quā hic
derā in viſione a principio cito vo
exſequitur ſ q₂ a ſacrificō matutino vſq₃ ad veſpertinū oratio durauit et ideo deū ad mi
lans tetigit me in tempore ſacrifi-
ſericordiā flexit. vn̄ multū valet deprecatio iuſti aſſidua. ſ tam obſcura eſt viſio vt etiam ꝓpheta doceri egeat.
cii veſpertini. et docuit me et locu
tus eſt mihi. dixitq₃. Daniel: nunc
ſ nō a facie dei. vt ab eo recederē q̇ vbiq₃ ē. ſꝫ vt te docerēꝫ ab inuiſibilitate factus tibi viſibilis
egreſſus ſum vt docerē te et intelli
ſ exquo rogare incepiſti impetraſti.
geres. Ab exordio precum tuaruꝫ
ſ a deo. ſ ſententia.
egreſſus eſt ſermo. Ego autē veni
ſ que ignoras. ſ Siue deo amabilis· et di amore dign⁹ vt ſalomō ydida dicitur
vt indicarem tibi. q₂ vir deſiderio
vel vir deſideriorū vt p deſiderio tuo ſecreta audias cōſci⁹ futurorū ſ Si hoc danieli dicitur. q̇d noſ
rum es tu. Tu ergo animaduerte
facere opoꝛꝫ. quorū oculi ignorantie tenebris et caligine viciorū cecati ſūt ſ o daniel. hic ex perſona dei loquitur. Septuaginta. ⁊c
ſermonem. et intellige viſionem.
ſ Quaſi. cito reſpiciet de⁹ populū tuū p quo rogaſti qui tū nō eius eſt ſicut dixiſti ibi. q₂ nomē tuuꝫ inuocatū eſt ſuꝑ c. et ſuꝑ populū tuū. ſed tuus eſt p quo ſupplicaſti. ſ annorū. i. cccc. xc. ab exitu ſermonis vt iterum edificetur hieruſalē ſ non numero. ſ. vt nō ſint. cccc. xc. anni ſed quantitate. nō eī
Septuagita hebdomades adbre
vt aiunt. ſcōm annū ſolarē cōputantur qui habet dies. ccc. lxv. ſed ſcōm lunarē annū qui habet dies. ccc liiij. ſuperat ſolaris lunarem diebus· xi.
ſ nō meū vt diuiate ſunt ſuꝑ populum tuum et

443

cū duce venturo et finis eius vaſtitas. et poſt finē belli ſtatuta deſolatio. non ad .lxx. hebdomadas ꝑtinet. ꝓdictum enī fuerat ꝗ ipſe hebdomades uſqꝫ ad chriſti ducatum ꝑtingerent. ſed ſcriptura ꝓdicto aduentu et paſſione ipſius. quid etiā poſt hanc populo qui eum accipere nollet eſſet euenturum oſtendit. ducem enī eſſe venturū tytū dicit. qui ſcꝫ. xlij. anno dominice paſſionis ita cū populo romano ciuitatem ⁊ ſanctuariū diſſipauit. vt non remaneret lapis ſuꝑ lapidem. Vnde his ꝑ anticipationē prelibatis.

mox ad exponendum hebdomade quā omiſerat euentū redit. Cōfirmabit autē pactum ſcꝫ fidei multiſ. hebdomadas vna. id ē. ipſa nouiſſima. in qua vel iohannes baptiſta. vl' dominus. vel apoſtoli ꝓdicādo multos ad fidem conuerterunt. ⁊ in dimidio hebdomadiſ deficiet hoſtia ⁊ ſacrificium. dimidiū hebdomadis huiꝰ q̄rtuſ decimus annus tyberij ceſaris erat. quādo īchoato chriſti baptiſmate hoſtiarū purificatio fidelibus paulatim vileſcere cepit. Itē quod ſequit' in tēplo erit abominatio deſolationis. et vſqꝫ ad cōſummatōem et finem ꝑſeuerabit deſolatio. ad ſequētia tempora reſpicit. cꝰ ꝓphetie veritatem hyſtoria veterum et noſtrorum temporum euentus teſtat'. Totum ideo teſtimonium ꝓphete ponētes quantū facultas ſuppetebat expoſuimus. quia hoc et a pleriſqꝫ lectoribus ignorari et ſpeciale genus hebdomade flagitare cognouimus. fallunt' enī qui putant hebreos talibꝫ

riſti. Simile loq̄tur deus in exodo ad moyſen. deſcē de q: peccauit populꝰ tuꝰ. quaſi nō meꝰ quē deſeruit.
nō meā — In paſ
ſuꝑ vrbem ſanctam tuam vt con
ſione chriſti qui tulit peccata mūdi
deleta.
ſumetur preuaricatio. ⁊ finē acci
expoſitio.
tempore grē.
piat peccatum. et deleatur iniqui
euangelij
q̄ legis iuſticiā vincat
tas. et adducatur iuſticia ſempiter
lex et ꝓphete vſqꝫ ad iohannē quia ante
na. et impleat' viſio ⁊ prophetia et
aduentum chriſti hec omnia magis ſperabantur q̄ꝫ
tenerentur. — attentum
vngatur ſanctus ſcōꝝ. Scito er
reddit — annoꝝ. id ē. cccc
xc. ab exitu ſermonis vt reſpondeatur ab artaxerſe
go et animaduerte ab exitu ſermo
et edificetur hieruſalē
nis. vt iterum ędificetur hieruſalē
ducū — nouiſſimā videtur ſe
vſqꝫ ad chriſtum ducem hebdo
parare quaſi ō ea plura locutuſꝰ. de qua ſubdit. et
mades ſeptē ⁊ hebdomades ſexa
cōfirmabit pactū multis hebdomas vna — a ne
gintadue erunt. et rurſum ędifica
emia — hieruſalem — in breui.
bitur platea. et muri in anguſtia tē
porum. Et poſt hebdomades ſexa
ſubaudis et. vij. — nō ſtatim eis impletis ſꝫ poꝰ ca in fine. lxx.
gintaduas occidet' chriſtus. et nō
ſed ceſaris vel dyaboli. vnde. partes vulpiū
erunt. — nō habe
erit eius populuſ qui eum negatu

annis vſoſ. alioquin tota veteris inſtrumenti ſeries vacillat. nec vlliꝰ etas tanta quanta ſcripta eſt debet intelligi. ſed ad lune curſum ſtringi. Sciendum ſane ꝗ affricanus hebdomadarū curſum quē nos in decimūſeptimū vel decimūoctauū tyberij ceſaris annum quo dominū paſſum credimus. iuxta cronicā euſebij ꝑduximus ab eodem quo nos incipiens exordio q̄ntodecimo eiuſdem imꝑatoris anno. quo eum paſſum credidit putat eē cōpletum. ponens ānos regni ꝑſarū. cxv. macedonū. ccc. romanoꝝ. lx. Sꝫ diligens lector qđ magis putauerit ſequendū eligat.

Affricanus Viceſimo āno artaxerſis regis ꝑſarum ꝓceſſit ſermo quando neemias eius pincerna ſicut in eſdra legitur rogauit et impetrauit vt reędificaretur hieruſalē. et hic eſt ſermo qui egreſſus eſt qui extruende vrbis dedit licentiam que vſqꝫ ad tempus illud vicinarū gentiū patebat incurſibus. Siquidē ad cyri regis imperiū qui volentibus reuerti in hieruſalē dederat poteſtatem ieſus et zorobabel et eſdras ſacerdos. et qui cū eis ꝓficiſci voluerunt templū ⁊ vrbem ⁊ muros eius edificare conati ſunt. ꝓhibētibus in circuitu nationibꝫ ne impleretur opus. quaſi hoc fieret regis iniuſſu. Pendebat ergo opus interruptū. vſqꝫ ad neemiā. et. xx. artaxerſis annum quo tempore regni ꝑſarum. centū. xv. anni fuerant euoluti. captiuitatis autem hieruſalē. c. lxxxv. Tunc primū artaxerſis iuſſit muros extrui. et neemias prefuit operi. Tunc ędificata eſt platea ⁊ muri circumdati. Ex illo tempore ſi numerare velis. lxx. annoꝝ hebdomades vſqꝫ ad chriſtū inuenire poteris. Si vero harū hebdomadarum principium ab alio tempore ſumimus. ⁊ tempora non occurrunt ⁊ multa contraria incurrimus. Nā et ſi a cyro ⁊ prima eius indulgentia. qua iudęorum laxata eſt captiuitas. lxx. hebdomades numeramus centū annos ⁊ eo amplius inuenienus qui

iſtum hebdomadarum excedant numerū. ⁊ multo plures ſi ex quo danieli locutus eſt angelus. addiciſqꝫ amplior numerus ſi captiuitatis principium habueris hebdomadarū exordium. ꝑmāſit enī regnū ꝑſarū vſqꝫ ad inicium macedonū annis. cc. xxx. et macedones regnauerunt annis. ccc. atqꝫ exinde vſqꝫ ad annum. xv. tyberij ceſaris quando chriſtus paſſus eſt anni ſunt. lx. qui omnes faciunt. d. xc. ita vt centum ſuꝑſint anni. a viceſimo autē anno artaxerſis vſqꝫ ad chriſtum complentur hebdomades. lxx. iuxta lunarem ſupputatōnem hebreoꝝ qui mēſes non iuxta ſolis ſed lune curſum numerāt. Nam a cēteſimo ⁊. xv. anno regni ꝑſarū qn̄ artaxerſis eiuſdem regni viceſimum imperij ſui agebat ānū. ⁊ erat octogeſime ⁊ tercie olimpiadis annuſquartuſ vſqꝫ ad ducēteſimā ⁊ ſecundā olimpiadem et ſcōm eiuſdem olimpiadiſ annum. tyberij qꝫ ceſaris annum. xv. colligunt' anni. cccc. lxxv. qui faciunt ānoſ hebreoꝝ. cccc. xc. Nota affricanū ⁊ bedam in ſumma conuenientes in hoc ſolo diſſentire qđ affricanꝰ dicit regni romani ſexaginta annos fuiſſe vſqꝫ ad. xv. annum tyberij ceſaris quando dicit paſſum chriſtū. Beda vero. lvij. annos vſqꝫ ad. xviij. annum regni tyberij ceſaris qn̄ dicit chriſtum paſſum. Licet ergo dicat. lvij. annos fuiſſe vſqꝫ ad annū. xviij. tyberij ceſaris in quo innuit nō niſi. lvij. annos fuiſſe vſqꝫ ad. xviij. an. ty. ceſariſ. tn̄ cū affricano in ſūma conuenit. q̄a qđ affricanus ī regno

mus regem niſi ceſarem. et alibi. hunc neſcimus vnde ſit. — ideo — templū.
rus eſt. Et ciuitatē et ſanctuarium
romanus — veſpaſiano
diſſipabit populus cum duce ven
turo. et finis eius vaſtitas. et poſt
ſub veſpaſiano — a deo ineternū
finem belli ſtatuta deſolatio. Con
firmabit autē pactum multis he
nā iam tres anni
bdomas vna. et in dimidio heb
ꝓterierant nouiſſime hebdomade. qn̄ dn̄s baptiſatꝰ
domadis deficiet hoſtia et ſacrifi
eſt. i. cccc. octogeſimo. vi. quibus adiiciuntur tres anni et ſex menſes. et pars. xviij. anni tyberij. et ſunt cccc. xc. — abomīata deſolatio — abomīnāda ſa
cium. Et in templo erit abomina
crificia poſt mortē chriſti — mundi.
tio deſolatōnis. et vſqꝫ ad conſum
mationem et finem perſeuerabit
iudeorū
deſolatio.

Ca. X

Anno tercio regni cyri regis perſarum verbū reuelatū ē danieli cognomēto balthaſar ⁊ verbum
dei q̄ hoc factūꝰ ē et ꝓphete q̄ intellecturꝰ
verū et fortitudo magna. itellexit

ꝑſarū minus ponit. in regno romanoꝝ plus ponit. Sꝫ ſequamur bedā qui dicit chriſtū. xviij. anno tyberij paſſum fuiſſe. quia ſm lucā ſtatim poſt. xxx. annū qui fuit. xv. annus tyberij ceſaris chriſtus eſt baptizatus. Deinde poꝰ tres annos paſſus nō. xv. an. ty. ce.

Scito ergo. Nō nos moueant hebrei ſi prius numerent'. vij. hebdomades. ⁊ poſtea. lxij. ⁊ rurſus vna ī duas ꝑtes diuidat'. Eſt enī hoc ydioma hebrei ſermonis ⁊ antique latinitatis. vt an̄ minorem numerū ſuppu tent. poſt maiorē. Vbi gratia Nos iuxta ꝓprietatē lingue noſtre. nunc dicimus abraam vixit annos. c. lxxv. Illi econtrario vixit. v. lxx. c. Nō igitur vt legit' ita adimplet'. ſꝫ vt totū pariter ſupputetur. ita finem accepit. Nec ignorandū quoſdam illoꝝ dicere. qđ vna hebdomas de q̄ dr̄. cōfirmabit a. p. m. e. u. diuidat' in veſpaſianū ⁊ adrianū. vt iuxta hyſtoriā ioſephi veſpaſianus et tytus tribus annis. ⁊ ſeptē menſibus pacē cum iudeis fecerit. Tres autē anni ⁊ ſex menſes ſub adriano computentur. qn̄ hrl̄m oīo ſbuerſa eſt. ⁊ iudei cateruatim ceſi. ita vt a iudee q̄qꝫ finibꝫ ꝓpellerentur. hoc aiunt hebrei non magnopere curantes a primo anno darij regis ꝑſarum vſqꝫ ad extremā euerſionem hieruſalem. que ſub adriano accidit. computari olimpiades. c. lxxiiij. i. annos. d. c. xcvi. qui faciunt hebdomadas hebraicas. xcix. ⁊ annos tres qn̄ chochebas dux hebreorū eſt oppſſus ⁊ hieruſalem vſqꝫ ad ſolū diruta eſt

Cōfirmabit aūt pactū. Iohāne. ſ. ⁊ chriſto ⁊ aplis ꝓdicātibꝫ mlt̄i ſaluati ſunt. ⁊ cepit verꝰ hoſtia ī cordibꝫ fideliū vel electoꝝ vileſcere.

Confirmabit aūt p. zc. Hoc đ tribꝫ annis intelligendū eſt. ⁊ dimidio q̄bꝫ chriſtꝰ ꝓdicauit. ⁊ qđ ꝑribꝫ ꝓmiſerat: cōfirmauit. Ca. X

Anno tercio. In fine prime viſionis legimus quia fuit daniel vſqꝫ

ad annū primū cyri re
gis·qđ ſic accipiendū
eſt q̄ fuit apđ chalde
os in p̄ſtina dignita
te vſq̄ ad annū p̄mū
cyri regiſ.ꝛ pᵒ ī medoſ
trāſlatᵒ.vbi āno p̄mo
cyri regis·lxx·hebdo
madarū ſacramēta co
gnouit·Nūc tercio an
no regis cyri hec vidiſ
ſe narrat.

In diebᵒ illis
Anagoge· Qui in lu
ctu eſt et ſponſi luget
abſentiā non comedit
panē deſiderabilē qui
de celo deſcē.neq̄ ſoli
dū cibū capit q̄ p̄ car
nē intelligitᵛ nec vinū
bibit qđ letificat cor
hoīs.nec exhilarat fa
ciē ī oleo·Hec aūt ieiuniū
īpetrabiles fac lacmaſ
ſpōſe.ſi qn̄ fuit ſpōſus
ablatᵒ ab ea nec dani
el q̄q̄ aliter audet do
minū deprecari.

Iuxta fluuiū
Ezechiel iuxta fluuiū
chobar vidit viſionē
iohi baptiſte ſup fluē
ta iordanis apti ſunt
celi·Taceāt g̃ delirame
ta eoꝝ qui vmbras et
imagines ī veritate q̄rē
tes ipam conantᵛ euerte
re vt flumina et arbo
res ꝛ padiſū allegorie
legibꝰ mentiantᵛ

Tygris fluuiᵒ a ty
gride velociſſima be
ſtia.nimia ſui velocita
te nomē acq̄ſiuit

Veſtitᵒ lineis
Theodocio balthiſ.
lxx·biſſinuꝫ:aq̄la caip
id eſt.precipua.

Et renes eius.
In expoſitōe hieroni
mi ſup ezechielē hec ple
ne expoſita inuenies

Vidi autē ego
Simile paulᵒ ī actibꝰ
aploꝝ paſſᵒ ē vt cete
ris n̄ vidētibꝰ viſionē
ſolᵒ aſpicereꝫ. alij ſonū
audierūt.ſꝫ vim vocis
nō intellexerūt.

Deſideriorū
Symachᵒ. Deſidera
bilis·q꞉ oīs ſacrᵒ bōns
in ſe aīe pulcritudineꝫ
amatᵛ a deo.

Quia ex die p.
Statim ē auditᵒ ſꝫ nō
ſtatim miſſus ē angelᵒ
datur ī mora occaſio
amplᵒ deprecādi ꝛ de
ſiderādi vt amplᵒ poſ
ſet mereri.

Nos aūt ait·ego in

ſ nos quoq̄ litteras fruſtra vi
q̄ ſermoneꝫ. Intelligentia em̄ eſt
demus aut legimus niſi intelligamus
opus in viſione. In diebus illis
ſ conuertimini ad me in toto corde
vrō ī ieiunio et fletu et plāctu ſ p miſterio trinita
tis. ſ ne trāſito
ego daniel lugebam trium hebdo
ria et fortuita videatᵛ operatio ſ celeſtē ſ quaſi a
madarum diebus.panē deſidera
cibis delicatoribus abſtinuī.qđ nobis multomagis
faciēdū tpe ieiunij.q̄ eni illicitis vtūtur abſtinere de
bēt etiā a licitis. ſ pfecte. ſ corpᵒ xpi ſ ſāguis
bilem non comedi.et caro et vinū
non introierunt in os meum· Sꝫ
ſ more pſarū et medorū qui vſq̄ hodie pro
balneis vtuntur vnguentis
neq̄ vnguento vnctᵒ ſum· donec
ſ finis nō pugna coronat. † ſ p miſterio trinita
complerentur †triū hedomadaruꝫ
tis.
dies.Die autē viceſima et quarta
menſis primi eram iuxta fluuium
ſ eleuatōe
magnum qui eſt tygris· et leuaui
opus eſt oculorum.vt miſtica videamus.
ſ mentis. ſ ſic ſ ſyma
chus.quaſi vir.non enim vir erat ſed viri habebat ſi
militudinē. ſ ange
oculos meos et vidi. Et ecce vir
lus ipſius.qui et totiuſ populi captiuati michael eni
populo qui in iudea remanſerat p̄erat.
vnus veſtitus lineis.ꝛ renes eiuſ
ſ alij opbat. aq̄la colore opbat
ſ erat.
accincti auro obrizo. et corpᵒ eiuſ
ſ alij tarſim q꞉ lapis ille marini coloris eſt.
quaſi criſolitus et facies eius ve
lut ſpecies fulguris· et oculi eius
vt lampas ardens.et brachia eiuſ
ꝛ q̄ deorſuꝫ vſq̄ ad pedeſ q̄ſi ſpēs
eris cādentis. et vox ſermonū eiᵒ
vt vox multitudinis. Vidi autem
ego daniel ſolus viſionem· porro
ſ animalis homo nō pcipit ea q̄ ſunt ſpūs dei
viri qui erant mecum non viderūt
ſ beſtia ſi tetigerit montē lapidabitur.
ſed terror nimius irruit ſuper eos
ſ q̄ male agit odit lucem
ſ audiui dn̄e in paradiſo vocē
et fugerunt in abſconditum· Ego
tuam et abam.
autem relictus ſolus vidi viſionē
grandem hanc·et non remanſit in
ſ viſa fortitudine dei
me fortitudo.ſed ꝛ ſpecies mea im
ſ Simile
mutata eſt ī me.et emarcui.nec ha
ait moyſes.et exterritus ſum et tremebundus .et ab
bui quicq̄ virium. Et audiui vo
raam.loquar ad dn̄m meū cū ſim puluis et cinis.
cem ſermonum eius·et audienſ ia
ſ mente
ſ vel contriſtatus.
cebam conſternatus ſuper faciem
ſ ſciēs q꞉ cinis ē et ī cinerē re.
meam.et vultus meuſ herebat ter
ſ In figura hoīs videtur angelus et
re: Et ecce manus tetigit me·ꝛ ere
humanā manum mittit ad pphetam vt generis ſui
xit me ſup genua mea· et ſup arti
corpus aſpiciens nō paueat. Similis eni ſimilē q̄rit
culos manuū mearuꝫ. Et dixit ad

ſ quia precum inſtantia et af
me· Daniel vir deſideriorum intel
flictione corporis.et ieiuniorū duricia cupit ſcire vē
lige verba que ego loquar ad te·ꝛ
tura et dei ſecreta.
ſta in gradu tuo· Nunc enim ſum
miſſus ad te. Cumq̄ dixiſſet mihi
ſermonem iſtum·ſteti tremens .et
ait ad me Noli metuere daniel·q꞉
ſ xx.quarta die menſis primi.ī.niſan. expletis
tribus hebdomadibus viginti et vno.ſ. diebᵒ :cernit
ex die primo quo poſuiſti cor tuū
hāc viſionē et audit ab angelo.quia exquo orare ce
ad intelligendū vt te affligeres in
pit et ſe affligere in conſpectu dn̄i.exaudita ſunt ver
ba eius. † ſ vt captiuᵒ populᵒ ſub dario
conſpectu dei tui :†exaudita ſunt
relaxetur. ſ qui orationes tuas deo offerebaꝫ
verba tua·et ego veni propter ſer
ſ angelᵒ.
mones tuos· Princeps autem re
gni perſarum reſtitit mihi viginti
ſ q̄ p̄eſt iudeis
et vno diebuſ.et ecce michael vnᵒ
ſ angelis ſ reſiſtente princi
de principibus primis.venit ī ad
pe pſarū p̄cibus tuis et mee legationi q̄ orōes tuas
deo offerebā ſ iuxta michaeleꝫ
iutorium meum.ꝛ ego remanſi ibi
qui contra pſarū principem loquebatur.
ſ angelū
iuxta regem pſarum· Veni auteꝫ
ſ qđ pcabaris
vt docerē te que ventura ſunt po
ſ nō in vicino.ſed in conſūma
pulo tuo in nouiſſimis diebᵒ.quo
tionē ſeculi ſ ptelabitur
niam adhuc viſio in dies. Cumq̄
loqueretur mihi huiuſcemodi ver
bis.deieci vultum meū ad terram
et tacui· Et ecce quaſi ſimilitudo fi
ſiō
lij hominiſ tetigit labia mea· ꝛ ape
riens os meum locutus ſum. ꝛ di
xi ad eum qui ſtabat contra me.
Domine mi in viſione tua diſſolu
te ſunt compageſ mee.ꝛ nihil ī me
remanſit virium. Et quomō pote
rit ſeruus domini mei loqui cum
domino meo? Nihil em̄ in me re
manſit virium·ſed et halitus meus
intercluditur· Rurſuꝫ ergo tetigit
me quaſi viſio hominis.ꝛ confor
tauit me et dixit? Noli timere vir
deſideriorum·pax tibi·confortare
et eſto robuſtus. Cumq̄ loquereᵛ
ſ alias conualui.
mecum inualui et dixi . Loquere
ſ aliter ſacramenta dī
audire nō poterat. Quaſi.tu feciſti. vt audire et ſen
mi domine. quia confortaſti me.
tire poſſim que loqueris †ſ Quaſi.adō veni vt do
cet.† Nunquid ſcis quare veneri

greſſus ſum ad verba
tua hec ſignificat.poſtq̄
cepiſti lacrimis.et ieiu
nio ꝛ orōibꝰ inuocare
miſericordiā.ego occa
ſionē accepi· vt pro te
oraturᵒ ingrederer in
conſpectu dei.

Ego veni. Bre.
quaſi d· pc̄ū tuaꝝ me
rita exigūt vt iſraeliti
cus ppl's a iugo ſeruitu
tis ſue exuatᵛ ſꝫ adhuc q̄dē
in codē iugo ppl's pſa
rū plenius.cui a dario
p̄mo licētia data ē re
deūdi dn̄o purgetur.
Vn̄ de ereptōe illiᵒ p̄n
ceps pſaruꝫ iure mihi
ꝯdicit q̄muis p̄ces me
coꝝ q̄ lacrime q̄ in iu
dea ſūt relicti adiuuēt
Vn̄· Et ecce michael
vnus

Princeps a r.
Hieroᵒ. Videtᵛ michi
hic angelᵒ eſſe cui pſis
credita eſt iuxta illud.
Qn̄ diuidebat altiſſi
mᵒ gentes·qn̄ ſepabat
filios adā· ſtatuit t̄mi
nos gentiū iuxta nūm
angeloꝝ dei. Iſti ſunt
p̄ncipes d̄ q̄bꝰ paulus
Sapiam loq̄m̄ int̄ p
fectoſ q̄ꝫ nemo p̄ncipū
hᵒ ſeculi cognouit. Si
em̄ cognouiſſent nūq̄
dn̄m gl'e crucifixiſſent
Reſtitit mi· Facieſ
p̄ cōmiſſa ſibi,puintia
ne captiuoꝝ pplus di
mitteretᵛ et forſan cum
ex q̄ orare cepit,ppheta
exauditᵒ ſit nō ſtatim
ei miſſuſ ē angelᵒ.q̄ dei
indulgentiā nūciaret·
q꞉·xx·et vno diebꝰ re
ſtitit ei p̄nceps pſaruꝫ
enūans peccata iudeo
rū.q̄bꝰ iuſte captiui te
nerentᵛ.nec dimitterētᵛ

Bre. Angelicoſ ſpūs
recte dei militeſ dicimᵘ
dum certare eos ꝯtra
poteſtates aeris non
ignoramus.que tn̄ cer
tamina nō labore ſed
imperio peragunt· q꞉
quidquid agendo cō
tra immundos ſpiritᵘ
appetunt ex adiutorio
cuncti potentiſ pn̄t

Domine mi. Alij.
Domie in viſione tua
conuerſa ſunt interio
ra mea ī me. Vn̄· Be
nedic anima mea.d.ꝛ
o·que in . m· ſūt n·ſ·c.
prius enim q̄ꝫ dei vi
ſionem mereamur. ite
riora noſtra foris ſunt

et aſpiciūt. poſt autē ↄuertunt et tuti in illis ſumus. Vñ alibi. omis glo- ria eius filie regis abintus.

Cū em̄ egredezer. Reuoluende ſunt veteres hyſtorie ⁊ conſiderā dum. ne forte tps illud ſignificet. qñ pſe a grecis ſuperati ſunt.

Cū em̄ egre. Ac ſi dicat. Egrediebar a conſpectu dei vt q̄ ventura ſunt pplo tuo nunciarē tibi. licet ſecurus nō ſim ſtante ibi pſarū principe ⁊ ↄtradicente p̄cibus tuis. ⁊ mee legationi. ⁊ ecce princeps grecoꝝ. i. angelus macedonū veniebat. ⁊ ingreſſus eſt in conſpectu dī. vt accuſaret pncipem pſarū atq; medoꝝ. vt in eoꝝ locis regnū macedonū ſuccederet. Mira dei ſacramenta. Laxato em̄ de captiuitate iudeorum pplo. pſarū regnū atq; medoꝝ interfecto dario ſubuertit alexāder rex macedonū. ⁊ princeps grecoꝝ vicit pncipem pſarū. hic et regnū medoꝝ. ⁊ pſaꝝ. ⁊ cū eis iudeos in regnū ſuū trāſferre cupiebat. vult em̄ ſuoꝝ poteſtatem in trenis creſcere.

Quia alexander ſb uerſa grecia. ⁊ poteſtati ſue ſubiecta in pſas arma corripuit. et ido nil mirū ſi pnceps macedonū dicit princeps grecoꝝ.

Verūtn̄ an. ti. Quaſi. res adhuc i dubio eſt. te em̄ precante dñm. ⁊ me offerēte orationes tuas. ſtat e regione pnceps pſarū qui nō vult de captiuitate relaxari pplm tuum quia tn̄ princeps grecoꝝ ipugnat principē pſaꝝ hñs michaelē in adiutoriū. annunciabo tibi. qđ e. eſt. i. ſ. v.

cerē te exaudita eē p̄ces tuas ſ in conſpectu dei
ad te Et nūc reuertar vt prelier ad
ſ angelū
ſ q̄ nō vult a captiuitate relaxari populum tuum
uerſum principem pſarum Cū em
egrederer apparuit princeps gre
corum veniens. Verūtamē annū
ſ preſcientia dei
ciabo tibi quod expreſſum eſt i ſcri
ſ in orōib' p vobis ad deū
ptura veritatiſ et nemo eſt adiutor
ſ qui ſum angelus ille. qui offert deo orōnes tuas.
ſ cui creditus eſt populus iudeorū. et ego et princeps grecorū nūc cōmuni labore pugnamus cōtra principē pſarū
meus in omnibus his. niſi micha
el princeps veſter

Ca. XI.

ſ daniel
Ego autez ab
⁊ ſ qui ſubuertit chaldeos. et me de manu inimicorū quantum in ſe
anno primo darii me
fuit liberauit. et anulo ſuo lacuz leonū ne me aduerſarij interficerent ſignauit.
di ſtabam vt cōfortaret et robora
ſ ego dñs
retur Et nūc veritatem annuncia
bo tibi. Ecce adhuc tres reges ſta

Et nemo ē ad. Gregorius. Que pax in ſublimib' eſſe pōt. ſi inter ipſos q̄q; angelicos ſpiritus preliando certamen agit. q̄ ſemp ꝟitatis conſpectui aſſiſtunt. ſ quia cūcta angeloꝝ miſteria diſpenſandi ſingulis q̄buſq; gentib' ſunt prelata. cū ſubiectoꝝ mores aduerſus ſe viciſſim p̄poſitoꝝ opē ſpirituū merentur. ipſi q̄ p̄ſunt ſpūs ↄtra ſe venire referunt. Is nanq; angelus q̄ danieli loq̄batur: captiuis iſraeliticis pplis in pſide ↄſtitutis plat' agnoſcit. Michael aūt his q̄ in iudea remanſerāt ex eadē plebe p̄poſitus inuenit. Vñ ibi ab eodē angelo danieli dicit. Nemo eſt adiutor meus ⁊c. Et ſupra. Ecce michael vn' de pñcipib' prim' venit adiutor mihi. q̄ſi. alijs detent' tenebatur ſ venire in adiutoriū dicit. Cūq; vt aduerſus principē pſaꝝ p̄liet. egreditur. grecoꝝ ſibi princeps apparet. adū̊ſum q̄q; grecos iudea aliqua commiſerat. q̄ꝑfecto cā illi' ereptioni reſiſtebat. pphete igit' p̄ces angel' exaudit. ſ pſaꝝ pñceps reſiſtit. q2 ⁊ ſi iā vita iuſti deprecātis ereptōz eiuſdē populi exigit. tn̄ eadem ppli vita ↄdicit. michael adiuuat. ſ grecoꝝ princeps ad p̄luū venit. q2 mereri veniā tā lōga oppreſſoꝝ captiuitaſ poterat ſ ereptioni q̄q; eoꝝ hoc qđ in grecos deliquerāt obuiabat. Sublimes ſpūs gētibus pncipātes neq̄q̄; p iniuſte agentib' decertāt. ſ eoꝝ facta iuſte diiudicātes examiāt ⁊ vniuſcuiuſq; gētis iuſticiā l' culpā ſupne curie ↄſiſtoria ē ſui ſup ſe volūtas opificis volūtas ſumma quā dū ſp aſpiciūt qđ obtinere nō valēt nunq; volūt

Ca. XI

Ego aūt ab anno. Iuxta editionē vulgatā vſq; ad finē libri: vna putat' viſio q̄ p̄ceſſit ⁊ q̄ anno tercio regis pſaruz apparuit danieli. ſ iuxta hebraicā veritatē ſepata ſunt q̄ ſequunt'. ⁊ ſcripta ordine p̄poſtero. de cui' cā ſupradictū ē. nō em̄ ſub cyri anno tercio. ſ ſub darij primo qui occidit balthaſar narrant' q̄ ſcripta ſunt.

Ego aūt ab ⁊c. Cōſueuerūt pphete repēte pſonas introducere ſn̄ vl la ꝟboꝝ p̄fatione vt ē hic. Tu es refugiū meū a tribulatōne q̄ circundedit me exultatio mea e. m. a c. m. et repēte pſona dñi itroducit' reſpōdēns. Intellectū tibi dabo et i. te in v. hac q̄ g. ſ. ſ. te o. m. q̄ et ſ dicēte ppha. Ab anno pmo darij medi ⁊c. dñs repēte reſpōdet. et nūc ꝟitatē an. ti. Quaſi. q2 vis noſſe d regib' pſarū q̄d futuꝝ ſit audi ordinē reꝝ et auſculta qđ q̄ſis

Stabam. In cōſpectu dñi ſc; rogās eius clementiam p eo q̄ me diligebat vt ↄfortaret' ⁊ corrobararet' vel ipe l' regnū ei' ⁊ cū i oratōe p̄ſiſterē. ſ dño reſpōdente cognoui. et ecce adhuc tres reges ſtabunt in perſide.

Et ecce adhuc t. r. ſ. i. per. i. cābiſes fili' cyri. eſmenides magn' q̄ pathapten filiā cambiſis duxit vxorē q̄ cū a. vij. magiſ fuiſſz occiſus. i locū e' dario ſuccedēti eadē pathapthis nupſit. ⁊ ex eo xerſen filiū genuit. qui potētiſſim' rex et ditiſſimus ↄtra greciā innumerabilē duxit exercitū. ⁊ ea geſſit q̄ grecoꝝ narrāt hyſtorie. Succēdit em̄ athenas ſub principe galla. ⁊ bellū eo tpe geſtū in monophilis. ⁊ apud ſalminiā nauale certam̄. qñ ſofocles et euripides clari habebant' ⁊ themiſtocles in pſas fugiens hauſto tauri ſanguinie p̄ijt. fruſtra q̄ q̄ dā dariū q̄rtū regē. q̄ ab alexandro ſupatuſ eſt ſcribunt q̄ nō q̄rtuſ ſ quartuſdeci' p' cyꝝ rex pſaꝝ fuit quē ſeptimo impij ſui anno et ſuperauit ⁊ occidit alexander. Et notandū q̄ quattuor poſt cyrū regib' pſarū enumeratis. nouē p̄terierit ⁊ ad alexandꝛuz ptranſierit. Non em̄ curauit ſpūs ppheticꝰ hyſtorie ordinē ſeq̄. ſ p̄clara queq; perſtringere

bunt in pſide. et quart' ditabitur
opibus nimiis ſup omnes. et cuz
inualuerit diuitiiſ ſuis concitabit
omēſ aduerſuz regnū grecie Sur
get vero rex fortis ⁊ dominabitur
poteſtate multa. et faciet quod pla
cuerit ei. Et cū ſteterit conteretur
ſ regnū eius
regnum eius. et diuidet' in quattu
ſ q2 liberos nō habuit
or ventos celi. ſed nō in poſteros
ſ q2 diuiſum regnū factū eſt debilius. dum ſucceſſores etiā aduerſum ſe inteſtino furore debachantur.
eius neq; ſcđm potentiā illi' qua
dominatus eſt. Lacerabitur enim
ſ obſcuriores et mīores
ſc; pdicā. crateron. liſimachū.
regnū eius etiaz in externos exce
ſ iiij. ſucceſſoribus. ſ.
ſ ptholomeus lagi fili'.
ptis his. Et confortabit' rex auſtri
ſ ptholomeus philadelphus.
et de principibuſ eius p̄ualebit ſu
per eum Et dominabitur ditione.
Multa enim dominatio eius. Et
ſ multorū quibus pugnarunt.
ſ amici fiēt. ſ ptholomeus philadelphus et tercius in ſyria antiochus. qui et theos. id eſt deus
poſt finē annorum federabuntur.

Rex fortis et dominabitur. alexāder. q̄ miricis tracibuſq; ſupatis victa grecia. thebiſq; ſubuerſis. trāſiuit i aſiā ⁊ fugatis darij ducib'. vrbē ſardis cepit. poſteaq; capta india ⁊ vrbe alexādria ↄdita cū; xxx. ⁊ duos haberet etatis ānos ⁊ duodecimū anū impij in babilone veneno interijt

In quattuor ve. Oriente. ſ. ⁊ occidentē. meridiē. ſeptentrionem. In egipto em̄ q̄ eſt ad meridiē prim' regnauit ptholome' lagi fili'. in macedonia philipp' q̄ ⁊ aridē' frater alexādri q̄ eſt ad occidentē. ſyrie ⁊ babilonis et ſupiorib' locis q̄ ſunt ad orientē ſeleuc' nichanor impauit aſie. et pōto et ceteris in eadē plaga puintijs antigon'. i. ad ſeptentrionē. ⁊ ſ ſm toti' orbis plagas dicim'. q̄ aūt i iudea eſt ad aq̄lonē ſyriā: ad meridiē egiptū h;

Lacerabitur enim Nā capadocia ⁊ armenia. bithinia. boſphor' erachaiaq; ⁊ alie puintie de poteſtate macedonū recedentes. diuerſos ſibi reges ↄſtituerūt

Rex auſtri. Ptholome' lagi fili' q̄ prim' i egipto regnauit. vir prudentiſſim' fortiſſimuſq; ac ditiſſim' adeo vt pyrrū regē epirotaꝝ expulſū reſtituerit in regnū. cypzūq; ⁊ phenicē obtinuerit. ⁊ deuicto demetrio filio antigoni. ſeleuco nichanori regni ſui ptē quā antigon' abſtulerat reſtituit cariā q̄q; et phenicē. inſulas multas ⁊ vrbes ⁊ regiones ſibi ſubiugauit

Et de principibus: Ptholome' philadelph' ſecūd' rex egipti filius ptholomei ſupioris: ſub q̄ lxx. alexādrie ſcripturā ſanctaz in grecū dicunt' vertiſſe ſermonē. q̄ et eleazaro pontifici et tēplo multa dona miſit. e' bibliothece p̄fuit demetri' phaleri' apud grecos orator et phs. hic tāte potentie fuiſſe narrat'. vt patrē ptholomeū vicerit.

Ptholomeũ philadelphũ narrãt hyſtorie hẽuiſſe peditũ. ccc. eqtũ. xx. milia. currũ duo milia. elephãtoꝝ q̄s prim⁹ duxit ab ethiopia. cccc. naues longas q̄s liburnas vocant. mille q̄ngentas. alias ad cibaria militũ deportanda mille. auri q̄qꝫ ꝛ argẽti grande pondus. ita vt de egipto ꝑ ſingulos annos. xiiij. milia. octoginta talẽta argẽti accipꝫ ꝛ frumenti artabas q̄ menſura. iij. modios ꝛ terciam modij ptẽ hꝫ. q̄nq̄es ꝛ decies cẽtena milia.

Filiaqꝫ regis. Ideo cetera regna dimittẽs macedonie. ſ. et aſie: tm̃ de ſyrie et egipti regib⁹ narrat. quia iudea in medio poſita nunc ab his. nunc ab illis regibus tenebatᷣ. et ſcripture ſancte propoſitum eſt. non externam hyſtoriã texere ſꝫ eam q̄ iudeis copulata eſt.

Filiaqꝫ regis. Beronice filia ptholomei philadelphi veniet nuptura ad antiochũ p⁹ bella diutina.

Et tradetᷣ ipſa. a laodice antiochi pͦore vxore quẽ ipſa p⁹ veneno occidit cõiuis amore e⁹ vict⁹ in honorem reſtituiſſet eam cũ prius prepoſita beronice haberet eam quaſi concubinã. ſꝫ timuit mentẽ viri dubiã.

Obtinebit. Qꝛ in egipto ſeditionem moueri audiuit. tulit de regno ſeleuci. cccc. milia talẽtoꝝ argenti et vaſa precioſa. ſimulacraqꝫ duo milia. d. in q̄b⁹ et illa que cãbiſes ex egipto capta in pſas portauit. et ſiriã quidem ipſe obtinuit ciliciaꝫ amico ſuo antiocho tradidit. et exantipo alteri duci prouintias trãs eufraten.

Et veniet pro. Occiſo ſeleuco maiore fratre tercio anno imperij ſui ĩ frigia ꝑ dolum nichanoris eupatoris. veĩt antioch⁹ magnus de babilone ĩ ſyriam quã tũc tenebat ptholomeus philopator filius euergetis. qui quart⁹ regnauit in egipto.

Et veniet pro. Cum enim aduerſus duces ptholomei proditione theodocij obtinuiſſet ſyriam. que ꝑ ſucceſſionem a regib⁹ iam egipti tenebatur. intantaꝫ venit audaciã cõtempta luxuria philopatoris ꝛ magicis artib⁹ q̄bus inſeruire dicebatᷣ ut vltro egiptijs bellũ ĩferre conaretur

ſ ptholomei philadelphi

ſ beronice ſ poſt diutina bella. ſ nuptura. ſ anti

Filiaqꝫ regis auſtri veniet ad regẽ

ochum ſ inter patrẽ et maritũ

aquilonis facere amiciciam. ꝛ nõ

ſ beronice

obtinebit fortitudinẽ brachii. nec

ſ in regno ſyrie † ſ fili⁹ q̄ ex antiocho natus ẽ ei. ſ antiochie principibus

ſtabit † ſemen eius Et tradetᷣ ipſa. ꝛ

cacleoni et genueo occidenda cũ filio.

qui adduxerunt eam adoleſcentes

ſ ꝑ quẽ poterat ꝑualere.

ſ ipſe antiochus veneno occiſus. qui ſcꝫ

eius. et qui confortabat eam in tẽ

tercius regnauit in ſyria. prim⁹ ei regnauit ſeleucus qui et nichanor. ſecũdus antiochus ſother

ſ in regno

poribus Et ſtabit de germine radi

ſ ptholomei philadelphi † ſ ptholome⁹

cuꝫ eius plantatio † Et veniet cum

euergetes frater beronice q̄ regnũ ſyrie abſtulit gallinico quẽ laudice antiocho patri ſubrogauit

ſ ſyriam

exercitu et ingredietᷣ prouintiã re

ſ ſubuertet ſ matre et filio

gis aquilonis et abutetur eis ꝛ ob

ſ iure victoris intantũ vt ſyriã caperet et ciliciam. et

tinebit. Inſuꝑ et deos eorũ ꝛ ſcul

ſupiores ptes trans eufraten et ꝑpe vniuerſã aſiaꝫ

ptilia. vaſa quoqꝫ precioſa auri et

argenti captiua ducet in egiptum.

ſ ſcꝫ euergetes ſ ſ. gallinicũ

Ipſe preualebit aduerſum regem

aquilonis. Et intrabit in regnum

rex auſtri. ꝛ reuertetᷣ ad terrã ſuam

ſ ſeleucus cereanus. et antiochus magnus.

ſ gallinici ſeleuci. † ſ ſpe victorie in parentis vltionem

Filii autẽ eius † prouocabuntur et

ſ ambo fratres ſ aduerſus ptholomeũ philopatorem ſ regna orientis

congregabunt multitudinẽ exerci

ſ antiochus magnus.

tuum plurimoꝝ. Et veniet prope

rans et inundans et reuertetᷣ et cõ

citabitur et congredietur cũ robo

ſ amiſſa ſyria ꝑditione theodocij † philopator.

re eius. Et prouocatus † rex auſtri

ſ congregata multitudine.

egredietur et pugnabit aduerſum

ſ antiochũ magnũ quẽ nunc regẽ aquilonis. nũc regem auſtri vocat. ſcḋm ſitũ egipti et iudee. Idẽ enĩ locus ꝑ qualitate loci. alteri ad auſtrũ. alteri ad aq̄lonem ẽ. verbi grã. ſi de iudea dicamus. egiptijs ad aq̄lonẽ. ſyrijs ad auſtruꝫ ẽ

regẽ aquilonis. et preparabit mul

ſ inito certamine iuxta opidũ raphie: q̄ eſt ĩ forib⁹ egipti vbi omnẽ antiochus amiſit exercitũ et ꝑ deſertu fugiens pene captus eſt

titudinem nimiã. et dabitur multi

tudo in manu eius. et capiet mul

ſ ꝓtãs ſ philopatoris ſ antiochi ſ cape

titudinẽ. et exaltabitᷣ cornu eius.

ꝛ deiciet multa milia ſed non ꝑua

aduerſariũ q̄ꝛ tandẽ quibuſdã cõditionib⁹ pugna finita ẽ. ſ antiochus.

lebit. Conuertetur enĩ rex aquilo

nis ꝛ preparabit multitudinẽ mul

ſ ſolito

to maiorem q̄ꝫ prius Et in fine tẽ

ſ rupto federe

porum annorũqꝫ veniet properãs

cũ exercitu magno et opib⁹ nimiis

Et in temporibus illis multi con

ſ ptholomeũ. ſ. epiphanẽ mortuo philopatore patre ei⁹ qui tũc. erat. iiij. annorũ

ſurgent aduerſum regeꝫ auſtri. Fi

ſ relinquentes legẽ. volentes contra

lii quoqꝫ ꝑuaricatoruꝫ populi tui

ꝑceptum in alio loco dño immolare.

ſ in ſuꝑbiam. ſe ꝑceptu dñi implere iactantes

ſ yſaie

extollentur. vt impleant viſionem

ſſꝫ ſ et vrbe et tẽplo dirutis ſ antioch⁹ magnus volẽs recuꝑare iudeã

et corruẽt. Et veniet rex aquilonis

ſ ad oppugnãdu ꝑſidiũ ſcope in arce hieroſolimorũ quã et cepit.

et comportabit aggerem et capiet

ſ quaſi pri⁹ ptholome⁹ tenebat ſ fortitudo ſ egipti

vrbes muñitiſſimas. et brachia au

ſ eum

ſtri non ſuſtinebunt. Et conſurgẽt

ſ duces ptholomei ſ vt liberetur ſcopa ab obſidiõe

electi eius ad reſiſtenduꝫ et nõ erit

fortitudo. Et faci et veniens ſuper

cum iuxta placitũ ſuũ. ꝛ non erit q̄

ſtet contra faciẽ eius. Et ſtabit in

ſ iudea ꝑpter hieruſalẽ in qua honorifice ſuſceptus

terra inclita et conſumetur in ma

partes ſcope ꝑſecutus eſt.

nu eius. et ponet faciem ſuam vt

ſ nõ ſolũ ſyriam et ciliciã et alias ꝑuintias que ptholomei erant

veniat ad tenẽdũ vniuerſuꝫ regnũ

ſ iõ ſ cleopatrã

eius et recta faciet cum eo. Et filiã

† ſ pleonaſmos. vt eſt illud. ſic ore locuta eſt vocẽqꝫ his auribus hauſi ſ ptholomeũ vel illud regnũ. ſ.

† feminaꝝ dabit ei vt euertat illum

ſ fraus ei⁹. ſ. q̄ꝛ ptholomeus et duces eius ſentientes dolũ cauti⁹ egerũt et cleopatra magis viri q̄ꝫ parentis partes fouit

Et non ſtabit nec illius erit Et con

ſ in aſiam ſ nauali pugna

uertet faciem ſuam ad inſulas. et

ſ roduꝫ. ſamum. colophonã. et alias multas. Sed occurrit ſcipio. naſica cuꝫ fratre publio. ſcipione africano. q̄ hanibalẽ vicerat. vict⁹ ergo antiochus intra taurũ regnare iuſſus eſt. et inde fugit ad apiã et ſaſam et vltimas regni ſui penetrauit ad vrbes. cũqꝫ aduerſus elimeos pugnaret. cum omni exercitu deletus eſt

ſ epiphanẽ quẽ ĩpugnabat inuadẽdo romanũ imperiuꝫ deſcere ꝑmiſit

capiet m̃tas et ceſſare faciet prin

ſ victi et expulſi a romãis

cipem opprobrii ſui Et opprobriũ

ſ de aſia fugiens.

eius cõuertetur in eũ. Et cõuertet

faciem ſuam ad impiũ terre ſue. et

Cõuertetᷣ ei r. Antioch⁹ magnus audita philopatoris luxuria vel morte cũ philippo macedone communi manu ei⁹ regnũ aggreditur facta pace cum agat hodie ꝛ ptholomeo epiphane cum quibus ante dimicabat. hac ꝯditõne vt ꝓximas ciuitates d̉ rgno ptholomei regno ſuo iungeret ꝛ hoc eſt. multi ẽ. ꝛc.

Filii quoqꝫ ꝑ. Pugnantib⁹ ꝯ ſe magno ãtiocho ꝛ ducib⁹ ptholomei iudea ĩ medio poſita in ꝯria ſtudia ſcindebatᷣ. alijs antiocho. alijs ptholomeo ꝯſentiẽtib⁹ vł fauentib⁹. deniqꝫ onias ſacerdos dñi aſſũptis plurimis iudeoꝝ fugit in egiptum. et a ptholomeo honorifice ſuſceptus accepit regioneꝫ q̄ elipoleos vocabatur. ꝛ ꝯcedẽte rege templũ extruxit in egipto ſile iudeoꝝ tẽplo q̄ᷤ ꝑmãſit vſqꝫ ad impiuꝫ veſpaſiani ãnis. cc. l. Ipſa aũt vrbs q̄ vocabatᷣ onie: dimicãtibus p⁹ea aduſum romãos iudeis vſqꝫ ad ſolũ deleta ẽ. vt neqꝫ vrb neqꝫ tẽpli vllũ reſtaret veſtigiũ ſꝫ occõne igitᷣ onie põtificis. ĩfita iudeoꝝ agmina in egiptũ ꝯfugerunt. Eo tpe. ꝛ cyrene eoꝝ multitudine repleta ẽ. aſſerebat eĩ ſe onias yſaie ĩplere vaticiniũ ſcribentis. Erit altare dñi in egipto. et titul⁹ ei⁹ in termis e⁹ et hoc eſt. Filij ꝑuaricatoꝝ populi ꝛc.

Et veniet. Cum antioch⁹ teneret iudeam miſſus ſcopas dux ptholomei contra euꝫ fortiter dimicans cepit iudeã et in egiptũ reuſus eſt. Veniet igitᷣ rex a. ꝛc.

Et conſurgent. Antiochus magn⁹ volens recuperare iudeã et ſyriam et vrbes plurimas ſcopam ducem ptholomei iuxta iordanem vbi nunc paneas condita eſt fugauit. et cũ decem milibus armatorum ſydonem obſedit ad cuius liberationnem: miſit ptholomeus duces inclitos. ſed obſidionem ſoluere non potuit. ſed fame ſuperatus. ſcopas manus dedit et nudus cũ ſocijs dimiſſus eſt.

Et filiam feminarum. Septimo anno regni adoleſcenti ptholomeo filiam deſpondit et tredecimo tradidit. dataqꝫ eſt ei dotis nomine. ſyria et iudea

¶ Et ſtabit in loco eius deſpectus. Antiochus epiphanes .ſ. fra ter eius ante omnib⁹ vilis et deſpectus ſed quaſi manſuetus et lenis frau dulenter regno potitus eſt. hunc locū ⁊ que ſequuntur. quidā tm̄ ad antio chum referunt. noſtri quedam ad eum. quedā ad antichriſtum. cuius ille pretulit typum. quedā ad vtrūq; ſicut lxx. pſalmo ſalomonis nomīe inti tulato. quedā ad eum. quedā referuntur ad chriſtū. quedā vtriq; ↄueniūt

¶ Et ſtabit i l. e. de. Hucuſq; de ordine hyſtorie inter porphirium et noſtros nulla contentio eſt. que ſequūtur vſq; ad finē voluminis ille interpretatur ſup antiochum epiphanē ſeleuci fratrē antiochi magni filium. qui poſt ſeleucum .xi. annis regnauit in ſyria. obtinuitq; iudeam. ſub q̄ legis dei perſecutio. et machabeoꝝ bella. noſtri hec omnia de antichriſto ꝓphetari dicūt Et ſtabit i lo. e. d. Antichriſtus .ſ. q̄ in fine mundi conſurget d̄ gente modica .i. de populo iudeoꝝ. tam humilis atq; deſpectus vt ei non detur honor regius ſed frauduleter obtineat principatū et brachia pugnantis populi romani expugnentur ab eo. et conterantur. et hoc faciet quia ſimulabit ſe ducem eſſe federis. id eſt. legis et teſtamenti dei et ingredief vrbes ditiſſimas et faciet que non fecerunt p. e. ⁊c. Nullus eīm iudeorum preter eum in toto vnq̄ orbe regnauit. h̄ cōtra f. c. ſanctorum .ſ. inibit ↄſiliū

¶ Antioch⁹ antichriſti typus. in quo que ex parte precedunt in ātichriſto oīno ſūt cōplenda. ſic ſalomon typus chriſti. eſt eīm mos ſcripture ſancte. vt futurorum ꝓmittat veritatem in typis. ſicut in pſalmo qui intitulat nomine ſalomonis. nō omnia conueniunt ei. vt hoc. Et ꝑmanebit cum ſole et ante lunaz ⁊c. Et dominabitur a mari vſq; ad mare. ⁊ cetera hmōi. Et ſicut hic. Benedicentur in ipſo omnes tribus terre. o. g. m. e. Ex parte autem et quaſi ī vmbra et imagine veritatis in ſalomone premiſſa ſunt. que in ſaluatore ꝑfecte implentur

ſ loc⁹ eius.
impinget et corruet. et nō inuenie
ſ ſeleucus
tur. Et ſtabit in loco eius viliſſim⁹
philopator magni antiochi filius qui in ſyria nihil
et indignus decore regio. et ī pau
dignū geſſit vel patris impio et ſine ullis ꝓmijs in
glorius perijt. ſ virtus romani populi ab eo con
cis dieb⁹ ↄteref ñ ī furore nec ī ꝓ
teretur .i. antichriſto.
ſ antioch⁹ epiphanes ſ ſeleuci fratris
lio. Et ſtabit in loco ei⁹ deſpect⁹. ⁊
ſ ab his qui in ſyria ſeruiebant ptholomeo. ſ cle
nō tribuetur ei honor regi⁹. Et ve
mentiam ſimulans
niet clam. ⁊ obtinebit regnū ī frau
ſ fortitudo .vñ et manus appellatur
exercitus magnitudo ſ ptholomei .ſ. philome
toris. ſ phi
dulentia. Et brachia pugnātis ex
lometoris duces. ſ antichriſti. ſ do
lis antichriſti ſ ptho
pugnabuntur a facie eius et cōte
lomeus philo. ſ tribulabitur .ſ. ſ an
retur. Inſup et dux federis. Et p⁹
tichriſt⁹ ſimulās ſe ducē federis. regnū egipti primū
inuadet ſ regnū eius inuadens
amicicias cum eo faciet dolum. et
ſ paulatim
ſ memphym ſ egiptum.
aſcendet et ſupabit in modico po
pulo. ⁊ abūdātes ⁊ vberes vrbes
ſ antiochus vel antichriſt⁹ ſ q̄li
ingredief Et faciet q̄ nō fecerūt pa
bet de populo iudeorū. ſ egi
tres eius et patres patrū eius. Ra
pti
pinas. ⁊ predam et diuitias eorū
ſ q̄ aſtutiſſim⁹ ſ ou
cum pueri. ſ ſan
diſſipabit. et contra firmiſſimas co
ctorum ſ callidi⁹ cōſiliū ſ faciet .ſ. † ſ donec
gitationes inibit. et hoc † vſq; ad
dei voluntas ꝑmiſerit
ſ non ſemꝑ non quecunq; volet ſ ſcōm porphi
tempus. Et concitabif fortitudo
rium antiochi ſ ptholomeū
eius. et cor eius aduerſum regem
ſororis ſue filiū ſ duces ptho
auſtri ī exercitu magno. Et rex au

¶ Dux federis. Iudas machabeus quem fraude ſuperauit. vel ipſe dux federis qui obtulit pacem ptholomeo. ⁊ fuit dux federis non epiphani. qui quintus regnauit in egipto. ſed philometori filio cleopatre: ſororis antiochi cuius hic auunculus. ⁊ cum poſt mortem cleopatre eulalius eunuchus philometoris nutricius. ⁊ leneus egiptum regerent. ⁊ repeterent ſyriam quā antiochus fraude occupauerat. ortum eſt prelium inter auunculum ſcȝ antiochum et puerū ptholomeum. cumq; inter peluſium ⁊ montem caſſium confluxiſſent. victi ſunt duces ptholomei. ātiochus vo parcēs puero ⁊ amiciciā ſimulans. aſcēdit memphym et regnum egipti accipiēs puerīq; rebus ſe prouidere dicens. cum modico populo omnem egiptum ſubiugauit. que non fecerunt patres ⁊c. Nullus enim regum ſyrie ita egiptum vaſtauit.

¶ Et concitabif. Noſtri ſcōm ſuperiorem ſenſum. hec omnia de antichriſto interpretantur. qui vaſtiturus eſt de populo iudeorum. ⁊ de babilone venturus. vnde vrbes ⁊ regem egipti primū ſuperabit qui eſt vn⁹ de tribus cornibus de q̄bus ſupra dictū eſt.

¶ Duorum quoq; regum. Nulli dubium quin antiochus pacem cum ptholomeo fecerit et cum eo conuiuiū inierit ⁊ dolos intenderit non ꝓficientes. q: non potuit regnum ei⁹ obtinere ſed eiectus eſt a militibus ptholomei Sed qd̄ dicitur duos fuiſſe reges quorum cor fraudulentum. vt ſibi mutuo malefacerent. ſm hiſtoriam ſtare nō poteſt. ptholome⁹ eīm paruus erat etate. ⁊ decep⁹ fraude antiochi qd̄ illi male cogitare potuit: vnde noſtri h̄ omnia ad antichriſtū referunt. ⁊ ad regē egipti quē ꝓmū ſupabit.

¶ Et nō ꝓficient Quia a ducib⁹ ptholomei expulſus eſt ab egipto ⁊ poſtmodum duoꝝ nepotū ſuorum obſidione ⁊ romanoꝝ iuſſu qui eis amici erāt excluſus eſt.

¶ Teſtamētū ſā. De antichriſto nullus ābigit q̄n pugnatur⁹ ſit aduerſus teſtamentum ſanctū et primum ↄtra regē egipti dimicans. romāoꝝ terreat̄ auxilio. hec ſub antiocho epiphane imaginata ꝓceſſerunt. vt rex nequiſſimus qui populum dei pſecut⁹ eſt ꝓſignaret antichriſtum q̄ ꝓplm chriſti pſecutur⁹ eſt. Multi aūt noſtroꝝ putant ob ſeuicie ⁊ turpitudinis magnitudinem. neronē antichriſtum fore.

¶ Et greca ⁊ rōna narrat hyſtoria q̄ ātioch⁹ expulſus ab egiptijs. venit ī iudeā .ſ. terram ſanctam ⁊ ſpoliauit templum ⁊ auri tulit q̄ꝫ plurimū. poſitoq; in arce ꝑſidio macedonū. reuerſus ē in terram ſuā et euoluto biennio rurſum ↄtra ptholomeū exercitū cōgregauit. ⁊ ad auſtrū venit. Cumq; duo fratres pholomei cleopatre filij. quorū auuncul⁹ erat antiochus obſiderent alexandrie. venerūt duo legati romanorum quoꝝ vn⁹ erat marc⁹ publi⁹ lenas cum eū ſtantē in littore inueniſſet et ex ꝑte ſenat⁹ dixiſſet q̄ iuberet ab amicis ꝑpli romani recedere. ⁊ ſuo imperio ↄtent⁹ eſſe. ⁊ ille reſponſum ad amicoꝝ ↄſiliū diſtuliſſet. orbē fecit in arena baculo quē manu tenebat ⁊ regem circūſcribens ait. Senat⁹ et ꝑpl's romanus ꝓcipiūt vt in hoc loco reſpōdeas qd̄ ↄſiliū geras. vñ ille ꝓterrit⁹ ait. Si h̄ placet ſenatui ⁊ ꝑplo romano recedēdū eſt. ⁊ ſtatī mouit exercitū

lomei vel rex e. ſ contra antiochū vel
ſtri prouocabif ad bellum multis
antichriſtū.
auxilijs et fortibus nimis. et non
ſ nō poterunt reſiſtere fraudulentie antiochi. qui ſi
ſtabunt. quia inibunt aduerſū eū
mulabit pacē cū ptholomeo. et comedet panē cū eo
conſilia. Et comedentes panē cū
et poſtea occupabit egiptū.
ſ philometore ſ ptholomeū: ſ regis
eo conterent illum. exercituſq; ei⁹
auſtri vel egipti
opprimef. et cadent interfecti eius
plurimi Duorū quoq; regum cor
ſ inuicē ſibi inſidiantes. ſic ars
erit vt male faciant. et ad menſam
deluditur arte
vnam mendaciū loquentur. et nō
ſ antiochus et principes eius ſ pugne q: non
proficiēt. quia adhuc finis ī aliud
ꝓficiēt cogitata ſ a ducibus egipti repulſus
tempus. Et reuertetur in terrā ſuā
cum opibus multis. ⁊ cor eius ad
ſ iudeā dei teſtamentū colentē.
uerſum teſtamentū ſanctum. et fa
ſ iuſſu romanorū ſ Quia
ciet et reuertef in terrā ſuam. Sta
iterū collectis viribus venit in egiptū. et obſedit du
os nepotes ſuos ptholomeū philometorē cū fratre
tuto tempore reuertetur. et veniet
ſuo. qñ romanorū iuſſu amot⁹ eſt. antichriſt⁹ quoq;
arma ſentiet romanorū
ſ nō ita ſuccedet ei ſicut prius
ad auſtrū. et non erit priori ſimile
qñ venit in egiptū ſ itali
nouiſſimū. Et venient ſup eum tri
ſ non morte .ſed humilia
tione ſupbie. ſ alij cōmunabūtur ei
eres. ⁊ romani. ⁊ ꝑcutietur ⁊ reuer
ſ pc⁹ eni fecit cū ſecūdo veniſſet hieroſo
tetur Et indignabitur contra teſta
lumā. et hoc eſt. et indignabūtur c. t. ſ.
mentū ſanctuarii. ⁊ faciet ⁊ reuer
ſ quō .ſ. remuneret eos qui ad ydola
tetur. ⁊ cogitabit aduerſus eos q̄
conuerſi ſunt
dereliquerūt teſtamētū ſanctuarii

¶ Et indignabif. Hoc plen⁹ ī libro machabeoꝝ. q: poſtq̄ꝫ de egipto pepulerunt eū .ſ. antiochū romani. indignans venit ↄtra teſtamentū ſan. ⁊ ab his inuitatus ē qui legē dei dereliquerant. ⁊ cerimonijs ethnicorū ſe miſcuerant. quod plenius complendū eſt ſub antichriſto. qui indignabif

contra teſtamentũ dei.et cogitabit aduerſus illos quos vult legem dei relinquere.vnde aquila. Et cogitabit vt deſerat pactũ ſanctuarij.

Et brachia. Judei hec nec de antiocho epiphane.nec de antichriſto ſed de romanis intelligunt.de quibus.et venient trieres.ſiue itali atqꝫ romani.et humiliabunt.poſt multa inquiunt tempora de ipſis romanis qui ptholomeo in auxiliũ venere.et antiocho comminati ſunt.cõſurget rex veſpaſianus.et ſurgent brachia eius.et ſemina femine.ſ.titus filius eius cũ exercitu.et pollùent ſanctuariũ. auferentqꝫ iuge ſacrificiũ. et templũ tradent eterne ſolitudini. Syjm quippe et cethim quoſ noſ romanos et trieres dicimus hebrei italos volunt eſſe atqꝫ romanos.

Alij ſemina ꝓgenies.ſ.volunt autem eos ſignificari qui ab antiocho miſſi ſunt poſt biennium ꝙ templum ſpoliauerat vt tributa exigerent a iudeis. et auferent cultum dei et in templo iouis olimpij ſimulacrũ.et antiochi ſtatuas ponerent quas nunc abominationem deſolationis vocat.qñ ablatũ eſt.olocauſtum.et iuge ſacrificium.que omnia in typo antichriſti noſtri preceſſiſſe ꝯtendunt q̇ ſeſſurus eſt in templo dei tanqꝫ ſit deus

Antichriſtus in templo ſedebit quaſi deus.vt legem dei auferat Judeorũ quidã ſimulauerunt ſe legẽ dei cuſtodire.et poſtea cũ gentibꝰ.fuerunt.alij in religione ꝑmanſerunt quod in antichriſti tẽpore futurũ eſt qñ refrigeſcet caritas m. Vñ. Putaſne filius hoĩs veniẽs.i.f.i.t.

Et docti in po. Quãta iudei paſſi ſũt ſub antiocho machabeorũ libri referunt.et triumphi eorũ teſtimonio ſunt. q̇ ꝓ cuſtodia legis dei flamas et gladios et ſeruitutẽ et rapinas.et penas vltĩas ſuſtinuerunt.que pro

Et brachia ex eo ſtabunt. et polluent ſanctuarium fortitudinis. et auferent iuge ſacrificium. et dabũt

ſ templi.

abominationem in deſolationem

ſ hoc quoqꝫ in libro machabeorũ

Et impii in teſtamentũ ſimulabũt

ſ mathathias cũ filijs et hmõi.

fraudulenter Populus autẽ ſciẽſ

ſ legem.ſ.

deum ſuum:obtinebit et faciet Et

ſ reſiſtere et legem dei cuſtodire

ſ in lege

docti in populo docebũt plurimoſ

ſ ſancti ſ antiochi vel antichriſti

et ruent in gladio et in flama et in

captiuitate et ĩ rapina dierũ Cũqꝫ

ſ ſancti reſiſtentes antichriſto

ſ ſub antichriſto ſ diuina confortatõne aduerſus antichriſtũ ſ miniſtri antiochi vel antichriſti.

corruerit ſubleuabũt auxilio paruulo et applicabunt eiſ plurimi fraudulenter. Et de eruditis ruent.vt

ſ vt ſeducantur ſi fieri poteſt etiã electi.

ſ Quaſi hec omnia ideo fiẽt.vt c.ẽc

ſ ſancti quaſi in fornace vaſa figuli ꝓ.f.ẽc

ſ ꝓbatiores facti

ſ de numero hoĩm. ſ ſcõm illud.et ſup niuẽ dealbabor

conflentur et eligantur et dealben

ſ oĩs ptãs a deo.et omĩa tempꝰ habent. ſ nõ ſemꝑ ſ a deo

tur vſqꝫ ad tempuſ ꝓfinitum.quia

ſ victorie vere in aduentu chriſti.

ſ quietis poſt tribulationẽ

adhuc aliud tempus erit Et faciet

ſ porphirius et ſequentes eum de antiocho epiphane hec dici autumant ſ contra cultũ dei. ſ in ſupbia.vt etiã ſimulacrũ ſuum in templo iubeat poni. ſ vnde. Qui aduerſatur.et extollitur ſupra omne qđ dicitur deꝰ aut quod colitur ita vt in templo dei ſedeat oſtẽdẽs ſe t.ſ.dꝰ ſ blaſfemias

iuxta voluntatem ſuam rex. Et eleuabitur et magnificabitur aduerſum omnẽ deũ. Et aduerſum deũ deorum loquetur magnifica. et di

certo ſub antichriſto futura ſunt.multis reſiſtentibus potentie eius. et diffugientibus. Hebrei hec in vltima euerſione templi que ſub veſpaſiano et tyto accidit interpretantꝰ.dicentes fuiſſe plurimos qui ſcirent deũ ſuum et ꝓ cuſtodia legis eius morerentꝰ.

Et ruent ĩ gla. Mathathias ď vico modin qui aduerſuſ duces antiochi rebellauit conatus ſeruare legem dei ꝟ occiſus eſt et filij eius hoſtium fraude quidã decepti.ſicut machabeorũ liber teſtatꝰ.

Cumqꝫ corruerint. Quidã iudeorũ.et de ſeuero et antonino principibus hec intelligunt qui iudeos dilexerunt ſimulatorie. Alij de iuliano imperatore.ꝙ qñ oppreſſi fuerant a gallo ceſare.et in captiuitate multa paſſi ille conſurget:iudeos amare ſe ſimulans et in templo eorum ſe immolare ſimulans.in quo paruã ſpem auxilij habebunt.et applicabuntꝰ illis gentiliũ plurimi.ꝟ fraudulenter.ꝓ cultu enĩ ydolorũ. ſimulabunt ſe amicos.et hoc ideo vt q̇ ꝓbati ſunt manifeſti fiant.tempus enĩ vere ſalutis eorũ ſub chriſto quẽ falſo venturũ putãt.cũ antichriſtũ ſuſcepturi ſũt

Et faciet iuxta. Ab hoc loco iudei de antichriſto dici putant ꝙ ſurgat poſt paruulũ iuliani auxilium.ſicut nos quoqꝫ hec intelligimus de eo

Donec cõ. ira.id eſt.iraſcatꝰ ei deus vt pereat. Polibiꝰ enĩ et diodorus q̇ bibliotecarũ ſcribũt hyſtorias.narrãt eũ nõ ſolũ cõtra deũ iudeorum feciſſe.ꝟ auaricie facibus accenſum templũ diane ditiſſimum.qđ in elimaide erat ſpoliare conatũ.oppreſſũqꝫ a cuſtodibꝰ templi et vicinis circumeuntibus.et quibuſdã fantaſijs atqꝫ terroribꝰ verſum in amentiã ad vltimũ morbo interijſſe.et hoc ei cõmemorãt accidiſſe.qꝛ templũ dyane ditiſſimum conatus ſit ſpoliare. Nos autẽ dicimꝰ qđ idõ accidit ei.ſi q̇d accidit.qꝛ in ſanctos dei nimiam crudelitatẽ exercuit.et templũ eiꝰ polluit.nõ enĩ qꝛ conatꝰ eſt facere et penitendo ceſſauit implere.ꝟ ꝓ eo ꝙ fecit punitꝰ eſt

Et erit in con. Ambigue in hebraico teſte aquila qui verbũ ex verbo expreſſit dicẽs Sup deũ patrũ ſuorũ nõ intelliget et ſup cõcupiſcentias feminarum et ſup omnẽ deũ non intelliget q̇buſ verbis intelligi põt et habere ꝯcupiſcentiã.ſ.qđ magis antiocho ꝯuenit. et nõ hrẽ qđ antichriſto.q̇ caſtitatẽ idõ ſimulabit vt facilꝰ decipere poſſit.

Et erit in cõcu. Lxx. Et cõcupiſcẽtijs feminarũ ſubiacebit ãtiochus enĩ luxurioſiſſimꝰ fuit.vt etiã mimis et ſcortis publice.et populo vidente miſceretꝰ

Deũ ma. in lo. Dyabolum.ſ.in ſeipſo vel vbicũqꝫ fuit. vel in mẽbris ſuis. omniũ enĩ malorũ caput ẽ dyabolus.ſic chriſtuſ bonorũ qui in ipſo venerabũtur dyabolũ

Maozim ꝓſidium ſcꝫ qđ antichriſtꝰ i hieruſalẽ ꝯſtructurꝰ ẽ.ãtiochus enĩ ꝓſidia ibi et ydolũ cõſtituit.ad inſidias ſanctificatõis.vterqꝫ autẽ dyaboli cultor erit.

ſ ꝓſperabitur vterqꝫ ſ finiatur.ſ.ſeuicia eorũ ſ ſup eum. ſ dei.

rigetur donec compleatur iracundia Perpetrata quippe eſt diffini

ſ apud dei ꝓſcientiã ſ quando ſcꝫ tpe ſeuiat vterqꝫ ſ alij.i.ꝓ

tio et deum patrũ ſuorum non reputabit.et erit in concupiſcentiis

ſ ſo erit cõſũmatio ſ abraam yſaac et iacob. de quorum progenie naſcetur in babilone ſicut aiunt de tribu dan ſ iudeorũ.ſ.deũ deorũ.

ſ ego dixi dij eſtis ſ elatus ſup omne quod dicitur deus ſ deũ et homines.

feminarũ. nec quemqꝫ deorum curabit.quia aduerſum vniuerſa cõ

ſ aquila.deũ fortitudinũ.lxx.deũ fortiſſimũ porphirius ridiculoſe modin putant. quia antiochi duces dicuntur in modin vico mathathie iouis ſtatuam poſuiſſe cõpellentes iudeos ei victimas immolare ſ dyabolũ vel ſeipſum quẽ ꝑdicabit eſſe deum ſ hoc magis cõuenit ãtichriſto.antiochus enĩ ydola grecie coluit et iudeos et ſamaritanos ad deorũ ſuorũ cultum compulit.

ſurget. Deũ maozim in loco ſuo venerabitur.et deum quẽ ignorauerunt patres eius:colet auro et

ſ antichriſtꝰ.

argento.et lapide precioſo.rebuſqꝫ precioſis. Et faciet vt muniat

ſ quacũqꝫ fraude ſ i.vnũ faciat ſe et dyabolũ quẽ elegit ſ iouẽ ſ approbauit ſ precio ꝑcibuſqꝫ minisqꝫ

maozim cum deo alieno quem cognouit. et multiplicabit gloriam.

ſ ſuis ſ ſuper bonos

et dabit eis poteſtatẽ in multis. et

ſ ſcõrũ poſſeſſionem

ſ ſatellitibus ſuis ſ ſcõm

terram diuidet gratuito. Et in tempore prefinito preliabitur aduer

ſ porphiriũ.vndecimo anno regni ſui antiochus rurſum contra ptholomeũ dimicauit

ſ irruentem ſ antiochũ vel antichriſtũ ſ ptholomeus philometor vel rex egipti vnũ de.x.cornibus romanorum ſ ſcꝫ

ſus eum rex auſtri.et quaſi tempe

ſ furibundꝰ ſ vterqꝫ ſ ãtiochꝰ vel ãnxp̄c

ſtas veniet contra illũ rex aquilo

Et faciet vt mu. Theodocio. Et aget hoc vt muniat ꝓſidia cũ deo alieno.et cũ eis oſtẽderit.multiplicabit honorẽ.et dñari eos multis faciet.et terrã diuidet gratis.ꝟm theodocionẽ hoc exponit porphirius

Porphirius. Et faciet hec omĩa vt muniat arcem hieruſalẽ.et in ceteris vrbibus ponat ꝓſidia.et iudeos doceat alienũ adorare deum.ſ.iouem quẽ cũ illis oſtenderit.et adorandũ eſſe ꝑſuaſerit.deceptis dabit honorem et gloriã et faciet ceteris qui in iudea fuerint dominari.et ꝓ preuaricatione poſſeſſiones diuidet.et dona diſtribuet. Antichriſtꝰ quoqꝫ deceptis multa donabit.et terrã ſuo exercitui diuidet.quos enĩ terrore ſubiugare nõ poterit.auaricia ſubiugabit.

Et in tempore. Noſtri ad antichriſtũ hec referentes dicunt.ꝙ ꝑmũ ꝓ ugnaturus ſit cõtra regẽ auſtri.id eſt.egipti.et poſtea libies.et ethiopes ſuperaturus.que de.x.cornibus tria cornua contrita legimus ſupra.et quod

venturus ſit in iudeam. et multe ei vrbes vel prouintie dature ſint man⁹

De autē ſole. Antiochus contra ptholomeum feſtinans ydumeos et moabitas ⁊ ammonitas qui ex latere iude erant non tetigit. ne occupatus alio prelio. ptholomeum redderet fortiorem. Antichriſtus quoq̄ ydumeos ⁊ moabitas. ⁊ filios ammon. arabiam ſcʒ relinquet intactā. q: illuc ſancti ad deſerta confugient.

Et mittet manum. Hoc antiochum ex parte feciſſe legimus. ſʒ qḋ ſequitur per lybias. ⁊ ethiopiam tranſibit. magis antichriſto q̄ʒ antiocho cōuenit. antiochus enim lybiam quā pleriq̄ affricam dicūt n̄ tenuit. niſi forte q: i ipſo climate ſūt prouintie egipti. ⁊ lōge p deſerta vicine. captis egiptijs etiā he ꝓuintie conturbate ſūt. vnde nō dicit ꝙ eos ceperit. ſʒ ꝑtranſierit.

Et fama tur. eū. Hoc quoq̄ porphirius de antiocho ſomniat. Puguans inquit contra egiptios ⁊ libias ethiopiaſq̄ ꝑtranſiēs. audiet ſibi ab oriente ⁊ occidente prelia concitari. Unde ⁊ regrediens capiet aradios ſibi reſiſtentes. ⁊ in littore phenicis omnē vaſtabit prouintiam confeſtimq̄ perget ad arthoxiam regem armenie qui de orientis partibus mouebatur et interfectis plurimis de exercitu eius. ponet tabernaculum ſuū in loco apethno qui eſt inter duo flumina altiſſima. que ſunt tigris et eufrates. Cūq̄ huc uſq̄ proceſſerit in quo monte inclito ⁊ ſancto ſederit. dicere nō pōt. q̄ʒq̄ ⁊ int̄ duo maria eū ſedere ꝓbari n̄ pōt. ⁊ ſtultū ē duo meſopotamie flumīa. duo maria interpretari. Montem autē inclitū ideo ꝑterit. q: ſequit̄ theodocionē qui ait. inter media maria ſup mōtem ſaba ſanctum. Cunq̄ ſaba nomen montis. vl̄ armenie. vel meſopotamie putet. quare ſit ſanctus dicere non poteſt. Sed eadem licentia mentiēdi poſſumus dicere ꝙ ydolis ſit conſecratus. ⁊ veniet inquit vſq̄ a. ſ. e. et n. a. e. ad ſummitatem mōtis. ſ. in elimaide prouintia. que eſt vltima regio perſarum ad orientem. ibiq̄ volens templum dyane expoliare. quod habebat infinita donaria. fugat⁹ a barbaris eſt qui mira veneratione phanum illud colebant ⁊ mortuus eſt merore conſumptus in thebes opido ꝑſidis. Hec ille in ſuggillationem noſtri artificioſe compoſuit. Sed ſi etiam approbet hec de antiocho nō ꝯ antichriſto dicta. quid ad nos. qui non ex omnibus locis ſcripturarum chriſti probam⁹ aduentū ul̄ antichriſti mēdacium. dimittat dubia diſcat manifeſta. Quis eſt lapis exciſus de mōte ⁊c. Quis filius hominis. Quis venturus in nubib⁹ ⁊c. Que ſunt manifeſta ꝓterit. ⁊ de iudeis aſſerit prophetari quos vſq̄ hodie ſeruire cernimus. ⁊ dicit eum qui ſub nomine danielis ſcripſit librum ad refocilandū ſpem ſuoꝝ fuiſſe mentitū. qui non omnē hyſtoriam futuraʒ noſſe potuit. ſed preterita memorauit. In vltime autē viſionis immoratur calumnijs. flumia ponēs pro mari. ⁊ montem inclitū ⁊ ſanctū apheno preterit quē vbi legerit nullam poteſt proferre hyſtoriam

Et figet tabernaculū. Lxx. Et ſtatuet tabernaculum ſuū tunc inter maria ⁊ montem voluptatis ſanctum et veniet hora ꝯſummatōis ei⁹.

Theodocio ſic. Et figet tabernaculū ſuum in apethno inter maria in monte ſaba ſancto. ⁊ veniet vſq̄ ad ꝑtem eius

Aquila ita. Et plantabit tabernaculū tentorij ſui. al's ꝓtorij. apethno. inter maria ⁊ montem glorioſum ⁊ ſanctū. et veniet vſq̄ ad finē e⁹

Symach⁹ ita. Et extendet papiliones eq̄tat⁹ ſui int̄ maria ſuper montē fortitudis. ⁊ inde veniet vſq̄ ad verticem montis.

Sciendū aūt ꝙ pe litterā ſermo hebreus non habet. ſed pro ea fe vtitur. cuius vim grecum ſonat. In hoc aūt loco tm̄ apud hebreos ſcribit̄ fe. ⁊ legit̄ pe apethno. Qḋ aūt ātichriſt⁹ veniat vſq̄ ad ſummitatē montis ſancti ⁊ incliti. ⁊ ibi pereat. yſaias oñdit ſic. Et ꝑcipitabit dn̄s in mōte ſc̄o faciē domiatoris vel ꝑncipis tenebrarum ⁊c.

ſ hec in egipto faciet.

nis in curribus et in equitibus ⁊

ſ plurimas

in claſſe magna. et igredietur t̄ras

ſ i. ꝑtranſeundo vaſtabit

et cōteret et ꝑtranſiet. Et introibit

ſ iudeam ſ hoc ſcḋm aquilam. vrbes ſubaudis vel regiones vel ꝓuintie

in terram glorioſam. et multe corruēt.

ſ dei miſeratione

He aūt ſole ſaluabūt̄ de manu ei⁹. edom et moab et principes filioꝝ ammon. Et mittet manum ſuam in terras. et terra egipti non

ſ q: capietur ſ antiochus vel antichriſt⁹

effugiet. Et domiabitur theſaurorum auri et argenti. et i omnibus

ſ hoc verius antichriſto conuenit

precioſis egipti. Per libiam quoq̄ et ethiopiam tranſibit. et fama

ſ hec ſunt tria cornua q̄ a facie antichriſti tollētur. rex egipti. rex libie rex ethiopie ſ belloꝝ

ſ timore ſ antichriſtū pugnantem contra egiptios et alias gentes vel antiochū.

turbabit eū ab oriēte et ab aquilone. et veniet in multitudine magna. vt conterat et interficiat plurimos. Et figet tabernaculū ſuū

ſ ideo ſ metuens audita bella cōtra ſe moueri

ſ ſcʒ et thronū; ſ i. ſolij ſui.

ſ apethno compoſitū eſt. i. ſolij ſui. quaſi. figet tabernaculū et thronū ſuū inter maria ſup m. in. et ſ.

ſ iuxta nicopolim

ſ alias ophetno ſ mortuum ſcʒ ab oriente. et magnū ſcʒ in cui⁹ littore ceſarea et iope que pri⁹ emaus vocabatur. vbi etiā incipiūt iudee ꝓuintie montana conſurgere ſ oliueti

apethno int̄ maria ſup montē inclitum et ſanctum. et veniet vſq̄ ad

ſ ūn ſe erigens. cū prius ſub radicibus montane ꝓuintie fixerit tabernaculū

ſ verticē montis oliueti qui inclitus. q: ex eo chriſt⁹ aſcendit ad patrē ſ dn̄o iraſcente con

ſummitatem eius. et nemo auxiliabitur ei.

ſ tra eum. aſſerunt autē ꝙ ibi ſit periturus. vn̄ dn̄us aſcendit in celum.

Ca. XII

ſ antichriſti. ſ vbi ſancti refrigerētur

IN tempore

ſ fideliter agens ſ vt ſancti refrigerētur

autē illo conſurget michael princeps magnus. qui ſtat ꝓ

ſ vt reliquias ſaluet ſ iudeoꝝ ſ quaſi adiutor

ſ vt ſaluentur ꝑdeſtinati et quaſi ſtelle maris

ſ iudeoꝝ ſ q:

filiis populi tui. et veniet tempus quale non fuit ab eo exquo gētes

ſ antichriſti.

eſſe ceperūt vſq̄ ad tempus illud.

ſ quaſi. ꝑpter electos abbreuiabuntur dies tyrānidis ei⁹. ſ extincto antichriſto

Et in tempore illo ſaluabitur populus tuus. omnis qui inuentus

ſ pū ſaluatoris ſ. p quo oras

ſ patebit ſ ꝑdeſtinatus ſ dei ſ omnes

fuerit ſcript⁹ in libro. Et multi de

ſ in puluerē redacti. ſ reſurgentes

his q̄ dormiūt i terre puluere: euigilabunt. alii in vitam eternā. alii

ſ p diuerſitate meritoꝝ

ſ damnationis.

in opprobrium vt videant ſemꝑ.

ſ magiſtri ſcʒ alioꝝ non modo ꝑdicando. ſed ſcriptis confirmando.

Qui autē docti fuerint fulgebūt

ſ ſol et luna. vel ſicut firmamentū cū omnib⁹ ſtellis. ſ ſimiles celi

quaſi ſplendor firmamenti. et qui

ſ ſimpliciter verbo vite et exemplo

ſ aliter non valet ſcientia. taci

ad iuſticiam erudiūt multos. quaſi

Ca. XII

In tēpore aūt. Quid in hoc capitlo porphiri⁹ dicat nō inuenit. in q̄ mortuoꝝ res deſcribit̄. Un̄. Et multi ꝯ his q̄ d. i. t. p. e. ⁊c. Nec pōt dicere q̄ fuerint ſub antiocho fulgentes q̄ſi ſ. f. et q̄ſi ſtelle. i. p. e. Sed quid n̄ tēptat ꝑtinacia: Cōtritus coluber caput leuat. ⁊ moritur⁹ i moritur⁹ venēa euomit. Inq̄t eīm. Et h̄ de antiocho dicit̄. q̄ vadēs in ꝑſidē. liſie qui antiochie ⁊ phenici ꝓerat. reliquit exercitū. vt aduerſus iudeos pugnaret. et vrbm ſubūteret. que narrat ioſephus. ⁊ ꝙ fuit tribulatio tal' q̄l' nūq̄ fuit. exq̄ ceperunt hoīes eſſe ſup terrā. Reddita aūt victoria. ⁊ ceſis antiochi ducib⁹. ipſo quoq̄ in ꝑſide mortuo. ſaluatus eſt pp̄l's iſrael. ⁊ omnes q̄ ſcripti erāt in libro dei. ſ. q̄ legē dei fortiſſime defenderant. ⁊ econtra deleti ſunt q̄ legis ꝑuaricatores fuerūt. ⁊ antiocho fauerunt. Tūc ait. hi q̄ in terre puluere erāt ⁊ maloꝝ pōdere opꝓſſi erāt ⁊ opti. q̄i i ſepulcris miſeriaꝝ. ad inſperatā victoriā ꝯ terre puluere ſurrexerūt. cuſtodes legis reſurgētes i vitā eternā. ꝑuaricatores i opꝓbriū. Mgr̄i aūt ⁊ q̄ legis noticiā habuerūt. fulgebūt q̄ſi celū et q̄ minores exhortati ſunt ad cuſtodiā legis inſtar aſtroꝝ fulgebūt in p. e. Ponit q̄q̄ hyſtoriā de machabeis in q̄ d̄r multos iudeoꝝ ſb mathathia et iuda machabeo ad heremū cōfugiſſe. ⁊ i ſpelūcis latuiſſe. ⁊ cauͤnis petrꝝ ⁊ p⁹ victoriā ꝓceſſiſſe. ⁊ h̄ methaphorice q̄i ꝯ reſurrectōe mortuoꝝ ꝑdcm̄ eē.

Et veniet tēp⁹. Etiā ſi ponam⁹ liſiā viciſſe iudeos ſic vult porphirius. qui tn̄ victus eſt. nō fuit tanta tribulatō quanta cū hieruſalē capta a babilonijs. templū ſubuerſum ⁊ populus captiuat⁹ eſt. hec tn̄ maior. Un̄ nō hec poſſunt ad antiochū referri

Qui autem docti. Theodocio. i. vulgata editio ita. Et itelligētes

fulgebunt quaſi ſ.f.et
de iuſtis plurimi qua/
ſi ſtelle in ꝑtuū ⁊ vltra
Scđm theodocōꝫ
tm intereſt inter erudi
tam ſanctitatē ⁊ ſcām
ruſticitatē q̄ntū diſtat
celum et ſtelle.qui do
ctis ſimilitudinē celi.
iuſtis abſq̄ꝫ doctrina
ſtellarū fulgorē tribu
it ſingularū.

Et ſigna librū
In yſaia quoq̄ꝫ liber
ſignat⁹ eſt et in apoca
lipſi ſigillis.vij. Unđ
ſubdit. Uicit leo đ tri
bu iuda. Librū autē
hunc pōt apire q̄ ſcri/
pturarum ſacramēta
cognouit.et intelligit
enigmata.et verba te
nebroſa.et occidentē
litteram transfert ad
ſpm̄ viuificantē

Legimus ī macha
beoꝝ libris et ioſeph⁹
in eadē opinione ꝯſen
tit ꝙ trib⁹ annis tem/
plum pollutū fuerit ī
hieruſalē.et in eo io/
uis ydolū ſteterit ſub
antiocho epiphane.c.
xl.q̄nto āno regni gre
corum a ſeleuco. mēſe
eiuſdē āni nono vſq̄ꝫ
ad nonū menſem.c.xl.
octaui āni q̄ faciūt an
nos tres. Nō aūt ſub
āntichriſto tres ſed tres
et ſemis.i.mille.cc.xc.
dies deſolationis tē/
pli et euerſionis dicū/
tur eſſe futuri.

Dies mille du.
Hos dieſ vult ſub an
tiocho in deſolatione
templi eſſe completos
et ioſeph⁹ et machabe
orum liber trib⁹ tm̄ an
nis h̄ fuiſſe cōmemo/
rant. Unđ patet tres
iſtos ⁊ ſemis ānos de
antichriſto dici. q̄ tri/
bus et ſemis annis.i.
mille.cc.xc.diebus ſan
ctos pſequet̄. ⁊ poſtea
corruet in mōte ſcō

Repetit de tpe an/
tichriſti h̄ aliis verbis
id ē.cū ablato dei cul/
tu et deſolato.ātichri/
ſtus abominabiliter
exhibebit ſe adoran/
dū tūc erunt dies tot
.i.tres anni et ſemis.

Beatuſ qui ex
Interfecto.ſ.antichri/
ſto ſupra pfatuꝫ nūm
dies.xlv.pſtolatur p⁹
q̄s dn̄s in maieſtate
ventur⁹ ē. Quare autē
poſt mortē antichriſti

tus et ocioſus ſermo doctrine mercedem non habet
ſ fulgebunt iuſti et tāq̄ꝫ ſ.in.a.d. ſ qua
ſtelle i perpetuas eternitates. Tu
ſi.multa reuelaui tibi.tu aūt ⁊c.
ſ inuolutis ſ viſiones.
autem daniel claude ſermones.et
ſ obſcuritatis magnitudinē ſignificat
ſ obſcuritatib⁹. ſ completionē.
ſigna librum vſq̄ꝫ ad tempus ſta/
ſ legendo querendo hyſtorie veritatē
tutum. Plurimi pertranſibunt. et
ſ diuerſi diuerſa opinabuntur
multiplex erit ſcientia. Et vidi ego
ſ angeli princeps pſarū
daniel.⁊ ecce quaſi duo alij ſtabāt
vel princeps macedonū. ſ babilonij qđ
q̄uis hic nō nominetur ſcđm pteritā viſionē pōt cē
vnus hinc ſup ripam fluminis.et
tygris.qui hebraice hedicel.iuxta quē vidit viſionē.
alius inde ex altera ripa fluminis
ſ nō duobus angelis.qui nec interrogati
one digni videntur.vn̄ intelligim⁹ illoſ angelos eſſe
pſarum atq̄ꝫ grecorum
ſ hic eſt angelus clementiſſimus qui ora
Et dixi viro qui indutuſ erat lineiſ
tiones danielis obtulerat in cōſpectu dei.qn̄ ei.xx.
et vna die angelus pſarū reſiſtebat
ſ quaſi pede conculcans ſ ſignans vio
lentiam pſarū iam cōprimendā ſ babilonij.
qui ſtabat ſup aquas fluminis.
ſ quo tpe cōplebūtur. ſ que ſub antichriſto.ſcđm
Uſq̄ꝫquo finis horum mirabiliū:
porphiriū ſub antiocho
Et audiui virum qui indut⁹ erat
lineis.qui ſtabat ſuper aquas flu
minis.cū eleuaſſet dexteram et ſi/
ſ adiecit hoc
niſtram ſuam in celum et iuraſſet
aliud ſcꝫ ſ hoc ſpa
cio dicitur deſolatio futura ſub antixp̄o ſ vni⁹
p viuentem ineternum. quia in tē
anni. ſ duorū ſ vnius
pus et tempora et dimidiū tempo
anni ſ ab antichriſto ſcđm noſtros vel ab
antiocho ſcđm porphiriū ſ .i.cū diſp
ris. Et cuꝫ completa fuerit diſper/
ſus fuerit populus dei
ſio manus populi ſancti. comple/
ſ que vidiſti ſ daniel ſ futu
buntur vniuerſa hec. Et ego audi
ra regū.ſ.diuerſa bella et multiplicē hyſtoriā.ſed nō
audierat nomina ſingulorū
ſ quō ergo diſſerere pſumunt alij
ui:et non intellexi Et dixi. Domie
ſ viam
mi quid erit poſt hec: Et ait. Uade
vniuerſe carnis ſ multis obſcuritatibus ſ viſio
daniel.q꞉ clauſi ſunt ſignatiq̄ꝫ ſer/
nes ſ cōſummatōis
mones vſq̄ꝫ ad tempus pꝛefini/
ſ de maſſa generis humani.
ſ ſancti ſ vt appareant iuſti.
tū Eligentur et dealbabuntur. et
ſ quaſi aurū in fornace ſ fideles
quaſi ignis probabunt multi. Et
ſ qui in ſordib⁹ eſt ſor.a.
ſ cum finis venerit ſ in maliuolā ani
mam nō in.ſ.⁊c ſ ad pbationem
impie agent impii. neq̄ꝫ intelligent
ſanctorum hec fieri ſ diſciplina dei
ſ hec.ſ.et
omnes impii. Porro docti intelli
libēter ſuſtinebūt ſ ex quō.ſ.antichriſtus orbem
gent.et a tempore cū ablatum fue
poſſidens.dei cultū interdicet vſq̄ꝫ ad mortē eius
ſ cū ſe.ſ.colēdū per
ſuaſerit
rit iuge ſacrificium et poſita fuerit
ſ cultus antichriſti ſ legis dei et ſanctorum.
ſ .ſ.templo deſolato ſ tres
abominatio in deſolationem.dies

anni et ſemis erunt.ſ.
mille ducenti nonaginta. Beatus
ſ dies quie
qui expectat:et puenit ad dies mil
tis et pacis poſt mortem antichriſti.xlv.ſupioribus
adduntur ad refrigeriū ſanctorū et ad penitentiam
le et trecentos trigintaquinq̄ꝫ. Tu
ſubuerſorū. ſ moriendo.vn̄ euntes ibant
et flebant ⁊c. ſ vias ſ vite
autem daniel vade ad pfinitum.⁊
ſ in ſpe ſ in numero ſancto
requieſces et ſtabis in ſorte tua in
rum reſurgendo et ibi videbis que nūc opta ſunt
fine dierum. Huc uſq̄ꝫ danielē in
hebreo volumine legimus.cetera
que ſequuntur vſq̄ꝫ ad finem libri
de theodicionis editione tranſla
ta ſunt.

Ca. XIII

ERat vir babi
tans in babilone.et no
men eius ioachim et ac
cepit vxorem nomine ſuſannam fi
liam helchie.pulcrā nimis et timē
ſ origeneſ i decio ſtromatū ſuſan
tem dominū. Parentes enim illi⁹
ne et belis fabulā pōit. ſ hic parentes ammonen
cum eſſent iuſti erudierunt filiam
tur vt ſcđm legē dei nō tantum filios ſed etiā filias
edoceant ſ negocij oportūitas
ſuam ſcđm legē moyſi. Erat aūt io
et concurrentia
achim diues valde.⁊ erat ei pome
rium vicinuꝫ domui ſue.⁊ ad ipſū
confluebant iudei. eo ꝙ eſſꝫ hono
rabilior omniū. Et conſtituti ſunt
ſ alias ſenes
duo ſeniores iudices in anno illo
de quibus locutus eſt dominus.
quia egreſſa eſt iniquitas de babi
lone a ſenioribus iudicibus q̄ vi/
ſ nō regebāt ſed regere videban
debantur regere populū. Iſti fre/
tur quia male pꝫrant
quentabant domū ioachim et ve/
niebant ad eos omnes qui habe
bant iudicia. Cum autē populus
reuertiſſet p meridiem ingredieba
ſ hinc oſtenditur qđ recte qſ
tur ſuſanna et deambulabat in po
ad vegetandū corpus deambulet.
ſ auerte oculos meos ne vi
deant vanitates ſ ali
merio viri ſui. Et videbant eam ſe
as ſenes.
niores quotidie ingredientē et de
ambulantē.⁊ exarſerunt in concu
ſ a
piſcentiam eius. Et euerterunt ſen
recto
ſum ſuum.⁊ declinauerūt oculos

xlv.dierū ſilentium ſit
di ſcie eſt.h̄ forte regni
dilatio.ſanctoꝝ patiē
tie eſt pbatio

Porphiri⁹ hūc lo
cuꝫ ita exponit vt.xlv
dies qui ſup mille du
centos nonaginta ſūt
victorie contra duces
antiochi tps ſignificēt
qn̄ iudas machabeus
fortiter dimicauit.⁊ tē
plū mundauit.ydolū/
q̄ꝫ ꝯtriuit. et in tēplo
victimas obtulit. Sꝫ
liber machabeoꝝ. tri
bus tm̄ annis templū
dicit fuiſſe pollutum.

Tu aūt da.va.
Theodocio. Tu autē
daniel vade et requie
ſce.et reſurges in ordi
ne tuo.i.in ꝯſummati
one dierū in q̄ patet
ꝓphetiam hanc eſſe re
ſurrectōis oīm mortu
orum. qn̄ ꝓpha reſur
recturus eſt. fruſtra ḡ
porphiri⁹ que in typo
ātiochi de antichriſto
dicta ſunt.vult referre
ad antiochū cui plene
reſpōdet euſebi⁹ ceſari
enſis et appollinaris
laodicen⁹ et ex pte di/
ſertiſſimus vir et mar
tir methodius.

Ca. XIII.

Erudierūt fi.ſ.
Tradūt hebrei q꞉ mu
lieres in h̄ decipiebāt̄
ꝙ chriſtū de ſemīe ſuo
naſciturū affirmabāt.
q꞉ de ſeie iuda ⁊ de ſtir
pe dauid erant

Et conſtituti ſ.
Dicebat hebr⁹ q̄daꝫ
hos eſſe aichaꝫ et ſe/
dechiam. de quibus
hieremiaſ.faciat te de
us ſicut aicham ⁊ ſede
chiam.q̄s frixit rex ba
bilonis in igne ꝓpter
iniq̄tatē quā fecerant
ī iſrael.et adulterabāt
vxores ciuiū ſuoꝝ. po
tuit eīm fieri vt ꝑ ſe ac
ceptā licentia a rege la
pidauit eos.qđ frixio
pōt vocari ꝓ magni
tudine pene. vl̄ conui
ctos ēdiderit pūiēdos

Et deambula.
Hūc locū īquit orige
nes de.lxx. editōe nūc
poſui. in quo oſtēdit
ſe cetera iuxta alioſ po
ſuiſſe.

Et exarſerunt
Nos greci pathoſ.noſ
pturbationē meli⁹ q̄s
paſſionem dicim⁹.hec
pturbatio et cupido

libidiniſ ꝑcuſſit corda
ſeniorum vt in animiſ
iaceret fundamentum
vt cogitarēt deſideria
complere.

ſ celeſtia nō cogitarent
ſuos: vt non viderent celum neqꝫ
ſ ſiue dei ſiue honeſtatis ſiue na
ture. que omnib⁹ ad bonū inſita ſunt.
ſ ſequus iudices.
recordarent᷑ iudiciorum iuſtorum
Erant enim ambo vulnerati amo
re eius. nec indicauerunt ſibi vicis
ſim dolorem ſuū. Erubeſcebāt eñ
indicare ſibi concupiſcentiā ſuam
volentes concumbere cum ea. Et
obſeruabant quotidie ſolicitius
videre eam. Dixitqꝫ alter ad alte-
rum Eamus domū. q2 hora pran
dij eſt. Et egreſſi receſſerūt a ſe. Cū
qꝫ reuertiſſent. venerunt in vnuꝫ
et ſciſcitantes abinuicē cauſam cō
feſſi ſunt concupiſcentiā ſuam. Et
tūc in cōmune ſtatuerunt temp⁹.
quando eam poſſent inuenire ſo-
lam. Factū eſt autē cū obſeruarēt
diem aptum. ingreſſa eſt aliqñ ſi-
cut heri et nudiuſtercius cum dua
bus ſolis puellis. voluitqꝫ lauari
in pomerio Eſtus quippe erat Et
nō erat ibi quiſqꝫ. preter duos ſe-
nes abſconditos. et contēplantes
eam. Dixit ergo puellis. Afferte
mihi oleum ⁊ ſmigmata. et hoſtia
pomerij claudite vt lauer. Et fece
runt ſicut ꝑceperat. clauſeruntqꝫ
hoſtia pomerii. et egreſſe ſunt per
poſticum vt afferrēt que iuſſerat.
Neſciebatqꝫ ſenes intus eſſe ab-
ſconditos. Cum autē eſſent egreſ-
ſe puelle. ſurrexerunt duo ſenes. ⁊
accurrerunt ad eam ⁊ dixerunt Ec
ce hoſtia pomerii clauſa ſunt. ⁊ ne
mo nos videt. ⁊ in cōcupiſcentia
tui ſumus. Quā obrem aſſentire
nobis. et cōmiſcere nobiſcū Q8 ſi
nolueris. dicemus teſtimoniū cō-
tra te. ꝙ fuerit tecū iuuenis et ob
hanc cauſam emiſeris puellas a te
ſ timore mortis. humanū quippe ē mortē timere. vel
Ingemuit ſuſana ⁊ ait. Anguſtie

opprobrij vel ignominie quā ille minabantur
ſunt mihi vndiqꝫ. Si eñ hoc ege
ſ peccatū. quotiens peccam⁹ morimur. quotiens
ro mors mihi eſt. ſi autē nō egero
benefacimus viuim⁹.
ſ in gre
nō effugiā manus veſtras. Sꝫ me
co nō habetur melius. ſed bonū eliganter. ne ex com
lius eſt mihi abſqꝫ opere incidere
paratione peccatū videatur dicere bonū
in manus veſtras qꝫ peccare in cō
ſ cui omnia nuda
ſ non
ſpectu domini. Et exclamauit vo-
aeris ꝑcuſſione. ſed pudicicie magnitudine
ſ ſed nō voce magna
ce magna ſuſanna. exclamauerūt
aūt et ſenes aduerſus eam. Et cu
currit vnus. ⁊ aperuit hoſtiuꝫ po
merii. Cum ergo audiſſent clamo
rem famuli dom⁹ in pomerio. irru
erunt ꝑ poſticū vt viderent quid
nam eſſet. Poſtqꝫ aūt ſenes locu
ti ſunt. erubuerunt ſerui vehemen
ſ nedū factus
ter. quia nūqꝫ dictus fuerat ſermo
huiuſcemodi de ſuſanna Et facta
ſ de more
eſt dies craſtina Cūqꝫ veniſſet po
pulus ad virū eius ioachim. vene
runt ⁊ duo preſbiteri pleni iniqua
cogitatione aduerſus ſuſannā vt
interficerent eā Et dixerunt coraꝫ
populo. Mittite ad ſuſannā filiā
helchie vxorē ioachim. Et ſtatī mi
ſerunt Et venit cū parentibus ⁊ fi
liis. ⁊ vniuerſis ꝯgnatiſ ſuiſ Por
ro ſuſanna erat delicata nimis. et
ſ pulcrior moribus
pulcra ſpecie At iniq illi iuſſerunt
vt diſcooperiret᷑. erat ei coopta. vt
ſ extrema linea amare nō nihil eſt
ſ .i. viſu.
vel ſic ſatiarent᷑ decore eius. Fle-
ſ ꝓpinqui.
bant igit᷑ ſui. et omēs qui nouerāt
eā: Cōſurgētes aūt duo preſbiteri
in medio populi. poſuerūt manuſ
ſ quaſi
ſuas ſuꝑ caput ei⁹. que flēs ſuſpe
diceret. ad te leuaui oculos meos q̄ habitas in celis
rit ad celū. Erat eni cor ei⁹ fiduciā
hñs in dño Et dixerūt ꝑſbiteri Cū
ſ ne alius
deambularem⁹ in pomerio ſoli. in
teſtis queratur.
greſſa eſt hec cū duab⁹ puellis. et
ſ coniecturas innectunt
clauſit hoſtium pomerij. et dimiſit
puellas Venitqꝫ ad eā adoleſcēs
qui erat abſcōditus. et ꝯcubuit cū
ea. Porro nos cū eſſemus in an-
gulo pomerii videntes iniquitatē

ſ quaſi. qđ vidimus
cucurrimus ad eos. ⁊ vidim⁹ eos
teſtamur
pariter cōmiſceri. Et illū quidē nō
quiuim⁹ cōprehendere. qꝛ fortioꝛ
nobis erat. et apꝰtiſ hoſtijs exiliuit
Hāc aūt cum apprehendiſſemus
interrogauim⁹ quis nā eſſet ado-
leſcens. ⁊ noluit indicare nobis.
Huiuſ rei teſtes ſumus. Credidit
ſ omis popul⁹ ſ a natura ſ ab of
eis multitudo quaſi ſenibus ⁊ iu-
ficio ſ quaſi
dicibus populi. et ꝯdēnauerū t eā
ream ſ cordis affectu. cōfeſſione pura. con
ad mortē. Exclamauit autē voce
ſcientia bona. hec eſt vox magna hominib⁹ occulta.
magna ſuſanna. ⁊ dixit. De⁹ ęter-
deo audita
ne qui abſconditoꝝ es cognitoꝛ. q̄
noſti oīa anteꝗ̄ fiant tu ſcis quo-
ſ innocentē.
niā falſum tulerūt ꝯtra me teſtimo
ſ tn̄.
niū. et ecce morioꝛ cū nihil hoꝝ fe
cerim. q̄ iſti malicioſe cōpoſuerunt
ſ cui⁹ aures in pces iuſtoꝝ
aduerſum me. Exaudiuit aūt dn̄s
vocē eius. Cūq̄ ducereꝰ ad mortē
ſ nō dedit. qꝛ iam in eo erat. ſed ꝑpter etatis infir
ſuſcitauit deus ſpiritūſanctū pue-
mitatē. quieſcebat. nec opa ſua dmōſtrabat. ſꝫ occa
ſione data ſuſcitauit ꝑ ſancta femina. ſ ſpiri
ri iunioris cui⁹ nomē daniel. ⁊ ex
tu ſuſcitato et ſuggerente
ſ vix in ſcripturis ſanctis vox pecca
clamauit voce magna. Mundus
toris magna dicitur
ſ quaſi nō cōſentio.
ego ſum a ſanguine hui⁹. Et ꝯuer-
ſ quid
ſus oīs popul⁹ ad eū dixit Quiſ ē
ſibi vult
iſte ſermo quē tu locutuſ es? Qui
ſ in
cū ſtaret in medio eoꝝ ait. Sic fa
diſcreti
tui filij iſrael. nō iudicantes neq̄
qđ verū eſt cognoſcētes. ꝯdemna
ſ ergo
ſtis filiā iſrael? Reuertimini ad iu
ſ pſbiteri
diciū. qꝛ falſum teſtimoniū locuti
ſunt aduerſus eā Reuerſuſ ē ergo
ſ da
popul⁹ cū feſtinatōe. ⁊ dixerūt ei
nobis
ſenes. Ueni ⁊ ſede i medio noſtrū
et indica nobis. qꝛ tibi dedit deus
ſ ſi nō etatē.
honoꝛē ſenectutis. Et dixit ad eos
ſ ne mendaciū ſimul cōfingant.
daniel Separate eos abinuicē ꝓ
cul. ⁊ diiudicabo eos? Cū ergo di
uiſi eſſent alter ab altero. vocauit
vnū de eis. ⁊ dixit ad eū. Inuete
rate dieꝝ maloꝝ. nūc venerūt pec

cata tua q̄ opabaris pri⁹. iudicans iudicia iniuſta. inocen
tes opprimēs. et dimitens noxios. dicente dn̄o: Innocen
tē ⁊ iuſtū nō interficies. Nūc aūt ſi vidiſti eaꝫ. dic ſub qua
† ſ Ilice latine et forte hebrai
arboꝛe videris eoſ colloq̄ntes ſibi Qui ait †Sub cino Di
ce a cino ſciſſio. et a prino qđ latini lentiſcū dicunt. ſectio vel ſerratio. qđ ſi nō pōt hoꝝ
xit autē daniel. Recte mentitus es in caput tuū. Ecce eniꝫ
ethimologia apud eos inueniri. cogimur hebreis cōſentire qui hanc pīcopen grecā tan
angelus domini accepta ſententia ab eo. ſcindet te mediū
tū eſſe contendūt. Lentiſcus eſt arboꝛ humilis cui⁹ folioꝝ ſuccus ſciſſuras labioꝝ vel
Et amoto eo iuſſit venire aliū. ⁊ dixit ei. Semen chana an
manuum ſolidat.
ſ ſicut mētiris ſ pulcritudo
et non iuda ſpecies decepit te. ⁊ concupiſcentia ſubuertit
ſ alijs
coꝛ tuum. Sic faciebatis filiabuſ iſrael. ⁊ illę timentes lo
ſ chriſti. qui de iuda
quebantur vobiſcū Sed nō filia iuda ſuſtinuit iniq̄tateꝫ
veſtram Nunc ergo dic mihi ſub qua arboꝛe videris eos
loquentes ſibi. Qui ait. Sub prino. Dixit autem ei dani
ſ in damnationē capitis tui
el Recte mentitus es et tu in caput tuū. Manet enim an
gelus domini gladium habens: vt ſecet te mediū. ⁊ inter
ſ ambos
ficiat vos Exclamauit itaq̄ omīs populuſ voce magna. ⁊
benedixerunt deum qui ſaluat ſperantes in ſe. Et cōſurre
xerunt aduerſus duos preſbiteros Conuicerat enim eos
daniel ex oꝛē ſuo falſum dixiſſe teſtimoniū Feceruntq̄ eiſ
ſicut male egerant aduerſus proximā. vt facerent ſcđm le
ſ interficiendos tradiderunt babilonio regi. alioquin nō ſtabit qđ
gem moyſi. et interfecerunt eoſ Et ſaluatus eſt ſanguis in
dictū eſt. iſtos achiam fuiſſe et ſedechiam ſcđm hieremiā. ſic et iudei dominū occiderūt.
noxius in die illa Helchias autem et vxoꝛ eius laudaue
clamando crucifige eū
runt deum pro filia ſua ſuſanna cū ioachim marito eius.
ſ nō quia liberata. hoc enī parū eſt. nec a pfectis lau
et cognatis omnibus. quia non inuenta eſſet in ea res
dabile.
turpis Daniel autē factus eſt magnus in conſpectu popu
li a die illa et deinceps. Et rex aſtiages appoſit⁹ ē ad pa-
tres ſuos. et ſuſcepit cyrus pſes regnū eius

Ca. XIIII.

Erat autem daniel conui-
ua regis. et honoratus ſup oēs amicos ei⁹.
Erat quoq̄ ydolū apud babilonios noīe
.i. vetuſtas.
bel ⁊ impēdebanꝰ in eo ꝑ dies ſingulos ſimilę artabę duo
decim. ⁊ oues quadraginta. viniq̄ amphoꝛę ſex Rex quo
q̄ colebat eū. et ibat ꝑ ſingulos dies adorare eum. Por-
ro daniel adoꝛabat deū ſuū. Dixitq̄ ei rex. Quare nō ado
ras bel? Qui reſpondens ait ei. Quia nō colo ydola ma-
nufacta ſed viuentē deū. q̄ creauit cęlū et terrā. ⁊ hꝫ pote
ſtatē oīs carniſ Et dixit ad eū rex Nōne videꝰ tibi eē bel vi
uens de⁹? An nō videſ quāta comedat et bibat quotidie?
Et ait daniel arridēs. Ne erres rex. Iſte ē enī intriſec⁹ lu
teus. et foꝛinſec⁹ ęre⁹. neq̄ comedit aliq̄n Et irat⁹ rex voca
uit ſacerdotes eius. et ait eis. Niſi dixeritis mihi q̄s eſt q̄
comedat impenſas has. moꝛiemini Si aūt oſtenderitiſ q̄
bel comedat hęc morieꝰ daniel. qꝛ blaſſemauit bel. Et di-

xit daniel regi Fiat iuxta vbū tuū Erāt aūt ſacerdotes bel
lxx. exceptis vxoribus et paruulis et filijs Et venit rex cū
daniele in templū belis. et dixerunt ſacerdotes belis. Ec
ce nos egrediemur foras. et tu rex pone eſcas ꝛ vinū miſce
et claude hoſtium ꝛ ſigna anulo tuo. Et cū ingreſſus fue
ris mane: niſi inueneris omnia comeſta a bel morte mori
alias con
emur. vel daniel qui mentitus eſt aduerſum nos. Cōtēne
fidebant.
bant autē quia fecerant ſub menſa introitū abſconditum.
et per illum ingrediebant̄ ſemꝑ ꝛ deuorabant ea. Factuꝫ
eſt igit̄ poſtq̄ꝫ egreſſi ſunt illi. et rex poſuit cibos ante bel.
precepit daniel pueris ſuis. et attulerunt cinerem et cri
brauit ꝑ totum templum coram rege. et egreſſi clauſerunt
hoſtium. et ſignantes anulo regis. abierunt. Sacerdotes
autē ingreſſi ſunt nocte iuxta conſuetudinem ſuā. et vxo
res ꝛ filij eorum. et comederūt omia et biberūt. Surrexit
alias primo
autem rex ſummo diluculo. et daniel cū eo. et ait rex. Sal
ua ne ſunt ſigna daniel? Qui reſpondit. Salua rex. Sta
timq̄ꝫ cū aperuiſſet hoſtiū. intuitus rex menſam exclama
videtur hic falli qd̄ ſolet dici magnā vocem nō eſſe niſi in ſanctis tantuꝫ ſꝫ hec
uit voce magna. Magnus es bel. et non eſt apud te dolꝰ
picope apud hebreos dicitur nō haberi
q̄ſq̄ꝫ. Et riſit daniel. et tenuit regē ne ingredereť itro et di
xit. Ecce pauimentū. animaduerte cuius veſtigia ſunt hec
Et dixit rex Video veſtigia viroꝝ et mulierū et infantiuꝫ
Et iratus eſt rex. Tunc apprehendit rex ſacerdotes ꝛ vxo
res ꝛ filios eoꝝ. et oſtenderūt ei abſcondita hoſtiola. per
que ingrediebantur et conſumebant que erant ſuꝑ men
ſam. Occidit ergo illos rex. et tradidit bel in poteſtatē da
nielis. qui ſubuertit eum et templū. Et erat draco magnꝰ
in loco illo. et colebant eum babilonij. Et dixit rex danieli
Ecce nunc non potes dicere. quia iſte nō ſit deus viuens
Adora ergo eum. Dixitq̄ꝫ daniel. Dn̄m deū meum adoro
quia ipſe eſt deus viuens. iſte autē non eſt deus viuens.
Tu autē rex da mihi poteſtatem. et interficiam draconem
abſq̄ꝫ gladio et fuſte. Et ait rex. Do tibi. Tulit ergo daniel
picem et adipem ꝛ pilos. et coxit pariter. Fecitq̄ꝫ maſſas.
et dedit in os draconis. et diruptus eſt draco. Et dixit Ec
ce quem colebatis Quod cū audiſſent babilonij. indigna
ti ſunt vehementer. et congregati ſunt aduerſus regem et
dixerunt Iudeus factus eſt rex Bel deſtruxit. draconem
interfecit. et ſacerdotes occidit Et dixerunt cum veniſſent
ad regem Trade nobis danielem. alioquin interficiemus
te et domum tuam Vidit ergo rex ꝙ irruerēt in eum vehe
menter. ꝛ neceſſitate compulſus tradidit eis danielē Qui
miſerūt eū in lacū leonū. ꝛ erat ibi diebꝰ ſex. Porro i lacu
erant leones. vij. et dabantur eis
quotidie duo corpa ꝛ due oues. ꝛ
tunc non data ſunt eis vt deuora
rent danielē. Erat aūt abacuc pro
pheta in iudea. ꝛ ipſe coxerat pul
mētum: ꝛ intriuerat panes in al
ueolo ꝛ ibat in cāpū vt ferret meſ
ſoribus. Dixitq̄ꝫ angelus domini
ad abacuc. Fer prandiū quod ha
bes in babilonē danieli. qui eſt in
lacu leonum Et dixit abacuc. Do
mine babilonē non vidi. et lacum
neſcio. Et apprehendit eum ange
lus domini in vertice eius. ꝛ por
tauit eum capillo capitis ſui. poſu
itq̄ꝫ eum in babilone ſuper lacum
in impetu ſpiritus ſui Et clamauit
abacuc dicens. Daniel ſerue dei.
tolle prandium quod miſit tibi de
us. Et ait daniel. Recordatus es
mei domine deus. ꝛ nō dereliqui
ſti diligentes te. Surgenſq̄ꝫ dani
el comedit Porro angelꝰ domini
reſtituit abacuc confeſtim in loco
ſuo Venit ergo rex die ſeptimo vt
lugeret danielem. ꝛ venit ad lacuꝫ
et introſpexit Et ecce daniel ſedēs
in medio leonū Et exclamauit vo
ce magna rex dicens Magnus es
domine deus danielis Et extraxit
eum de lacu leonum Porro illos
qui ꝑditionis eius cauſa fuerant.
intromiſit in lacū. ꝛ deuorati ſunt
in momento corā eo Tunc rex ait
Paueant habitantes vniuerſam
terram deuꝫ danielis: quia ipſe eſt
ſaluator ꝛ liberator faciens ſigna
ꝛ mirabilia in celo ꝛ in terra. qui li
berauit danielem de lacu leonum

Explicit daniel propheta